

TOWARZYSTWO NAUKOWE PŁOCKIE
SOCIETAS SCIENTIARUM PLOCENSIS

ISSN 1233-6696

SPRAWOZDANIE
z działalności
Towarzystwa Naukowego Płockiego
za rok 2022

STOWARZYSZENIE

TOWARZYSTWO NAUKOWE

PŁOCKIE

09-402 Płock, pl. Narutowicza 8

tel./fax 24 262 26 04, 24 366 99 50

www.tnp.org.pl

Płock, marzec 2023 r.

CZŁONEK

TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO

PANI/PAN

.....

.....

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie § 22 pkt 3 i § 24 Statutu Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego zawiadamia, że w poniedziałek 22 maja 2023 r. o godz. 16.45, a o godz. 17.00 w drugim terminie, w Sali Konferencyjnej im. Marii i Aleksandra Macieszów w siedzibie Towarzystwa odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW

Zawiadamiając o powyższym, uprzejmie prosimy
o wzięcie udziału w Walnym Zebraniu

Sekretarz Generalny

dr Tomasz Piekarski

Prezes

prof. Zbigniew Kruszewski

PORZĄDEK DZIENNY
ZWYCZAJNEGO WALNEGO ZEBRANIA CZŁONKÓW
STOWARZYSZENIA – TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
PŁOCKIEGO

w dniu 22 maja 2023 r.

1. Zagajenie i uczczenie zmarłych członków.
2. Wybór przewodniczącego Zwyczajnego Walnego Zebrania.
3. Wybór protokolanta Zwyczajnego Walnego Zebrania.
4. Wręczenie Jubilatom okolicznościowych dyplomów.
5. Przyjęcie porządku dziennego obrad.
6. Wybór Komisji Uchwał i Wniosków.
7. Podjęcie uchwały w sprawie nadania Członkostwa Honorowego Towarzystwa Naukowego Płockiego prof. h.c. dr. hab. inż. Zbigniewowi Kruszewskiemu.
8. Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2022.
9. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2022.
10. Wytyczne do planu pracy na rok 2023.
11. Plan finansowy na rok 2023.
12. Dyskusja.
13. Podjęcie uchwał w sprawach: przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu; przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego; przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej; udzielenia absolutorium członkom Zarządu; przyjęcia i zatwierdzenia wytycznych do planu pracy oraz planu finansowego.
14. Wolne wnioski.

Rada naukowa:

ks. Daniel Brzeziński, Grzegorz Gołębiewski, Andrzej Kansy,
Zbigniew Kruszewski (przewodniczący), Andrzej Marciniak,
Jan Milner, Tomasz Piekarski

Redakcja: Zespół

Zdjęcia: Archiwum TNP
(*chyba, że oznaczono inaczej*)

Skład: *Piotr Wolski*

Druk: Mediakolor Sp. z o.o., Płock

SPIS TREŚCI

A. Protokół Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo- -Wyborczego Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego z 25 kwietnia 2022 r.	7
B. Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2022	63
I. Sprawy organizacyjne	63
II. Działalność naukowa i popularyzatorska	68
Konferencje, sesje, odczyty, wystawy oraz inne wydarzenia naukowe i popularnonaukowe	68
Praca w sekcjach	87
Granty	109
III. Udział TNP w konferencjach, sesjach naukowych i innych wydarzeniach	110
IV. Sprawozdanie z działalności Proseminarium Naukowego przy TNP	113
V. Działalność Oddziału TNP w Sierpcu	114
VI. Działalność Oddziału TNP w Łęczycy	125
VII. Działalność Fundacji Odnowy Zabytków Płocka im. B. Krzywoustego	131
VIII. Działalność wydawnicza TNP	132
IX. Sprawozdanie z działalności Biblioteki im. Zielińskich TNP	134

X.	Sprawozdanie z działalności Archiwum TNP	144
XI.	Sprawozdanie z działalności Muzeum TNP	149
XII.	Wizyty gości w TNP	154
XIII.	Sprawy różne	158
XIV.	Sprawy administracyjne i gospodarcze	163
XV.	Dotacje i darowizny	168
XVI.	Sprawozdanie finansowe	181
XVII.	Rejestr członków zwyczajnych według stanu na 31 grudnia 2022 r.	185
C.	Artykuły	195
	Zbigniew Kruszewski, <i>Spoleczny ruch naukowy</i> – <i>potrzeba uregulowań prawnych</i>	195
	Ks. Daniel Brzeziński, <i>Zbiory specjalne Towarzystwa</i> <i>Naukowego Płockiego</i>	209
	Tomasz Piekarski, <i>Archiwum Towarzystwa</i> <i>Naukowego Płockiego</i>	226

A.

**PROTOKÓŁ POSIEDZENIA
ZWYCZAJNEGO WALNEGO ZEBRANIA
SPRAWOZADWCZO-WYBORCZEGO CZŁONKÓW
STOWARZYSZENIA – TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
PŁOCKIEGO**

obradującego dnia 25 kwietnia 2022 r.

w drugim terminie o godz. 17.00

w siedzibie Towarzystwa

na podstawie § 24 Statutu TNP

Prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski powitał zebranych i poinformował, iż Towarzystwo Naukowe Płockie na dzień 25 kwietnia 2022 r. liczy 321 członków zwyczajnych. Ponieważ w Zwyczajnym Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym uczestniczy mniej niż połowa członków Towarzystwa, w pierwszym terminie nie może dojść do skutku.

W drugim terminie o godz. 17.00 prezes prof. Zbigniew Kruszewski powitał zebranych i otworzył Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Towarzystwa Naukowego Płockiego.

Uczestnicy Zebrania uprawnieni do głosowania wg wpisów na liście (55 osób): Jan Milner, Andrzej Borczuk, Daniela Żuk, Zbigniew Kruszewski, Jan Waluś, Krzysztof Bieńkowski, Tomasz Piekarski, Teresa Dobrosielska, Paweł Kaczmarczyk, Andrzej Marciniak, Janusz Regel, Henryk Malesa, Andrzej Kansy, Tomasz Stolarczyk, Irena Trojanek-Gago, Marian Chudzyński, Elżbieta Gozdowska, Barbara Pabiniak, Janusz Zieliński, Waldemar Podel, Lech Dąbrowski, Jan B. Nycek, Andrzej Dwojnych, Paweł T. Śliwiński, Janusz Kempa, Rajmund Głowacki, Maria Cubrzyńska-Leonarczyk, Marianna Rybicka, Grzegorz Jachimiak, Ewa Jaszczak, Anna Stogowska, Alina Klocek, Daniel Brzeziński, Henryk Rode, Rafał Kania, Mirosława Żydek, Tadeusz Nowakowski, Stanisław Kunikowski, Grzegorz Gołębiwski, Mirosław Grabecki, Marcin Lutomierski, Mariola Szewczyk-Jarocka,

Tadeusz Zombirt, ks. Wojciech Kućko, Małgorzata Mroczkowska, Maciej Słodki, Ewa Gizińska, Krzysztof Buczkowski, Grzegorz Michalak, Mariusz Portalski, Zbigniew Lipiński, Ewa Walczak, Krystyna Grochowska-Iwańska, Andrzej Sumliński, Adam D. Kotkiewicz, Marek Mroczkowski.

Goście uczestniczący w zebraniu wg wpisów na liście (2 osoby):
Lech Dąbrowski, Henryk Żydek.

Pracownicy TNP uczestniczący w zebraniu wg wpisów na liście (5 osób): Dorota Krawczyńska, Agnieszka Ciechomska, Hanna Woroniecka, Maciej Wróbel, Wiesława Rydz.

Ad 1: Zagajenie i uczczenie zmarłych członków

Na wstępie zgromadzeni odśpiewali Hymn Towarzystwa. Zwyczajne Walne Zebranie otworzył prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski słowami: „Otwieram doroczne Walne Zebranie Członków. Zgodnie ze zwyczajem z żalem komunikuję, iż w roku sprawozdawczym 2021 odeszło od nas na zawsze dwunastu członków. Uczcijmy Ich pamięć powstaniem i wspomnieniem”:

Lekarz Danuta Więcek – zmarła 23 stycznia 2021 r. Miała 75 lat. Była członkiem TNP od 1985 r. Specjalistka otolaryngologii.

Urodziła się 16 kwietnia 1945 r. w Płocku, gdzie ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Jagiełły. Studiowała w Akademii Medycznej w Poznaniu i w 1969 r. uzyskała tytuł lekarza. Po stażu podyplomowym i rozpoczęciu pracy zawodowej, podjęła szkolenie specjalizacyjne zdobywając w 1974 r. pierwszy stopień specjalizacji w zakresie otolaryngologii, a w 1981 r. drugi stopień w zakresie otolaryngologii dziecięcej. Pracowała w Szpitalu Miejskim, a następnie w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Płocku w Oddziale Laryngologicznym na stanowisku starszego asystenta. Przyjmowała również pacjentów w poradniach laryngologicznych oraz w ramach praktyki prywatnej. Ukończyła studia podyplomowe w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku uzyskując w 2001 r. dyplom menedżera służby zdrowia. W 2019 r. z okazji

50-lecia pracy zawodowej otrzymała złoty medal honorowy odrodzenia samorządu lekarskiego w Polsce.

Dr inż. Włodzimierz Malesa – zmarł 2 kwietnia 2021 r. Miał 56 lat. Był członkiem TNP od 2006 r. Wieloletni wykładowca akademicki Politechniki Warszawskiej i Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku.

Urodził się 23 lipca 1964 r. w Płocku. W 1988 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera mechaniki. W 1995 r. na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej obronił rozprawę na temat budowy systemu komputerowo wspomaganego projektowania kombajnu zbożowego, uzyskując stopień doktora nauk technicznych w zakresie budowy i eksploatacji maszyn. Od 1988 r. był związany zawodowo z płocką filią Politechniki Warszawskiej. W 1996 r. został zatrudniony również w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku na stanowisku adiunkta na Wydziale Informatyki Stosowanej, gdzie w latach 1997–2006 pełnił funkcję prodziekana. Posiadał długoletnie doświadczenie w zakresie programowania w różnych językach informatycznych oraz w wykorzystaniu systemów graficznych w modelowaniu i generowaniu dokumentacji projektowej. Prowadził wykłady z różnych przedmiotów informatycznych, opracował wiele kursów e-learningowych, był autorem lub współautorem licznych artykułów oraz podręczników akademickich. Członek Polskiego Towarzystwa Informatycznego oraz egzaminator ECDL (European Computer Driving Licence).

Sędzia Władysław Urbański – zmarł 9 kwietnia 2021 r. Miał 79 lat. Był członkiem TNP od 1977 r. Sędzia Sądu Okręgowego w Płocku w stanie spoczynku.

Urodził się 18 lipca 1941 r. w Głębokowsku na terenie byłego Związku Radzieckiego. W latach 1942–1948 przebywał z matką w Afryce. W 1964 r. ukończył prawo na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Po odbyciu aplikacji, w 1966 r. zdał egzamin sędziowski i został asesorem, dwa lata później powołany na stanowisko sędziego. Początkowo orzekał w Sądzie Powiatowym w Iławie, a od 1975 r. w Sądzie Wojewódzkim i następnie w Sądzie

Okręgowym w Płocku. Był m.in. przewodniczącym Wydziału Karnego, a w latach 1990–1998 pełnił funkcję prezesa. Po upływie kadencji, przewodniczył Wydziałowi Penitencjarnemu. W 2005 r. przeszedł w stan spoczynku. Był sędzią karnistą, orzekał zarówno w sprawach drobnych, jak i w procesach o poważne przestępstwa gospodarcze oraz zabójstwa. Do 2008 r. pełnił też funkcję komisarza wyborczego w Płocku.

Prof. dr hab. Henryk Samsonowicz – zmarł 28 maja 2021 r. Miał 91 lat. Był członkiem TNP od 1972 r., w 1995 r. otrzymał godność Członka Honorowego. Wybitny historyk, mediewista, rektor Uniwersytetu Warszawskiego, minister edukacji.

Urodził się 23 stycznia 1930 r. w Warszawie. W 1950 r. uzyskał tytuł magistra historii na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie następnie rozpoczął pracę jako asystent. Z uczelnią związany zawodowo do końca życia. Na Wydziale Historycznym obronił w 1954 r. rozprawę doktorską, a w 1960 r. uzyskał habilitację. Tytuł profesora nauk humanistycznych otrzymał w 1969 r., profesorem nadzwyczajnym został w 1971 r., a profesorem zwyczajnym w 1980 r. Sprawował wiele funkcji na uczelni: od 1967 r. był prodziekanem, a w latach 1970–1973 dziekanem Wydziału Historycznego; w latach 1975–1980 zajmował stanowisko dyrektora Instytutu Historycznego; od października 1980 r. do kwietnia 1982 r. pełnił funkcję rektora Uniwersytetu Warszawskiego. Wypromował 11 doktorów. Głównym obszarem zainteresowań badawczych Profesora była średniowieczna historia Polski w kontekście europejskim oraz wpływ średniowiecza na kształtowanie się współczesnej nam Europy, dzieje miast i mieszczaństwa oraz dzieje Hanzy. Był autorem ponad 800 prac naukowych, w tym około 20 książek, z których najbardziej znaną jest *Złota jesień polskiego średniowiecza* z 1971 r. Wchodził w skład wielu ważnych gremiów naukowych: był członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk, kilka lat przewodniczył Wydziałowi I Nauk Społecznych PAN oraz wchodził w skład prezydium Akademii; był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności; w latach 1991–1996 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Badań Naukowych; należał do Polskiego Towarzystwa Historycznego, pełniąc funkcję

prezesa w latach 1978–1982; był członkiem Rady Muzeum Historii Polski i Rady Muzeum Historii Żydów Polskich oraz organizacji naukowych we Francji, w Anglii, w Niemczech, we Włoszech. Obok pracy naukowej angażował się sprawy społeczne i polityczne. Na początku lat 80. XX wieku działał w NSZZ „Solidarność”. W 1989 r. brał udział w obradach plenarnych Okrągłego Stołu. W rządzie Tadeusza Mazowieckiego był ministrem edukacji narodowej w latach 1989–1991; w tym czasie wprowadzono do szkół lekcje religii. W 2010 r. uhonorowany Orderem Orła Białego; odznaczony również Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a także francuskim Krzyżem Oficerskim Legii Honorowej. Otrzymał godność doktora honoris causa 10 uczelni polskich i zagranicznych. Był honorowym obywatelem kilku miast, m.in. Warszawy.

Prof. dr hab. Antoni Rajkiewicz – zmarł 24 lipca 2021 r. Miał 99 lat. Był członkiem TNP od 1969 r., w 1982 r. otrzymał godność Członka Honorowego. Wybitny politolog i ekonomista, współtwórca akademickiej nauki o polityce społecznej w Polsce, minister pracy, płac i spraw socjalnych. Urodził się 11 czerwca 1922 r. w Drużbicach w województwie łódzkim. W czasie drugiej wojny światowej uzyskał świadectwo dojrzałości. Studia na Uniwersytecie Łódzkim ukończył w 1948 r. i pozostał na uczelni. W 1954 r. obronił pracę doktorską w zakresie ekonomii w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie (dzisiejsza Szkoła Główna Handlowa). Otrzymał tam etat, od 1957 r. zatrudniony w Instytucie Gospodarstwa Społecznego. Odbył kilka podróży zagranicznych, w tym jako stypendysta Fundacji Forda. W 1962 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego. W 1968 r. zorganizował Wydział Ekonomiczno-Społeczny w SGPiS i został jego dziekanem. Z końcem roku 1969 przeniósł się na Uniwersytet Warszawski i otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. W 1977 r. doprowadził do powstania Instytutu Polityki Społecznej na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych. W 1978 r. został profesorem zwyczajnym. Dyrektorem Instytutu był do 1981 r., ale na Uniwersytecie Warszawskim pracował do ukończenia 90 lat w 2012 r. Pod jego kierunkiem napisano ponad 500 prac dyplomowych, był promotorem

43 doktoratów. Wyniki badań naukowych obejmujących m.in. przemiany społeczne w rejonach uprzemysławianych, zagrożenia społeczne, migracje zarobkowe, demografię, bezrobocie, ubezpieczenia społeczne opublikował w ponad 600 pracach, w tym obcojęzycznych.

Prowadził szeroką aktywność pozaakademicką. Od 1948 r. należał do Związku Nauczycielstwa Polskiego, pełniąc funkcje sekretarza i wiceprezesa w Zarządzie Głównym. Przez 25 lat kierował miesięcznikiem „Polityka Społeczna” (1975–1999). Był członkiem licznych rad naukowych i zespołów eksperckich, m.in.: w latach 1957–1962 w Radzie Ekonomicznej przy Radzie Ministrów; w latach 1972–1974 kierował Zespołem Planowania Społecznego przy Radzie Ministrów; w 1980 r. uczestniczył w pracach nad Porozumieniami Sierpniowymi w Gdańsku; w latach 1986–1989 działał w Radzie Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa; w 1989 r. był uczestnikiem obrad Okrągłego Stołu. W latach 1981–1982 sprawował funkcję ministra pracy, płac i spraw socjalnych. Od 1984 do 1988 r. był dyrektorem Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych. Zaangażowany w działalność kilku komitetów Polskiej Akademii Nauk, m.in.: Komitetu Badań Rejonów Uprzemysławianych, którego program realizował na terenie Płocka; Komitetu Nauk Demograficznych; Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej; Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus”. Należał do wielu stowarzyszeń, m.in. Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej. Jako członek Towarzystwa Naukowego Płockiego zorganizował w 1970 r. Seminarium Doktoranckie, którym społecznie kierował przez 30 lat, a z jego inicjatywy odbyło się w Płocku 10 ważnych konferencji poświęconych zagadnieniom polityki społecznej. Za swoją działalność i osiągnięcia naukowe uhonorowany wieloma wyróżnieniami, w tym Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a także Medalem Zasłużony dla miasta Płocka.

Mgr Henryk Wójcik – zmarł 21 sierpnia 2021 r. Miał 85 lat. Był członkiem TNP od 1986 r., należał do Oddziału TNP w Łęczycy,

w którym w latach 1998–2006 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. Wieloletni nauczyciel i działacz oświatowy.

Urodził się 25 listopada 1935 r. w Józefowie koło Kłodawy. Bezpośrednio po maturze w Państwowym Liceum Pedagogicznym w Łęczycy w 1953 r., z nakazu pracy został kierownikiem szkoły powszechnej dla dorosłych w Łęczycy. Podjął studia zaoczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi, a ukończył je z tytułem magistra matematyki na Uniwersytecie Łódzkim. Przez wiele lat pracował jako nauczyciel matematyki i fizyki w łęczyckich szkołach, m.in. w Szkole Podstawowej nr 2, w Liceum Pedagogicznym, w Technikum Łączności, gdzie w latach 1971–1980 pełnił funkcję dyrektora oraz w Liceum Ogólnokształcącym. W latach 1994–2004 kierował Policealnym Studium Zawodowym w Łęczycy. Aktywnie działał społecznie. W Związku Nauczycielstwa Polskiego był m.in. wiceprezesem i prezesem Zarządu Okręgu ZNP w Łodzi w latach 1962–1969, a także członkiem Zarządu Głównego ZNP w Warszawie. W latach 1994–1998 był radnym miasta Łęczycy, a w latach 1998–2002 oraz 2010–2014 radnym powiatu łęczyckiego. Od 1993 r. przez 27 lat brał czynny udział w propagowaniu idei krwiodawstwa w ramach działalności Polskiego Czerwonego Krzyża, pełniąc m.in. funkcję prezesa oddziału powiatowego w Łęczycy. Za swoją działalność wyróżniony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką ZNP, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem PCK.

Mgr Janusz Żmudziński – zmarł 22 sierpnia 2021 r. Miał 91 lat. Był członkiem TNP od 1970 r. Krajoznawca, zasłużony działacz Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Urodził się 7 czerwca 1930 r. w Warszawie. W 1949 r. ukończył Liceum im. Stefana Batorego. Studiował w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie uzyskując tytuł magistra ekonomiki turystyki. W 1953 r. wstąpił do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, z którym od 1965 r. związał się zawodowo, pracując w Okręgu Mazowieckim i w Zarządzie Głównym. W 1968 r. był współzałożycielem Oddziału PTTK „Mazowsze”. Położył duże zasługi w zakresie propagowania

krajoznawstwa i turystyki oraz przeprowadzenia inwentaryzacji krajoznawczej Mazowsza i Podlasia. Był autorem bądź współautorem blisko 30 książek i folderów głównie o tematyce mazowieckiej oraz licznych artykułów. W latach 1979–1991 był dyrektorem i redaktorem naczelnym Wydawnictwa PTTK „Kraj” oraz redaktorem naczelnym rocznika krajoznawczego „Ziemia”. Prowadził audycje krajoznawcze w radiu. Uczestniczył w przygotowaniach Kongresów Krajoznawstwa Polskiego, m.in. w Płocku. Przyczynił się do reaktywowania w 1994 r. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczo-Turystycznej organizowanego corocznie w Poznaniu. Był Honorowym Przdownikiem Turystyki Pieszej oraz Górskiej, a od 1997 r. Członkiem Honorowym PTTK. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotymi Odznakami Zasłużony Działacz Turystyki, Złotą Honorową Odznaką PTTK.

Prof. dr hab. Józef Pólturzycki – zmarł 25 sierpnia 2021 r. Miał 86 lat. Był członkiem TNP od 2004 r. Wybitny pedagog, specjalista w zakresie andragogiki, dydaktyki dorosłych oraz teorii edukacji ustawicznej.

Urodził się 22 listopada 1934 r. w Warszawie. Dzieciństwo spędził w Nieświeżu na terenie dzisiejszej Białorusi. Maturę zdał w Poznaniu. W 1956 r. ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim i rozpoczął pracę jako nauczyciel szkół średnich. Po obronie pracy doktorskiej w 1966 r. pracował w Instytucie Pedagogiki Ministerstwa Oświaty i rozwinął badania nad edukacją dorosłych, co zaowocowało obroną rozprawy habilitacyjnej w 1974 r. W latach 1976–2019 był zatrudniony na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie m.in. utworzył i wiele lat kierował Katedrą Edukacji Ustawicznej i Andragogiki. Jednocześnie w latach 1992–2002 pracował w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Był współorganizatorem Wydziału Pedagogicznego w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku i jego pierwszym dziekanem w latach 1995–2015. Tytuł profesora nauk humanistycznych otrzymał w 1989 r. Był członkiem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Zainicjował powołanie Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego i został na wiele lat jego prezesem;

działał też m.in. w Polskim Towarzystwie Pedagogicznym, Polskim Towarzystwie Pedagogiki Porównawczej, Towarzystwie Uniwersytetów Ludowych. Współpracował z wieloma zagranicznymi uniwersytetami i organizacjami, jak Instytut Pedagogiki UNESCO w Hamburgu. Był organizatorem i kierownikiem corocznych Toruńskich Konferencji Dydaktycznych. Autor kilkudziesięciu książek i ponad setki artykułów naukowych, redaktor naczelny m.in. „Rocznika Andragogicznego” i „Edukacji Otwartej”. Wypromował 35 doktorów i ponad 1600 magistrów. Wyróżniony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz dziesięciokrotnie Nagrodą Rektora Uniwersytetu Warszawskiego.

Prof. dr inż. Andrzej Bukowski – zmarł 6 września 2021 r. Miał 85 lat. Był członkiem TNP od 1971 r., w latach 1973–1976 wchodził w skład Zarządu. Chemik, specjalista technologii tworzyw sztucznych, prorektor Politechniki Warszawskiej ds. Filii w Płocku.

Urodził się 23 sierpnia 1936 r. w Warszawie. Po ukończeniu w 1953 r. Liceum im. Stefana Batorego, studiował na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. W 1959 r. rozpoczął tam pracę w Katedrze Technologii Tworzyw Sztucznych, dochodząc do stanowiska adiunkta. W 1967 r. obronił rozprawę doktorską. Dwa lata później został organizatorem Oddziału Chemicznego płockiej Filii Politechniki Warszawskiej, przekształconego w 1976 r. w Instytut Chemii. Oddziałem Chemicznym kierował do 1973 r. Jednocześnie po utworzeniu w 1971 Zespołu, a później Zakładu Tworzyw Sztucznych był jego kierownikiem do emerytury w 2006 r. Przez trzy kadencje, w latach 1974–1981 pełnił funkcję prorektora Politechniki Warszawskiej ds. Filii w Płocku. W tym czasie przyczynił się wszechstronnego rozwoju płockiej uczelni. Tworząc infrastrukturę podpisał też wieloletnie umowy o współpracy z miejscowymi zakładami przemysłowymi. W latach 1985–1988 kierował Instytutem Chemii Przemysłowej w Warszawie. W tym okresie uzyskał tytuł naukowy profesora nauk technicznych. Następnie został oddelegowany jako radca do Wydziału Naukowo-Technicznego RWPG w Moskwie. Po 1991 r. powrócił do pracy w płockiej Filii PW. Jednocześnie w latach 1993–2006 kierował Katedrą Ochrony Środowiska w Szkole

Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. Był autorem lub współautorem 125 artykułów, 200 referatów i komunikatów, 5 książek, 22 patentów oraz promotorem 7 doktoratów i ponad 300 prac dyplomowych. Prowadził też działalność społeczno-polityczną. Był członkiem wielu stowarzyszeń, m.in. Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Towarzystwa Chemii i Inżynierii Ekologicznej. Należał do Związku Nauczycielstwa Polskiego, w którym sprawował kierownicze funkcje, w Towarzystwie Wiedzy Powszechnej przez wiele lat był prezesem Zarządu Wojewódzkiego w Płocku. Działał w samorządzie lokalnym – w latach 80. XX wieku był radnym Wojewódzkiej Rady Narodowej, a w latach 1994–1998 przewodniczącym Rady Miasta Płocka. Odznaczony m.in. Krzyżami Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, wyróżniony medalem Zasłużony dla Miasta Płocka oraz nagrodami ministerialnymi, uczelnianymi i branżowymi.

Wojciech Wiśniewski – zmarł 8 września 2021 r. Miał 74 lata. Był członkiem TNP od 1978 r., należał do Oddziału w Sierpcu. Działacz kulturalny, fotograf-dokumentalista.

Urodził się 27 stycznia 1947 r. w Drobinie. W 1965 r. ukończył Liceum Ogólnokształcące w Sierpcu, a następnie Państwową Szkołę Techniczną w Płocku. W młodości uprawiał sport, był znakomitym lekkoatletą, reprezentował miasto na zawodach sportowych osiągając bardzo dobre wyniki. W 1969 r. rozpoczął pracę w Powiatowym Domu Kultury w Sierpcu, prowadząc m.in. pracownię fotograficzną. Pięć lat później otrzymał funkcję dyrektora sierpeckiego Domu Kultury. Pod jego kierownictwem powstały zespoły wokalnno-muzyczne, teatr małych form, sierpecka galeria sztuki; organizował plenery malarskie, utworzył Studium Wiedzy o Kulturze oraz Zespół Pieśni i Tańca „Kasztelanka”; był inicjatorem Jesiennych Spotkań z Muzyką Młodzieżową, doprowadził do powstania Dyskusyjnego Klubu Filmowego. Jego życiową pasją była fotografia, od lat 70. XX wieku wykonał tysiące zdjęć dokumentujących architekturę oraz życie społeczno-kulturalne Sierpca i okolic. Jego prace prezentowane były na wystawach w Sierpcu, Płocku i Kutnie, wiele z nich wykorzystano w publikacjach książkowych, w tym w wydanej przez

TNP monografii *Dzieje Sierpca i ziemi sierpeckiej*. Prowadził własny zakład fotograficzny. Zajmował się również wideofilmowaniem i był właścicielem lokalnej telewizji w Sierpcu. Za swoją wszechstronną działalność wielokrotnie nagradzany; w 2007 r. został wyróżniony przez władze samorządowe medalem Zasłużony dla Miasta Sierpca.

Lekarz Zofia Syrkiewicz – zmarła 2 października 2021 r. Miała 83 lata. Była członkiem TNP od 1980 r. Specjalistka radiologii.

Urodziła się 6 stycznia 1938 r. w Bielsku. Ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. marsz. Stanisława Małachowskiego w Płocku, a następnie Akademię Medyczną w Warszawie w 1962 r. Pracowała w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Płocku od momentu uruchomienia go w 1973 r., a następnie w Szpitalu Miejskim w Płocku, gdzie była kierownikiem Pracowni Diagnostyki Obrazowej. W 1975 r. uzyskała drugi stopień specjalizacji w dziedzinie radiodiagnostyki. Od 1982 r. mieszkała w Toruniu. Była kierownikiem Pracowni Diagnostyki Obrazowej Szpitala Miejskiego im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, aż do emerytury w roku 2000. Później pracowała jeszcze w NZOZ Lecznice Citomed w Toruniu.

Dr inż. Waław Wojciechowski – zmarł 31 grudnia 2021 r. Miał 87 lat. Był członkiem TNP od 1977 r. Znakomity inżynier, zasłużony dla przemysłu maszyn rolniczych, autor konstrukcji kombajnów zbożowych.

Urodził się 6 maja 1934 r. w Godaszewicach koło Wolborza. W 1956 r. ukończył studia na Wydziale Mechanizacji Rolnictwa Politechniki Warszawskiej. Nakazem pracy został skierowany do Fabryki Maszyn Żniwnych w Płocku, gdzie przepracował 25 lat, poczynając od stanowiska szeregowego konstruktora oprzyrządowania. Szybko został kierownikiem narzędziowni, którą zorganizował i rozwinął wprowadzając nowe technologie. W 1964 r. powierzono mu kierownictwo nowo utworzonego działu eksportu i obsługi technicznej. Był odpowiedzialny m.in. za badania kombajnów, obsługę serwisową i aktywizacyjną we Włoszech, Iraku i Sudanie. W 1970 r. został powołany na stanowisko zastępcy dyrektora ds. technicznych, a rok później na dyrektora Ośrodka Badawczo-Rozwojowego

Maszyn Żniwnych. Pod jego kierownictwem opracowano nowe konstrukcje wielu kombajnów Bizon. W latach 1977–1982 był dyrektorem naczelnym Fabryki Maszyn Żniwnych w Płocku. W latach 1982–1989 oddelegowany pracował w międzynarodowej organizacji Agromasz z siedzibą w Budapeszcie na Węgrzech na stanowisku dyrektora biura. Po powrocie do kraju przyczynił się do utworzenia Zakładu Produkcyjno-Handlowego Rolserwis w Niegłosach koło Płocka, gdzie pełnił funkcję dyrektora, a po przekształceniu w spółkę został prezesem. Po przejściu na emeryturę współpracował z firmą m.in. jako przewodniczący Rady Nadzorczej. W okresie pracy w przemyśle, otworzył przewód doktorski w Instytucie Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie i w 1984 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych. Za swoją działalność wielokrotnie nagradzany – otrzymał m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, tytuł Mistrza Techniki w 1973 r. oraz państwową nagrodę zespołową pierwszego stopnia za uruchomienie produkcji kombajnów Bizon.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Na zdjęciu od lewej: prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP, mgr Henryk Malesa – przewodniczący Zebrania, dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny TNP

Ad 2: Wybór przewodniczącego Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego

Prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski zaproponował kandydaturę mgr. Henryka Malesy na przewodniczącego zebrania.

Za wnioskiem oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Ad 3: Wybór protokolanta Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego

Z kolei przewodniczący obrad mgr Henryk Malesa zaproponował kandydaturę mgr Agnieszki Ciechomskiej jako protokolantki zebrania. Wobec braku innych kandydatów i po wyrażeniu zgody przystąpiono do głosowania.

Za wnioskiem oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

W dalszej kolejności przewodniczący zaproponował głosowanie Uchwały nr 1 w sprawie przyjęcia porządku dziennego obrad.

Porządek Dzienny

Zwyczajnego Walnego Zebrania

Sprawozdawczo-Wyborczego Członków

Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego

w dniu 25 kwietnia 2022 r.

1. Zagajenie i uczczenie zmarłych członków.
2. Wybór przewodniczącego Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego.
3. Wybór protokolanta Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego.
4. Wręczenie Jubilatów okolicznościowych dyplomów.
5. Wybór Komisji Uchwał i Wniosków.

6. Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2021.
7. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2021.
8. Wytyczne do planu pracy na rok 2022.
9. Plan finansowy na rok 2022.
10. Dyskusja.
11. Podjęcie uchwał w sprawach: przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu; przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego; przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej; udzielenia absolutorium członkom Zarządu; przyjęcia i zatwierdzenia wytycznych do planu pracy oraz planu finansowego.
12. Wybór Komisji Skrutacyjnej.
13. Wybór członków Zarządu.
14. Wybór członków Komisji Rewizyjnej.
15. Wolne wnioski.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Dyplom z okazji 40-lecia członkostwa w TNP z rąk prezesa prof. Zbigniewa Kruszewskiego odbiera prof. Daniela Żuk

Ad 4: Wręczenie Jubilatом okolicznościowych dyplomów

Dyplomy dla członków obchodzących okrągłą rocznicę wstąpienia do TNP w roku sprawozdawczym 2021 wręczył prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP oraz dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny TNP. Były to następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba lat w TNP
1.	adwokat Wojciech Gryczewski	55
2.	dr Zbigniew Alabrudziński	50
3.	mgr inż. Maciej Górzyński	50
4.	prof. Barbara Pacewska	50
5.	mgr Jadwiga Portalska	50
6.	lekarz Krystyna Badowska	45
7.	mgr inż. Kazimierz Badowski	45
8.	dr Witold Lenart	45
9.	mgr inż. Czesław Piekut	45
10.	dr Janusz Regel	45
11.	dr Krystyna Grochowska-Iwańska	40
12.	prof. Daniela Żuk	40
13.	mgr Waldemar Agaciński	35
14.	inż. Krzysztof Bieńkowski	35
15.	mgr inż. Andrzej Bromgau	35
16.	dr Andrzej Dorobek	35
17.	dr Henryk Dymek	35
18.	dr inż. Krzysztof Kamiński	35
19.	mgr Kazimierz Kasperkiewicz	35
20.	prof. Tadeusz Olejnik	35
21.	mgr Iwona Paradowska-Olkowska	35
22.	mgr inż. Stanisław Pawlak	35
23.	dr Jan Przedpełski	35
24.	mgr inż. Jerzy Babecki	30
25.	Ewa Kujawa	30
26.	Jadwiga Nowakowska	30
27.	prof. Ryszard Parzęcki	30
28.	mgr inż. Włodzimierz Serafimowicz	30
29.	mgr Bożena Wysocka	30
30.	mgr Danuta Okupna	25
31.	prof. Wojciech Radomski	25
32.	mgr Piotr Urbański	25

W tej części zebrania uhonorowano także dwóch zasłużonych członków TNP. Dyrektor Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Delegatury w Płocku Tomasz Kominek wręczył dr. Grzegorzowi Gołębiowskiemu medal „Pro Masovia”, natomiast przewodniczący Rady Powiatu Płockiego Lech Dąbrowski wręczył dr. Andrzejowi Dwojnychowi medal „Zasłużony dla Powiatu Płockiego”.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Medal „Pro Masovia” dr. Grzegorzowi Gołębiowskiemu (z lewej) wręczyli: Tomasz Kominek – dyrektor Delegatury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego (z prawej) oraz Karol Krajewski – pracownik Delegatury

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Medal „Zasłużony dla Powiatu Płockiego” dr. Andrzejowi Dwojnychowi (z lewej) wręczył Lech Dąbrowski – przewodniczący Rady Powiatu Płockiego (w środku). Po prawej prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski

Ad 5: Wybór Komisji Uchwał i Wniosków

Przewodniczący obrad mgr Henryk Malesa poinformował członków, iż wpłynęły następujące kandydatury do Komisji Uchwał i Wniosków: prof. dr hab. inż. Daniela Żuk, mgr inż. Mariusz Portalski, mgr inż. Jan Henryk Waluś.

Wobec braku innych kandydatów i po wyrażeniu zgody przez te osoby przystąpiono do głosowania.

Za wyborem Komisji Uchwał i Wniosków w takim składzie oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Ad 6: Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2021 – dr Grzegorz Gołębiwski, wiceprezes Towarzystwa Naukowego Płockiego

Panie Przewodniczący, Panie Prezesie, Panie Sekretarzu Generalny, Szanowni Członkowie Towarzystwa Naukowego Płockiego!

Rok 2021 był ciągle czasem pandemii Covid-19 i ograniczeń zebrań w pomieszczeniach zamkniętych. W związku z tym aktywność TNP była nieco mniejsza niż w poprzednich latach, aczkolwiek mimo tego odbyły się trzy konferencje naukowe, jedna sesja naukowa i pewna ilość odczytów i wykładów.

Na koniec 2021 r. TNP liczyło 320 członków zwyczajnych, jednego członka wspierającego i 10 Członków Honorowych. W 2021 r. przyjęto 3 nowych członków, zaś zmarło 12 członków i jedna osoba zrezygnowała z członkostwa w TNP.

Najważniejszym wydarzeniem naukowym roku 2021 była konferencja *Spółeczny ruch naukowy w procesie zmiany*, przeprowadzona we wrześniu 2021 r. Zorganizowana została przez Radę Towarzystw Naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz Towarzystwo Naukowe Płockie i zamykała obchody 200-lecia Towarzystwa Naukowego Płockiego. Obradom przewodniczyła szefowa Rady Towarzystw Naukowych PAN prof. dr hab. Iwona Hofman, która wygłosiła też referat wprowadzający. Pozostałe referaty wygłosili: prof. dr hab. Zbigniew Czernicki, prof. dr hab. Wiesław Nagórko i prof. dr hab. Stanisław Kunikowski. Podsumowania konferencji dokonali prof. dr hab. Iwona Hofman i prof. SWPW dr hab. inż. Zbigniew Kruszewski. Konferencji towarzyszyło wydanie publikacji podsumowującej 200-lecie TNP w opracowaniu dr. Grzegorza Gołębiewskiego i prof. SWPW dr. hab. inż. Zbigniewa Kruszewskiego.

Drugą konferencją był *Teatr Norwida* w czerwcu 2021 r. w ramach obchodów Roku Norwida, ustanowionego przez Sejmik Województwa Mazowieckiego. Obok Sekcji Humanistycznej TNP współorganizatorem konferencji był Teatr Dramatyczny im. Jerzego

Szaniawskiego w Płocku. Referaty wygłosili: prof. dr hab. Grażyna Halkiewicz-Sojak, prof. dr hab. Jagoda Jakubowska-Opalińska i dr Wioletta Żórawska.

9 grudnia 2021 r. odbyła się konferencja naukowa *Wodór paliwem przyszłości w transporcie kołowym* zorganizowana przez Sekcję Nauk Technicznych TNP i PKN Orlen S.A. Referaty wygłosili: mgr Andrzej Borczuk i dr hab. inż. Arkadiusz Kamiński.

17 grudnia 2021 r. odbyła się sesja naukowa z okazji 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego. Referaty wygłosili: prof. dr hab. Wojciech Polak, prof. UMK dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska i mgr Jarosław Kozanecki. Sesja została dofinansowana przez Urząd Miasta Płocka, a patronat honorowy nad nią objął prezydent Płocka Andrzej Nowakowski, który też wysłuchał referatów.

We wrześniu 2021 r. miały miejsce *Płockie Dni Fotografii*, zorganizowane przez Fundację Fotografia Polska we współpracy z Urzędem Miasta Płocka. W siedzibie TNP prezentowana była wystawa fotografii Andrzeja Baturo, a w czytelni Biblioteki im. Zielińskich – wystawa prac Anny Jamowskiej.

Z uwagi na ograniczenia związane z pandemią, wykładów i odczytów nie było dużo, tym nie mniej poszczególne Sekcje i Oddziały próbowały zaznaczyć swoją aktywność.

12 października 2021 r. Sekcja Dialogu, kierowana przez prof. dr hab. Leszka Zygnera przypomniała sylwetkę założyciela i pomysłodawcy Sekcji – zmarłego w 2020 r. – ks. prof. dr hab. Ireneusza Mroczkowskiego. Spotkaniu towarzyszyła prezentacja wydanej przez Katolicki Uniwersytet Lubelski *Księgi Pamiątkowej*, poświęconej ks. prof. I. Mroczkowskiemu.

W ramach Sekcji Historycznej odbyły się dwa spotkania:

- 11 czerwca 2021 r. – referat nt. muzyka i kompozytora Faustyna Piaska, prezesa Płockiego Towarzystwa Muzycznego, wygłosił mgr Andrzej Sumliński – aktualny prezes Płockiego Towarzystwa Muzycznego;

- 28 października 2021 r. dr Grzegorz Gołębiowski wygłosił referat *Kardynał Stefan Wyszyński i jego czasy*, przybliżając zebranym biografię prymasa Polski na tle czasów, w których przyszło mu żyć;
- 17 grudnia odbyła się wspomniana już sesja naukowa na temat stanu wojennego z udziałem profesorów z UMK.

Oprócz tego członkowie Sekcji opublikowali 63 artykuły oraz opracowania naukowe i popularnonaukowe.

Sekcja Nauk Humanistycznych, kierowana przez dr Wiolettę Żórawską zorganizowała wspomnianą już konferencję, poświęconą C.K. Norwidowi.

Sekcja Nauk Społecznych, kierowana przez dr. Waldemara Podla zorganizowała pięć wykładów na tematy gospodarcze (referenci: dr inż. Leszek Pruszkowski, mgr Monika Maria Szymańska, dr Krzysztof Buczkowski, dr Anna Nowacka i dr Mariola Szewczyk-Jarocka). Innej tematyki dotyczył referat prof. dr. hab. Michała Nowosielskiego i dr Agnieszki Grażul-Luft, wygłoszony 23 listopada 2021 r.: *Uczniowie z doświadczeniem migracji w płockich szkołach*. Referenci zapoznali słuchaczy ze specyfiką pracy z takimi uczniami.

Sekcja Nauk Technicznych mgr. Andrzeja Borczuka zorganizowała wspomnianą już konferencję nt. wykorzystania wodoru w komunikacji, a w sierpniu 2021 r. zorganizowała spotkanie z Zarządem Klastra Przemysłowego „Dolina Polimerowa” oraz przedstawicielem Stowarzyszenia Nowoczesna i Innowacyjna Edukacja. Celem spotkania było propagowanie osiągnięć Polaków w dziedzinie nauk technicznych.

Sekcja Pedagogiczna prof. SWPW dr hab. Małgorzaty Kamińskiej zorganizowała wykład dr. Marcina Lutomińskiego *„Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza jako arcydzieło literackie*. W drugim półroczu 2021 r. członkowie Sekcji realizowali projekt edukacyjny dla studentów uczelni wyższych województwa mazowieckiego *Praca zespołowa jako kompetencja XXI wieku*.

Oddział TNP w Sierpcu, kierowany przez dr Bogumiłą Dumowską, skupiał się głównie na zamieszczaniu różnych tekstów

na portalu internetowym „Sierpc Online”, a członkowie Oddziału uczestniczyli w różnych wydarzeniach w Sierpcu.

Mieszkająca w Toruniu była przewodniczącą Oddziału dr Henryka Piekarska uzyskała stypendium prezydenta miasta Torunia na swoją działalność malarską, związaną ze starym Toruniem. Miała też swoje trzy wystawy autorskie poświęcone obiektom architektonicznym Torunia. Dr H. Piekarska prowadzi też szeroką działalność w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku, funkcjonującego przy UMK w Toruniu. Inny członek Oddziału sierpeckiego prof. dr hab. Grzegorz Radomski wzbogacił swój dorobek naukowy o liczne publikacje.

Natomiast z minusów działalności Oddziału należy wymienić nieuregulowanie kwestii dostępu do rachunku bankowego, co ciągnie się już kilka lat. W związku z remontem sierpeckiego ratusza Oddział zmienił siedzibę na pomieszczenia w Miejskiej Bibliotece Publicznej, gdzie może odbywać zebrania nieodpłatnie.

Oddział TNP w Łęczycy, kierowany przez mgr. inż. Stanisława Pawlaka przeprowadził dwa wykłady: prof. dr hab. Marii Wichowej na temat ks. Benedykta Chmielowskiego i dr. Tomasza Stolarczyka na temat zniszczeń Łęczycy od średniowiecza do 1945 r. Spośród publikacji należy wymienić opracowanie zbiorowe pod red. prof. Marii Wichowej *Diabeł Boruta w dawnej kulturze polskiej* oraz dziewięć artykułów dr. Tomasza Stolarczyka w różnych czasopismach naukowych.

Szanowni Państwo!

W roku 2021, poza sprawozdaniem za 2020 r. i czterema numerami „Notatek Płockich”, TNP wydało okolicznościową publikację, podsumowującą obchody 200-lecia Towarzystwa. Poza tym, we współpracy z innymi wydawcami, ukazały się trzy opracowania. Warto też odnotować monografię z referatami z konferencji *Spółeczny ruch naukowy w procesie zmiany*, wydaną przez Polską Akademię Nauk oraz opracowanie biograficzne prezesa TNP Z. Kruszewskiego.

W 2021 r. Biblioteka TNP im. Zielińskich – tak jak dotychczas – była otwarta w środy, z czego skorzystało 187 osób, którym

udostępniono ponad 900 jednostek. Dużą popularnością cieszą się zbiory cyfrowe. Stronę Płockiej Biblioteki Cyfrowej odwiedziło 1 mln 213 tys. użytkowników. W roku ubiegłym Biblioteka pozyskała 474 pozycje, pochodzące z wymiany i darów. Zbiory na koniec 2021 r. wynosiły 417 tys. jednostek.

W 2021 r. TNP spotkało duże wyróżnienie, bowiem XVIII-wieczny *Atlas Radziwiłłowski* ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich został wpisany na polską Listę Krajową Programu UNESCO „Pamięć Świata”. Uroczystość otwarcia wystawy, prezentującej obiekty, wpisane na listę oraz wręczenie certyfikatu miało miejsce w czerwcu 2021 r. w Warszawie. Uczestniczyli w niej wiceprezes TNP dr Grzegorz Gołębiwski i sekretarz generalny TNP dr Tomasz Piekarski.

W 2021 r. dzięki pieniądząom pozyskanym od Samorządu Województwa Mazowieckiego wymieniono 13 okien na parterze i drzwi wejściowe w budynku przy pl. Narutowicza 8. Wartość prac wyniosła 140 tys. zł. W 2021 r. TNP zrealizowało 8 grantów na ponad 200 tys. zł.

W minionym roku członkowie TNP uczestniczyli w wielu wydarzeniach w Płocku, Sierpcu i Łęczycy oraz na Mazowszu.

W 2021 r. Zarząd TNP zajmował się bieżącymi sprawami, jak m.in. rozpatrywanie podań o członkostwo w Towarzystwie czy udostępnianie zbiorów TNP. Z ważniejszych spraw prezes podjął rozmowy z marszałkiem województwa mazowieckiego i dyrektorem Muzeum Mazowieckiego na temat sprzedaży budynku TNP w Wyszogrodzie, jednak – jak na razie – bez konkretnych ustaleń ze strony ewentualnego nabywcy. W związku z tym Zarząd podjął decyzję o wymianie pieca węglowego na gazowy w budynku w Wyszogrodzie.

Na posiedzeniach Zarządu zajmowano się przygotowaniem do konferencji naukowej *Spoteczny ruch naukowy w procesie zmiany* oraz kwestią wydania książki na 200-lecie TNP. Na podstawie umowy z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina ma nastąpić digitalizacja muzykaliów, znajdujących się w zasobie Biblioteki TNP. Nawiązano

też współpracę z Instytutem Matematyki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy w zakresie m.in. wsparcia realizacji badań naukowych z obszaru nauk ścisłych i technicznych oraz upowszechniania ich wyników i zastosowań, organizowanie wspólnych konferencji i sympozjów. Celem współpracy naukowej ma być wzajemny transfer wiedzy i doświadczeń.

Dyskutowano także nad kwestią uporządkowania magazynu zbiorów specjalnych Biblioteki TNP. Praktycznie na każdym z posiedzeń analizowano sytuację finansową Towarzystwa, która pogorszyła się w czasie pandemii Covid-19 z uwagi na trudną sytuację najemców. Przedmiotem dyskusji była też przyszłość Biblioteki im. Zielińskich TNP, która generuje wysokie koszty utrzymania, mocno obciążające budżet TNP. Oferty sprzedaży budynku wraz ze zbiorami, przedstawione Mazowieckiej Uczelni Publicznej – jak dotychczas – nie spotkały się z większym zainteresowaniem, a innych zainteresowanych nie ma.

Dziękuję za uwagę.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Dr Grzegorz Gołębiwski – wiceprezes TNP przedstawia sprawozdanie z działalności Towarzystwa w 2021 r.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Ocenę działalności TNP przez Komisję Rewizyjną przedstawia jej przewodnicząca Teresa Dobrosielska

Ad 7: Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2021 – mgr Teresa Dobrosielska, przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Towarzystwa Naukowego Płockiego

Panie Przewodniczący, Panie Prezesie, Szanowni Członkowie TNP!

Komisja Rewizyjna w całym 2021 r. interesowała się stopniem realizacji zaplanowanych zadań statutowych, zwłaszcza sytuacją finansową i gospodarczą Towarzystwa.

Dziś podsumujemy pracę placówki w tym zakresie.

Głównym źródłem wiedzy na ten temat były posiedzenia Zarządu, w których uczestniczyła przewodnicząca Komisji. Omawiane wtedy były zagadnienia związane z działalnością naukową, popularnonaukową, wydawniczą, a także podejmowano decyzje

w tym zakresie. Sporo czasu zajmowały dyskusje wokół problemów finansowych i kadrowych.

Bardzo ważne i cenne dla Komisji Rewizyjnej były również konsultacje i rozmowy na ten temat z ekspertami w tym zakresie – skarbnikiem Janem Milnerem i dyrektorką Dorotą Krawczyńską.

Komisja Rewizyjna na posiedzeniu 28 marca 2022 r. zajęła się analizą i oceną całokształtu działalności finansowej i gospodarczej TNP oraz Oddziałów terenowych TNP w Sierpcu i Łęczycy. W 2021 r. zwracano uwagę na celowość tych działań, ich zgodność z prawem, Statutem i Uchwałami Walnego Zgromadzenia. Komisja objęła wówczas kontrolą bilans sporządzony za rok sprawozdawczy 2021 oraz zbadała dokumentację biurową. Kontroli poddano również składki członkowskie.

Spośród zadań merytorycznych, o których mówił dr Grzegorz Gołębiowski, Komisja zwróciła szczególną uwagę na sprawę *Atlasu Radziwiłłowskiego*. Właśnie 10 maja 2021 r. w siedzibie TNP odbyło się nagranie filmu promującego wpis *Atlasu* na listę Krajowego Programu UNESCO „Pamięć Świata”. W dniach 9–30 czerwca 2021 r. na dziedzińcu Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa i Sportu prezentowane były obiekty uhonorowane tym wpisem. TNP reprezentowali dr G. Gołębiowski i dr T. Piekarski. Uroczyste wręczenie certyfikatów odbyło się w Belwederze 10 czerwca. Podczas prezentacji obiektów o *Atlasie Radziwiłłowskim* opowiadał tam ks. prof. D. Brzeziński.

Interesująca i pożyteczna dla dyscyplin naukowych była tematyka spotkań naukowych organizowanych przez Sekcje TNP. Przykładem może być zorganizowana przez Sekcję Pedagogiczną realizacja projektu edukacyjnego dla studentów pod nazwą *Praca zespołowa jako kompetencja XXI wieku*. Takich ciekawych i wartościowych inicjatyw było dużo – np. w Sekcji Nauk Społecznych czy Nauk Technicznych oraz w Sekcji Historycznej, z wieloma publikacjami. Wykaz wszystkich znajdziecie Państwo w *Sprawozdaniu z działalności TNP za rok 2021*. Należy również zwrócić uwagę na znaczący udział TNP w różnorodnych

konferencjach, sesjach naukowych i innych uroczystych wydarzeniach. Najczęściej uczestniczył w nich prezes – prof. Zbigniew Kruszewski, wiceprezesi, ale również skarbnik i sekretarz generalny.

Różnorodne, ale również o dużej wartości były wydarzenia organizowane bezpośrednio przez Zarząd TNP. Przykładem jest konferencja naukowa zorganizowana przez Radę Towarzystw Naukowych oraz TNP na zakończenie obchodów 200-lecia TNP. Warto również pamiętać o trwającej współpracy TNP z Instytutem Matematyki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Działalność wydawnicza TNP to pięć publikacji nakładem TNP oraz dwie innych wydawców przy współpracy z TNP.

W działalności Biblioteki im. Zielińskich należy zauważyć, że w ramach zadania *Dziedzictwo muzyki polskiej* realizowanego przez Instytut Fryderyka Chopina, udostępnione zostały stare zbiory muzyczne Biblioteki w celu digitalizacji i opracowania. Proces ten trwa.

W 2021 r., tak jak w poprzednich latach, TNP nie otrzymało dotacji na działalność Biblioteki. Przeznaczone tam zostały dwa granty celowe ze środków Miasta Płocka. Działalność TNP wspierana była jeszcze przez inne granty Płocka. Dużą pomocą był grant Samorządu Województwa Mazowieckiego na wymianę drzwi wejściowych i okien w siedzibie TNP – 140 tys. złotych.

Należy zaznaczyć szczególną wartość Grantu Naukowo-Badawczego Prezesa TNP na opracowanie oryginalnych prac związanych z wynikami badań na Mazowszu w latach 1990–2021.

Dane zawarte w Bilansie wskazują, że źródłem pozyskiwania środków finansowych przez TNP oprócz grantów były również wpływy z wynajmu, a także darowizny od osób fizycznych i prawnych. Łącznie przychody w 2021 r. wyniosły 819 954,03 zł, koszty zaś 937 903,43 zł. Strata więc to 117 949,43zł. Stratę tę będzie trzeba pokryć z zysku osiągniętego w latach następnych. Na wysokość straty wpływ miały skutki globalnej sytuacji pandemicznej, obniżenie czynszu dla najemców, przeprowadzenie remontu w siedzibie TNP. Taki wynik to również skutek braku dotacji z Ministerstwa. Pozyskane wszystkie środki zostały wydatkowane na działalność statutową

Towarzystwa. Szczegółowe sprawozdanie finansowe za 2021 r. znajduje się w *Sprawozdaniu z działalności TNP za rok 2021*.

TNP posiada dwa Oddziały terenowe – Oddział w Sierpcu i Oddział w Łęczycy – integralne części Towarzystwa.

W Oddziale w Sierpcu zdecydowano w 2021 r. przenieść aktywność naukową i popularyzatorską do internetu. Opublikowano tam 11 artykułów. Wiele informacji na temat wydanych publikacji i innych działań znajdziecie Państwo w *Sprawozdaniu...* Problemem dla Oddziału w Sierpcu była sprawa siedziby mieszczącej się w remontowanym Ratuszu. Cieszy fakt wypracowania korzystnego rozwiązania tej sprawy.

Oddział w Łęczycy zorganizował dwa odczyty. Tematyka interesująca – o wartościach naukowych ks. Chmielowskiego i o zniszczeniach wojennych Łęczycy.

W ramach działalności gospodarczej TNP w 2021 r. wymienić należy zakupienie prawa do nieruchomości gruntowej przy ul. Kościuszki 3 oraz pozyskanie środków i rozliczenie zadania pod nazwą *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy wymianie stolarki w siedzibie TNP*.

Proszę Państwa!

W swoim wystąpieniu często odsyłam Państwa do *Sprawozdania TNP*, by tam znaleźć szczegóły dotyczące działań TNP w 2021 r. Sądzę, że zapoznaliście się Państwo z treścią tego opracowania, w którym oprócz informacji na ten temat znajdują się jeszcze inne treści – w tym merytoryczne uzasadnienie, że TNP – wtopione w Płock i region przyczynia się do rozwoju lokalnego społeczeństwa obywatelskiego, społeczeństwa kultury i wiedzy.

TNP – to nasza duma i troska. Taką opinię wyraził Pan Prezes prof. Z. Kruszewski w wywiadzie, który jest fragmentem obszernej publikacji wydanej w 2021 r. *Zrobiłem, co mogłem*.

Pan Prezes uznaje za zaszczyt kierowanie TNP – instytucją o tak długim stażu i skupiającą osoby z zasługami nie do przecenienia. Ale największe zasługi w tym zakresie ma przecież sam Pan Prezes.

Sądzę, że my wszyscy – członkowie Towarzystwa – też jesteśmy dumni z przynależności do tego Stowarzyszenia.

Ostatnie lata, nie zawsze łatwe tak pod względem organizacyjnym, jak i finansowym, nie spowodowały osłabienia działalności Towarzystwa. Taki był też rok 2021. Jest to głównie efekt pracy członków sprawnego Zarządu, wspieranego przez Pana Prezesa – bogatego w doświadczenie w działalności publicznej, posiadającego duży dorobek naukowy i publicystyczny, a także mistrzowskie umiejętności organizacyjne. Takie wysoce profesjonalne kierowanie działalnością TNP przyniosło pozytywne efekty. Duże znaczenie w osiągnięciu takich wyników miała również zaangażowana, profesjonalna praca skarbnika – Pana Jana Milnera i Pani dyrektor Doroty Krawczyńskiej.

Komisja Rewizyjna stwierdza, że działalność wszystkich jednostek organizacyjnych TNP była zgodna ze Statutem i Regulaminem. Komisja pozytywnie ocenia wyniki uzyskane z działalności TNP w 2021.

Komisja wysoko ocenia pracę Zarządu Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego i wnioskuje o udzielenie dla Zarządu absolutorium za 2021.

Ad 8: Wytyczne do planu pracy na rok 2022 – dr Tomasz Piekarski, sekretarz generalny Towarzystwa Naukowego Płockiego

Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Prezesie, Szanowni Członkowie TNP!

W związku ze znoszeniem obostrzeń sanitarnych powoli wraca normalny tryb pracy poszczególnych sekcji Towarzystwa. Widać to zarówno w wydarzeniach, które dopiero co miały miejsce oraz w tych zaplanowanych na bieżący rok. Oto krótki przegląd wydarzeń, które dotychczas udało się zrealizować:

- 19 stycznia 2022 r. Sekcja Dialogu Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz Kuria Diecezjalna Płocka zaprosiły na spotkanie w ramach Procesu Synodalnego w diecezji płockiej oraz Tygodnia

Ekumenicznego pt. *Ekumeniczny dialog synodalny*. W dyskusji na temat synodalności i słuchania synodalnego wzięli udział przedstawiciele wspólnot chrześcijańskich miasta Płocka. Dyskusję poprowadził prof. ucz. dr hab. Leszek Zygmunt (PUZ w Ciechanowie), przewodniczący Sekcji Dialogu TNP.

- Sekcja Humanistyczna 24 lutego 2022 r. zaprosiła na odczyt s. M. Paschalisy Walendziuk ISMM *Betlejem orędzia miłosierdzia. Z dziejów Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Płocku*.
- 3 marca br. Sekcja Nauk Technicznych zorganizowała odczyt rzecznika patentowego mgr. inż. Andrzeja Czerpaka nt. *Patentowa ochrona programów komputerowych*.
- We wtorek 15 marca 2022 r. na zaproszenie rektora prof. Macieja Słodkiego przyjechał do Płocka minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek. Po wizycie w Mazowieckiej Uczelni Publicznej odwiedził też Towarzystwo Naukowe Płockie. Z historią stowarzyszenia zapoznał ministra prezes TNP Zbigniew Kruszewski. Przygotowano również pokaz starodruków ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich.
- Dnia 17 marca odbyła się promocja książki prof. Zbigniewa P. Kruszewskiego pt. *Zrobiłem, co mogłem*.
- Sekcja Pedagogiczna 31 marca 2022 r. zaprosiła na sesję naukową *O wartościach w wychowaniu*. Referaty wygłosili: prof. dr hab. Mirosław Krajewski, *Wychowanie pełnego człowieka. O wychowaniu sensu largo w dziejach ludzkości*; prof. SWPW dr hab. Wojciech Sroczyński, *Wartości w pedagogice*; prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska, *O wolności (w) edukacji*; dr Marcin Lutomiński, *Wartości przekazywane w baśniach (na przykładzie wybranych utworów)*.
- Sekcja Historyczna 7 kwietnia zaprosiła na odczyt dr. Grzegorza Gołębińskiego *Od Szewczenki do Żelęńskiego. Ukraina w XIX–XXI wieku*.
- Sekcja Dialogu 11 kwietnia 2022 r. zorganizowała panel dyskusyjny *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna* z udziałem: ks. dr. Wojciecha Kućki (UKSW

w Warszawie – WSD w Płocku) oraz ks. dr. Jarosława Stanisława Kwiatkowskiego (WSD w Płocku). Dyskusję poprowadził: prof. ucz. dr hab. Leszek Zygmier (PUZ w Ciechanowie) przewodniczący Sekcji Dialogu TNP.

Plany Towarzystwa są dosyć ambitne i widać stopniowy powrót do normalnej działalności.

- Sekcja Dialogu planuje w maju spotkanie z dr. Czesławem Hajdukim autorem książki *Trudne powroty*, w czerwcu panel dyskusyjny nt. współczesnego sporu o wartości. W październiku i listopadzie spotkania przed jubileuszem 950-lecia diecezji płockiej.
- Sekcja Historyczna: 26 maja 2022 r. planuje odczyt dr. Andrzeja Ziemskiego pt. *120. rocznica powstania PPS. Rola Józefa Piłsudskiego*. Natomiast w drugim półroczu 2022 r. promocję książki Jarosława Kozaneckiego nt. represji wobec płockiej „Solidarności”.
- Sekcja Nauk Humanistycznych planuje odczyty mgr Natalii Hapek: *Literatura świata arabskiego* oraz *Nauka w klasycznym świecie islamu*, a w związku z *Rokiem Romantyzmu Polskiego* dr Wioletta Żórawska zaprosi na odczyt historyczno-literacki dotyczący epoki romantyzmu.
- Sekcja Nauk Społecznych planuje 14 czerwca 2022 r. odczyt dr. Pawła Kaczmarczyka, dziekana Wydziału Nauk Społecznych Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku, członka TNP pt. *Ekonometryczne modelowanie rynku telekomunikacyjnego – teoria i weryfikacje empiryczne*; 29 września 2022 r. odczyt dr. Andrzeja Jagodzińskiego, wykładowcy na Wydziale Nauk Społecznych Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku pt. *Cykl życia organizacji a ewolucja funkcji personalnych*.
- Sekcja Nauk Pedagogicznych w listopadzie 2022 r. zamierza zorganizować sesję naukową *Nowoczesne metody nauczania – uczenia się. Teoria i praktyka*.
- Sekcja Nauk Technicznych proponuje referaty: rzecznika patentowego mgr. inż. Andrzeja Czerpaka, *Patentowa ochrona programów komputerowych* (zrealizowany 3 marca br.);

mgr. inż. Włodzimierza Serafimowicza, *Propozycja zmian granic osiedli m. Płocka* (termin zakładany: IV kw. br.); mgr. Andrzeja Borczuka, *Substancje biogenne konieczne do życia otrzymywane z odpadów – w ramach gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ)* (termin III kw. br.); wykład otwarty prof. dr hab. Renaty Walczak (termin zakładany IV kw. br.), *Odbetonowanie ulic Płocka* (jest to temat roboczy).

Zarząd łęczyckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego opracował plan działań na 2022 r.: wydawniczych, zebrań celem odczytów naukowych i prelekcji, działań propagujących wiedzę historyczną wśród mieszkańców powiatu łęczyckiego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Zaplanowano następujące odczyty, które były przygotowane na 2021 r., ale z powodu pandemii koronawirusa nie mogły się odbyć:

- marzec 2022 r. – dr Tomasz Stolarczyk, *Wspomnienie o mec. Zarachowiczu*,
- kwiecień 2022 r. – mgr inż. Stanisław Pawlak, *Wspomnienie o mgr Lucynie Sztompce*,
- maj 2022 r. – mgr inż. Stanisław Pawlak, *Wspomnienie o mgr. Henryku Wójciku*.

W drugiej połowie maja 2022 r. Oddział planuje udział w spotkaniach z dyrektorami łęczyckich szkół ponadpodstawowych w sprawie współpracy z TNP w roku szkolnym 2022/2023 oraz promocji wydawnictw TNP Oddziału w Łęczycy.

Oddział TNP w Sierpcu w 2022 r., w sytuacji pandemii Covid-19 i okresowych obostrzeń dotyczących spotkań, wykładów, odczytów itp., planuje kontynuację aktywności publicystycznej w internecie, m.in. na stronie „Sierpc Online” i odczyty.

W ramach działalności wydawniczej TNP: 19 maja 2022 r. odbędzie się promocja książki Marianny Rybickiej (lekarz, członek TNP) pt. *Śladami wysiedleń z terenu Żychlina podczas II wojny światowej. 21–23 kwietnia 1940 r.* Zaplanowane jest także wydanie drugiego tomu opracowania dr. Wiesława Końskiego *Dwa wieki prasy*

płockiej, obejmującego okres po 1945 r., a następnie organizacja spotkania promocyjnego – po wakacjach.

Towarzystwo Naukowe Płockie zamierza zorganizować także kilka wystaw:

- Wystawa projektów z zakresu wzornictwa przemysłowego autorstwa Marka Brzozowskiego – artysty rzeźbiarza, członka TNP (w przybliżeniu: koniec czerwca – poł. sierpnia 2022 r.).
- Wystawa w ramach *Płockich Dni Fotografii* organizowanych w Płocku przez Fundację Fotografia Polska. Będzie to kontynuacja cyklu z lat poprzednich. Otwarcie wystawy zaplanowano na 9 września 2022 r. Będzie czynna do 23 września.
- Wystawa twórczości malarskiej dr Henryki Piekarskiej, wieloletniej przewodniczącej Oddziału TNP w Sierpcu, obecnie mieszkającej i działającej w Toruniu (drugie półrocze).
- Wystawa w ramach *Roku Romantyzmu Polskiego* – prezentacja zabytkowych wydań dzieł ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich, w szczególności A. Mickiewicza (drugie półrocze).

W kwestii pracy Proseminarium Naukowego w związku ze zniesieniem obostrzeń pandemicznych, kierownik Proseminarium zdecydował o przywróceniu stacjonarnych posiedzeń Proseminarium. Planuje się w tym roku 2–3 zebrania.

W 2022 r. Towarzystwo Naukowe Płockie będzie realizowało Grant Naukowo-Badawczy Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego pod nazwą: *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura* na opracowanie oryginalnych prac powstałych w wyniku prowadzonych badań związanych z regionem mazowieckim w latach 1990–2021, w następujących obszarach tematycznych: ekonomia i finanse, technologie informacyjne, rynek pracy i bezrobocie, edukacja, media, regionalizm, wolontariat, organizacje pozarządowe, pomoc społeczna, polityka.

Opracowania wykonane zgodnie z postanowieniami Regulaminu Grantu będą zbierane przez kierownika Grantu z zamiarem wydania w postaci monografii w Wydawnictwie Naukowym Mazowieckiej

Uczelni Publicznej w Płocku. Powyższe Wydawnictwo figuruje w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe (*Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe*), w związku z czym opublikowanie rozdziału będzie równoznaczne z uzyskaniem 20 punktów. 8 czerwca 2022 r. planowane jest spotkanie zamknięte (z udziałem uczestników Grantu) podsumowujące realizację Grantu Prezesa TNP.

Ponadto w ramach działalności Muzeum, Archiwum i Biblioteki planowane są następujące działania:

- Pozyskanie grantu i realizacja zadania dofinansowanego przez Miasto Płock pn. *Aleksander Maciesza – ochrona spuścizny wybitnego płocczanina, etap I* dotyczącego konserwacji 4 jednostek archiwalnych. Pozyskana dotacja to 8000 zł.
- Kontynuacja zadania *Dziedzictwo muzyki polskiej* realizowanego przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina w Warszawie, w ramach którego udostępniono zbiory muzyczne dotychczas nieopracowane ze starego zasobu Biblioteki im. Zielińskich w celu ich digitalizacji i opracowania przez Instytut. Do końca 2021 r. wykonano skanowanie 20 000 stron zbiorów, tj. 515 jednostek muzykaliów. W 2022 r. nastąpi wpisanie pozycji do inwentarza elektronicznego (ten etap już zrealizowano), opracowanie i skatalogowanie w międzynarodowym katalogu źródeł muzycznych Repertoire International des Sources Musicales (RISM) nakładem Instytutu oraz włączenie do bazy Biblioteki TNP.
- Kontynuacja współpracy z naukowymi portalami BazHum i Biblioteka Nauki w zakresie udostępniania bieżących i archiwalnych numerów kwartalnika TNP „Notatki Płockie”.
- Prowadzenie lekcji bibliotecznych, pokazów zbiorów specjalnych, prezentacji zabytkowej siedziby TNP (w tym wystawy planszowej *Dzieje Towarzystwa Naukowego Płockiego*), obsługa czytelników, realizacja kwerend.

Ponadto prace innego rodzaju, takie jak:

- Przygotowywanie i obsługa wydarzeń naukowych i kulturalnych w TNP organizowanych przez Zarząd oraz Sekcje: konferencji, odczytów, dyskusji, spotkań autorskich i in.
- Realizacja zadań z zakresu promocji i informacji nt. bieżącej działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego (profil TNP na Facebooku, strona internetowa, kontakty z mediami, mailing, serwis SMS). Szczególnie ważne będzie opracowywanie tematycznych (rocznicowych, okazjonalnych) wpisów na Facebooku wraz z doбором materiału ilustracyjnego – popularyzacja ważnych wydarzeń i postaci oraz zbiorów i dziejów TNP. Od początku roku opublikowano 12 wpisów z tej kategorii. W tej chwili zaplanowanych jest około 20 kolejnych wpisów, przy czym lista tematów będzie na bieżąco rozszerzana.

Pozostaje życzyć realizacji tych ambitnych zamierzeń. Dziękuję za uwagę.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny TNP omawia plan pracy na 2022 r.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Skarbnik TNP Jan Milner przedstawia plan finansowy na 2022 r.

Ad 9: Plan finansowy na rok 2022 – mgr Jan Milner, skarbnik Towarzystwa Naukowego Płockiego

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo,
przedstawiam plan finansowy na 2022 r.

PRZYCHODY	942 000
1. Składki członkowskie	15 000
2. Dotacje i dopłaty	272 000
3. 1 % podatku	14 000
4. Darowizny	10 000
5. Przychody finansowe	9 000
6. Pozostałe przychody	2 300
7. Przychody za wynajem	602 000

8.	Usługi kserograficzne	200
9.	Kwerendy i lekcje	2 000
10.	Sprzedaż wydawnictw	15 000
11.	Pozostała sprzedaż	500
KOSZTY		1 002 000
Materiały i media		245 000
12.	Materiały biurowe	6 000
13.	Energia elektryczna	90 000
14.	Energia ciepła	130 000
15.	Woda	15 000
16.	Pozostałe (środki czyst.,inne)	4 000
Usługi obce		350 500
17.	Wywożenie odpadów	6 000
18.	Telefony oraz SMS	17 700
19.	Ochrona mienia	4 500
20.	Usługi informatyczne	8 800
21.	Usługi pocztowe	2 500
22.	Usługi bankowe	1 000
23.	Usługi drukarskie	30 000
24.	Inne usługi obce (remonty, awarie)	280 000
Płace i pochodne		281 300
25.	Wynagrodzenia	198 000
26.	Ubezpieczenia społeczne	78 000
27.	ZFŚS	3 000
28.	Szkolenia, badania profilaktyczne	1 000
29.	Podróże służbowe i ryczałty	1 300
Pozostałe koszty		125 200
30.	Podatki i opłaty	33 000

31.	Ubezpieczenie mienia	6 700
32.	Stypendia, konkursy	1 200
33.	Zakup książek i czasopism	1 300
34.	Obsługa prawna	12 000
35.	Sprzątanie i obsługa nieruchomości	47 000
36.	Obsługa księgowości (Biuro Rachunkowe)	24 000
37.	Wydawnictwa gratis	0
WYNIK		-60 000

Przewidywana strata może ulec zmianie, gdyż czekają nas podwyżki cen towarów i mediów. Problemem jest stan obiektów TNP. Mamy różne awarie np. kanalizacji, uszkodzenia dachów podczas ostatnich wichur, trzeba będzie usuwać kolejne. Apeluję o uregulowanie składek członkowskich, są duże zaległości. Składka roczna powinna być opłacona do 30 września. Jest to obowiązek organizacyjny. Dlatego po tym terminie będziemy powiadamiać o zaległościach. Odnośnie składki dla osób powyżej 75. roku życia w 2003 r. podjęto uchwałę, której pkt. 3 brzmi: „Wprowadzić możliwość zwolnienia decyzją Zarządu TNP z opłacania składek członkowskich w wieku powyżej 75 lat”. Nie jest to oblige, nikt nie zwracał się z propozycją obniżenia składki. Sytuacja jest ciężka i proszę o uregulowanie składek oraz darowizny 1% na działalność statutową TNP.

Dziękuję bardzo.

Ad 10: Dyskusja

Brak zgłoszonych głosów w dyskusji dotyczących punktów 6–9. Natomiast do protokołantki mgr Agnieszki Ciechomskiej wpłynęło następujące wystąpienie (w wersji papierowej i elektronicznej):

Wystąpienie przewodniczącego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego w Łęczycy mgr. inż. Stanisława Pawlaka

Praca Oddziału TNP w Łęczycy, podobnie jak w 2020 r. z powodu pandemii COVID, nadal musiała podlegać pewnym ograniczeniom, ale mimo to udało się kontynuować działalność w wielu obszarach. Zorganizowaliśmy dwa odczyty naukowe:

- 20 września 2021 r. – *Rozum i wiara w warsztacie naukowym księdza Benedykta Chmielowskiego, twórcy dzieła „Nowe Ateny” – pierwszej polskiej encyklopedii*. Odczyt przygotowała i wygłosiła prof. dr hab. Maria Wichowa.
- 15 października 2021 r. – dr Tomasz Stolarczyk przedstawił odczyt nt. *Zniszczenia wojenne w Łęczycy od średniowiecza po 1945 r.*

Ponadto 24 czerwca 2021 r. w Kowalu dla członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Króla Kazimierza Wielkiego mgr inż. Stanisław Pawlak przedstawił historię Zamku w Łęczycy *Trzej Królowie na zamku w Łęczycy* w formie prezentacji multimedialnej.

Rok 2021 to rok wydania, wspólnie z Towarzystwem Naukowym Łódzkim i Uniwersytetem Łódzkim, publikacji *Diabeł Boruta w dawnej kulturze polskiej*. Publikacja jest zbiorem interdyscyplinarnych materiałów naukowych prezentowanych na sesji naukowej zorganizowanej w 2019 r. przez łęczycki Oddział TNP poświęconej XIV-wiecznemu szlachcicowi Borucie, który stał się legendarnym diabłem.

Trwają prace nad wydaniem pracy zbiorowej o Łęczyckich Zakładach Górniczych. Praca powstaje we współpracy TNP Oddział w Łęczycy z Towarzystwem Miłośników Ziemi Łęczyckiej i Muzeum w Łęczycy. Praca jest uzupełniana o coraz to nowy materiał faktograficzny, zdjęciowy i wspomnieniowy. Myślę, że rok 2022 będzie już rokiem wydania.

W 2021 roku kontynuowaliśmy współpracę w środowisku lokalnym:

- z władzami samorządowymi szczebla gminnego, miejskiego i powiatowego,
- ze szkołami, archiwum, muzeami, kościołami, bibliotekami,

- ze stowarzyszeniami, Uniwersytetem III Wieku i Towarzystwem Miłośników Ziemi Łęczyckiej,
- 3 maja 2021 r. – udział w uroczystościach Święta Konstytucji 3 Maja,
- 12 września 2021 r. – udział w 82. rocznicy Bitwy nad Bzurą,
- 1 listopada 2021 r. – udział w kweście na odbudowę zabytkowych pomników na łęczyckim cmentarzu,
- 11 listopada 2021 r. – udział w miejskich uroczystościach Święta Niepodległości.

Kontynuowaliśmy również współpracę ponadlokalną:

- 24 czerwca 2021 r. – udział w Walnym Zgromadzeniu Stowarzyszenia Króla Kazimierza Wielkiego w Kowalu – miejscu urodzenia Króla, prezentacja dorobku TNP Oddziału w Łęczycy oraz publikacji Oddziału,
- 11 września 2021 r. – udział w obchodach 90-lecia Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi,
- 18 września 2021 r. – udział w sesji historycznej w Kłodawie *Poseł Franciszek Jerzmanowski i jego potomkowie* w 230. rocznicę Konstytucji 3 Maja.

W dniu 12 kwietnia 2022 r. odbyło się Walne Zgromadzenie TNP Oddziału w Łęczycy, na którym jednogłośnie udzielono Zarządowi absolutorium. Posiedzenie zostało poprzedzone prezentacją wspomnieniową o nieżyjącej członkini naszego Oddziału Lucynie Sztompce, redaktorce wielu publikacji. W spotkaniu uczestniczyło około 130 osób. Przewodniczący Oddziału Stanisław Pawlak przygotował prezentację multimedialną. Wraz z odejściem człowieka szybko odchodzi pamięć o nim i aby ją zatrzymać i dokumentować osiągnięcia człowieka przewodniczący Stanisław Pawlak postanowił stworzyć materiały audiowizualne o działalności zmarłych członków TNP Oddział w Łęczycy. W przygotowaniu jest wspomnienie o Henryku Wójciku, zmarłym w sierpniu 2021 r.

W miniony piątek 22 kwietnia 2022 r., członkowie Oddziału TNP w Łęczycy uczestniczyli w uroczystościach otwarcia Grodziska

w Tumie koło Łęczycy. Jest to częściowe zrekonstruowanie drewnianego grodu dawnej Łęczycy z VIII wieku. Zrekonstruowano bramę wjazdową do grodu, wieżę wartowniczą, wieżę widokową, studnię. Jest to gród z początków Łęczycy.

Początki Łęczycy sięgają czasów tworzenia się chrześcijańskiego Państwa Polskiego i początków Europy. Łęczycą była siedzibą Księstwa Łęczyckiego. Świątynia Łęczycy przypada na początkowy okres polskiego średniowiecza, a przede wszystkim na czas budowy państwa Piastów.

Grodzisko w Tumie to historycznie ważny obiekt z początków Państwa Polskiego. W XI wieku Łęczycą została wskazana jako pierwszy ośrodek chrystianizacji znacznych terenów Polski Środkowej. Łęczycą była grodem książęcym, a nawet krótko w XII wieku pełniła funkcję grodu państwowego o charakterze stołecznym. Pisał o tym Gall Anonim wymieniając Łęczycę w kontekście wojny domowej pomiędzy Bolesławem Krzywoustym i jego bratem Zbigniewem o tron w latach 1106–1107. Wielkość Łęczycy została wzmocniona konsekracją kolegiaty w 1161 r. przez metropolitę gnieźnieńskiego arcybiskupa Jana z Brzeźnicy oraz organizację w 1180 r. Wielkiego Zjazdu w Łęczycy dostojników duchownych i świeckich nazywanego często pierwszym polskim sejmem. Przedstawił go na swym obrazie Jan Matejko.

W latach 1948–1959 oraz w latach 2009–2011 prowadzone były na grodzisku prace archeologiczne, wykopaliskowe i badawcze, w oparciu o które opracowano projekt rekonstrukcji.

W dniu 28 kwietnia 2017 r. odbyło się podpisanie umowy partnerskiej pomiędzy Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi reprezentowanym przez dyrektora Muzeum prof. Ryszarda Grygiela oraz Powiatem Łęczyckim reprezentowanym przez Wojciecha Zdziarskiego – starostę Łęczyckiego i Krystynę Pawlak – wicestarostę Powiatu. Kolejnym etapem było złożenie wniosku o dofinansowanie. Projekt zakłada częściową odbudowę grodu – starej średniowiecznej Łęczycy wraz z budową bramy wjazdowej do grodziska (częściowa rekonstrukcja średniowiecznego grodziska

w Tumie na cele turystyczne, a także stworzenie infrastruktury komunikacyjno-logistycznej ułatwiającej dostęp do projektowanego obiektu). Liderem był Powiat Łęczycki.

W dniu 4 maja 2017 r. odbyło się złożenie wniosku „Tum – perła romańskiego szlaku ziemi łęczyckiej” przez Powiat Łęczycki i Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020. Wartość projektu wyniosła 12 mln złotych.

28 września 2019 r. odbyła się uroczystość położenia aktu erekcyjnego pod rekonstrukcję łęczyckiego grodu w ramach projektu pod nazwą „Tum – perła romańskiego szlaku ziemi łęczyckiej”.

Ta inwestycja warta 12 mln zł będzie nie tylko atrakcją turystyczną, ale pozwoli na edukację historyczną, przede wszystkim na temat rozwoju polskiej państwowości i historii Polski Piastowskiej. Zrekonstruowany gród tworzy zespół obiektów i atrakcji zlokalizowanych wokół najważniejszego zabytku – jednego z najważniejszych w Polsce, Archikolegiaty Łęczyckiej w Tumie, najlepiej zachowanej budowli architektury romańskiej w kraju. W tym miesiącu Archikolegiata została wpisana na Listę Pomników Historii Prezydenta RP. To najwyższa forma ochrony prawnej zabytków. Obiekty historyczne są na nią wpisywane od 1994 r. Archikolegiata została wzniesiona na początku XII wieku. Znajdują się w niej relikwie pierwszego patrona Polski św. Wojciecha, a także relikwie św. Jana Pawła II, św. Aleksego, św. Maksymiliana Kolbe.

Obok zrekonstruowanego Grodu i Archikolegiaty można zwiedzać Muzeum Dziedzictwa Kościelnego z cennymi eksponatami starych krzyży, monstrancji, kielichów, szat liturgicznych, książek, dokumentów, medali. Zrekonstruowane grodzisko zostało połączone drewnianym pomostem ze Skansenem – Łęczycką Zagrodą Chłopską. W skansenie zobaczymy między innymi wiejskie chałupy, stodołę, budynki inwentarskie, wiatrak, kuźnię, piec chlebowy i garncarski.

Projekt „Tum – perła romańskiego szlaku ziemi łęczyckiej”, oprócz rekonstrukcji Grodziska i budowy Skansenu zakładał budowę nowoczesnego pawilonu konferencyjno-muzealnego, który miał

pełnić funkcję centrum archeologicznego. Mam nadzieję, że projekt w przyszłości zostanie dokończony.

W dniu uroczystego otwarcia grodu TNP Oddział w Łęczycy prezentował wystawę publikacji Oddziału połączoną z ich sprzedażą. Prezentowaliśmy 15 publikacji, przede wszystkim książkę Jana Szymczaka *Łęczycy Piastowie, książęta, księżne i księżniczki w Łęczycy w XII–XIV wieku*.

Na zakończenie pragnę serdecznie podziękować za współpracę władzom Towarzystwa Naukowego w Płocku pod przewodnictwem prezesa prof. Zbigniewa Kruszewskiego. Serdecznie dziękuję wiceprezesom TNP: ks. prof. Danielowi Brzezińskiemu oraz dr. Grzegorzowi Gołębiowskiemu, sekretarzowi generalnemu dr. Tomaszowi Piekarskiemu, skarbnikowi Janowi Milnerowi i dyrektor Biura Zarządu TNP Dorocie Krawczyńskiej. Praca z Państwem to przyjemność i motywacja do działania.

Do protokołantki złożono ponadto dokumenty w wersji papierowej: Protokół Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Łęczyckiego Oddziału TNP z 12 kwietnia 2022 r.; Lista obecności członków TNP Oddział w Łęczycy na zebraniu w dn. 12 kwietnia 2022 r.; Sprawozdanie z działalności Łęczyckiego Oddziału TNP w latach 2021–2022; Rozliczenie kasowe i bankowe za 2021 r.; Plan pracy Łęczyckiego Oddziału TNP w roku 2022.

Ad 11: Podjęcie uchwał w sprawach: przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu; przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego; przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej; udzielenia absolutorium członkom Zarządu; przyjęcia i zatwierdzenia wytycznych do planu pracy oraz planu finansowego.

Po odczytaniu treści każdej z uchwał przez Przewodniczącą Komisji Uchwał i Wniosków prof. Daniełę Żuk odbyło się głosowanie.

Uchwała nr 2/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu
z działalności TNP za rok 2021

Na podstawie § 23 pkt 2 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie
Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa
Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza sprawozdanie Zarządu z działalności TNP
za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano
0 głosów, głosy wstrzymujące 0.**

Uchwała nr 3/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego TNP
za rok 2021

Na podstawie § 23 pkt 2 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie
Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa
Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza sprawozdanie finansowe za rok 2021,
składające się z:

- wprowadzenia do sprawozdania finansowego;
- bilansu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2021 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę 4 452 460,37 zł (słownie: cztery miliony czterysta pięćdziesiąt dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt złotych 37/100);
- rachunku zysków i strat za okres 2021 r., wykazujący wynik finansowy ogółem w kwocie (-) 117 949,43 zł: (słownie: (minus) sto siedemnaście tysięcy dziewięćset czterdzieści dziewięć złotych 43/100);
- dodatkowych informacji i objaśnień.

§ 2

Strata za rok 2021 w wysokości (-) 117 949,43 złotych (słownie: (minus) sto siedemnaście tysięcy dziewięćset czterdzieści dziewięć złotych 43/100) zostanie pokryta z zysku osiągniętego w latach następnych.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Uchwała nr 4/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej
TNP za rok 2021

Na podstawie § 23 pkt 2 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza sprawozdanie Komisji Rewizyjnej TNP za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Uchwała nr 5/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie udzielenia członkom Zarządu TNP absolutorium

Na podstawie § 23 pkt 2 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Walne Zebranie Członków TNP udziela członkom Zarządu TNP pokwitowania z wykonania przezeń obowiązków w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Uchwała nr 6/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia wytycznych pracy TNP
na rok 2022

Na podstawie § 23 pkt 3 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza wytyczne pracy TNP na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Uchwała nr 7/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia planu finansowego TNP
na rok 2022

Na podstawie § 23 pkt 4 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza plan finansowy TNP na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Przewodnicząca Komisji Uchwał i Wniosków prof. Daniela Żuk po zakończeniu głosowania odniosła się do Uchwały nr 7. Nawiązała do *Sprawozdania TNP za rok 2021*, gdzie na str. 30 zapisano wniosek skarbnika TNP o podwyższenie składki, który powinien być uwzględniony. Nad podwyższeniem składki Zarząd zastanawiał się wiele razy. Należy jednak zacząć od ściągnięcia zaległych składek,

a potem pomyśleć o podwyższeniu. Obecnie składkę płaci niewiele ponad 50% członków. Wstępując do TNP zgadzamy się na pewne warunki, które muszą być wyraźnie zapisane, byśmy wiedzieli, na co się zgadzamy.

W odpowiedzi przewodniczący obrad mgr Henryk Malesa stwierdził, iż porządek zebrania nie przewiduje takiego punktu, uwagi nie zgłoszono wcześniej, dlatego nie można teraz jej uwzględnić, jednak TNP z pewnością powinno rozpatrzyć to zagadnienie.

Ad 12: Wybór Komisji Skrutacyjnej

Przewodniczący obrad mgr Henryk Malesa poinformował zebranych, iż paragraf 26 ust. 1 Statutu TNP mówi, że: „Zarząd składa się z 5–9 (od pięciu do dziewięciu) członków wybranych przez Walne Zebranie Członków” i zaproponował, aby wybrać Zarząd w składzie siedmioosobowym, po czym odbyło się głosowanie stosownej uchwały.

Uchwała nr 8/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia liczby członków Zarządu
Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję
na lata 2022–2026

Na podstawie § 26 ust. 1 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza liczbę 7 (siedmiu) członków Zarządu Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję na lata 2022–2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Z kolei przewodniczący oświadczył, iż paragraf 34 ust. 1 Statutu TNP mówi, że „Komisja Rewizyjna składa się z 3–5 (trzech do pięciu) członków wybranych przez Walne Zebranie Członków”. Po czym zaproponował, aby Komisja liczyła pięciu członków, co poddano głosowaniu.

Uchwała nr 9/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia liczby członków Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję na lata 2022–2026

Na podstawie § 34 ust. 1 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się i zatwierdza liczbę 5 (pięciu) członków Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia–Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję na lata 2022–2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem Uchwały oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

W dalszej części zebrania przewodniczący mgr Henryk Malesa poinformował, iż paragraf 21 ust. 2 Statutu TNP przewiduje wybór

członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej w głosowaniu tajnym chyba, że zostanie zgłoszony wniosek o uchylenie tajności głosowania. Jeśli zostanie zgłoszony wniosek o głosowanie jawne, to wybór Komisji Skrutacyjnej będzie bezprzedmiotowy. Tym samym zaproponował głosowanie jawne, a następnie przystąpiono do procedowania stosownych uchwał.

Uchwała nr 10/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia jawności głosowania przy wyborze Członków
Zarządu Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego

Na podstawie § 21 ust. 2 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się jawność głosowania przy wyborze Członków Zarządu Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję na lata 2022–2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem wniosku oddano 54 głosy, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 1.

Uchwała nr 11/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia jawności głosowania przy wyborze Członków Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego

Na podstawie § 21 ust. 2 Statutu TNP Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się jawność głosowania przy wyborze Członków Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję na lata 2022–2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem wniosku oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Przewodniczący obrad zaproponował z kolei głosowanie *en bloc* przy wyborze członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, a następnie przystąpiono do procedowania.

Uchwała nr 12/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia głosowania *en bloc* przy wyborze Członków Zarządu Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego

Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się głosowanie *en bloc* przy wyborze Członków Zarządu Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego na kadencję na lata 2022–2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za przyjęciem wniosku oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 1.

Uchwała nr 13/2022

Zwyczajnego Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego
Członków Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
z dnia 25 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia głosowania *en bloc* przy wyborze Członków
Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego
Płockiego

Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków
Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwała
co następuje:

§ 1

Przyjmuje się głosowanie *en bloc* przy wyborze Członków Komisji
Rewizyjnej Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego
na kadencję na lata 2022–2026.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Za przyjęciem wniosku oddano 55 głosów, przeciwko oddano
0 głosów, głosy wstrzymujące 1.**

Ad 13: Wybór członków Zarządu

Przewodniczący zebrania mgr Henryk Malesa przedstawił zebrany
proponowane kandydatury do Zarządu TNP:

- ks. prof. Daniel Brzeziński
- dr Grzegorz Gołębiowski
- prof. Andrzej Kansy
- prof. Zbigniew Kruszewski
- prof. Andrzej Marciniak
- mgr Jan Milner
- dr Tomasz Piekarski

Po wyrażeniu zgody przez te osoby oraz wobec braku kontrkandydatów, odbyło się głosowanie *en bloc* na zgłoszonych kandydatów.

Za przyjęciem wniosku oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Ad 14: Wybór członków Komisji Rewizyjnej

Przewodniczący zebrania mgr Henryk Malesa przedstawił zebrany proponowane kandydatury do Komisji Rewizyjnej TNP:

- mgr Teresa Dobrosielska
- dr Andrzej Dwojnych
- mgr Kazimierz Mieszczyński
- mgr inż. Paweł Śliwiński
- mgr inż. Jan Waluś

Po wyrażeniu zgody przez te osoby oraz wobec braku kontrkandydatów, odbyło się głosowanie *en bloc* na zgłoszonych kandydatów.

Za przyjęciem wniosku oddano 55 głosów, przeciwko oddano 0 głosów, głosy wstrzymujące 0.

Następnie nowo wybrani członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej udali się do pomieszczeń biurowych TNP w celu ukonstytuowania się. Wkrótce potem prof. Zbigniew Kruszewski poinformował o ukonstytuowaniu się Zarządu i funkcjach poszczególnych członków:

- ks. prof. Daniel Brzeziński – wiceprezes
- dr Grzegorz Gołębiowski – wiceprezes
- prof. Andrzej Kansy – członek
- prof. Zbigniew Kruszewski – prezes
- prof. Andrzej Marciniak – członek
- mgr Jan Milner – skarbnik
- dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny

Z kolei przewodnicząca Komisji Rewizyjnej TNP Teresa Dobrosielska poinformowała o ukonstytuowaniu się Komisji Rewizyjnej w następujący sposób:

- mgr Teresa Dobrosielska – przewodnicząca
- dr Andrzej Dwojnych – członek
- mgr Kazimierz Mieszczyński – członek
- mgr inż. Paweł Śliwiński – członek
- mgr inż. Jan Waluś – członek

W dalszej części zebrania głos zabrał prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego prof. Zbigniew Kruszewski. Prezes podziękował w swoim wystąpieniu członkom ustępującego Zarządu za działalność społeczną podczas całej kadencji oraz Sekcjom i wszystkim członkom TNP za pracę w tak trudnych czasach. Podziękowania przekazał także pracownikom, którzy na skutek ograniczenia etatów mają coraz więcej obowiązków, gdyż w TNP wiele się dzieje. Prezes jak zawsze podkreślił, że Towarzystwo jest majątne, ale nie bogate, a majątek kosztuje. TNP posiada nieruchomości, których stan jest różny. Wiele wymaga napraw np. dachu. Następnie prof. Z. Kruszewski podkreślił, że nowo wybrany Zarząd będzie starał się sprostać stojącym przed nim wymaganiom. Liczy przy tym na zaangażowanie członków w zakresie organizowania sesji i odczytów. To od pracy Sekcji zależy dynamika Towarzystwa, chociaż i tak jest ono dobrze oceniane w kraju, chociażby przez Radę Towarzystw Naukowych przy PAN czy PAU. Wyzwaniem dla Zarządu będzie pozbywanie się majątku, który generuje koszty, jak np. siedziba w Wyszogrodzie, gdzie konieczna była wymiana instalacji ciepła (koszt ok. 100 tys. zł). Są plany kupna tego budynku przez samorząd województwa mazowieckiego dla potrzeb Muzeum Mazowieckiego. Prezes zakończył swoje wystąpienie podziękowaniem w imieniu nowego Zarządu TNP za wybór i za zaufanie.

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP. Głos zabiera prezes Towarzystwa prof. Zbigniew Kruszewski

25 kwietnia 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP

Ad 15. Wolne wnioski

Mgr inż. Mariusz Portalski – członek Towarzystwa Naukowego Płockiego

Pan mgr inż. Mariusz Portalski, który, jak zaznaczył na wstępie, w różnych stowarzyszeniach działa od sześćdziesięciu lat, przedstawił swoją ocenę działalności Towarzystwa. TNP mimo trudności finansowych ma bardzo ważny zasób tj. kapitał ludzki wszystkich członków. Trzeba jednak lepiej ten zasób wykorzystać. W jaki sposób? W ramach sekcji odbywają się wykłady. Pan Maciej Wróbel jest zobowiązany podać członkom danej sekcji informacje o wykładzie. To zdecydowanie za mało. Ostatnio na bardzo dobrze przygotowanym wykładzie Pana dr. Leszka Pruszkowskiego publiczność liczyła dwadzieścia osób, a powinno być minimum sześćdziesiąt. Ponieważ prelegent zajmował się promocją nauki, jest gotów przedstawić Zarządowi Sekcji TNP pewne propozycje popularyzacji nauki, o co prosi też nowo wybrany Zarząd TNP.

Na koniec przewodniczący zebrania mgr Henryk Malesa złożył podziękowania dla Komisji Uchwał i Wniosków za sprawne działanie, a także pracownikom TNP za wielki wkład w przygotowanie i realizację spotkania, po czym oficjalnie zamknął obrady.

Na tym Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Stowarzyszenia – Towarzystwa Naukowego Płockiego, w dniu 25 kwietnia 2022 r. zostało zakończone.

Przewodniczący Zebrania
mgr Henryk Malesa

Protokolant Zebrania
mgr Agnieszka Ciechomska

B.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO ZA ROK 2022

I. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1. Statut, regulaminy

Stowarzyszenie – Towarzystwo Naukowe Płockie działa w oparciu o Statut uchwalony 17 czerwca 2019 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie i zatwierdzony 14 sierpnia 2019 r. przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydz. Gospodarczy KRS.

Podstawą działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego są również uchwalone przez Zarząd TNP regulaminy wewnętrzne Biura Zarządu, Biblioteki Naukowej im. Zielińskich, Archiwum i Muzeum oraz Regulamin Proseminarium Naukowego przy Towarzystwie Naukowym Płockim i Regulamin Wydawnictwa Naukowego Towarzystwa Naukowego Płockiego.

2. Status OPP

Towarzystwo Naukowe Płockie zostało zarejestrowane jako organizacja pożytku publicznego 21 października 2004 r. w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XXI Wydz. Gospodarczy KRS pod numerem: 0000136357.

3. Członkowie

W dniu 31 grudnia 2022 r. Towarzystwo liczyło 308 członków zwyczajnych, jednego członka wspierającego oraz 10 Członków Honorowych (w kolejności alfabetycznej):

- prof. dr hab. Janusz Adamowski
- prof. dr hab. Katarzyna Chałasińska-Macukow
- dr Marian Chudzyński

- ks. prof. dr hab. Michał Marian Grzybowski
- prof. dr hab. Iwona Hofman
- prof. dr hab. inż. Michał Kleiber
- prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kurnik
- dr Tomasz Makowski
- lek. Adam Struzik
- abp prof. dr hab. Stanisław Wielgus

W roku sprawozdawczym przyjęto 3 nowych członków zwyczajnych:

- dr inż. Mariusz Sarniak
członkowie wprowadzający: dr inż. Henryk Rode, prof. Daniela Żuk
- lek. Jarosław Wanecki
członkowie wprowadzający: dr Grzegorz Gołębiwski, prof. Andrzej Kansy
- dr Łukasz Włodarski
członkowie wprowadzający: inż. Krzysztof Bieńkowski, dr Tomasz Piekarski

W roku sprawozdawczym 8 osób złożyło rezygnację z członkostwa:

dr Iwona Bartzak, dr Ludmiła Będzikowska, dr Józef Borówka, dr inż. Irena Cios, mgr Izabela Gieryszewska, mgr Ewa Jeziórska, dr inż. Piotr Michalik, mgr Leszek Stanisławski.

W roku sprawozdawczym zmarło 5 członków:

- dr n. med. Władysław Steckiewicz (zm. marzec 2022 r.)
- mgr inż. Kazimierz Badowski (zm. 2 lipca 2022 r.)
- lek. Stefan Kośmider (zm. 5 sierpnia 2022 r.)
- mgr Edward Kalinowski (zm. 16 sierpnia 2022 r.)
- inż. Andrzej Zajdel (zm. 19 października 2022 r.)

4. Zarząd Towarzystwa

Prezes	prof. SWPW dr hab. inż. Zbigniew Kruszewski
Wiceprezes	dr Grzegorz Gołębiowski Przewodniczący Komisji Wydawniczej, Redaktor Naczelny „Notatek Płockich”
Wiceprezes	ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński Przewodniczący Komisji Badań Naukowych, odpowiedzialny za sprawy naukowe, Bibliotekę im. Zielińskich i Proseminarium Naukowe
Sekretarz Generalny	dr Tomasz Piekarski odpowiedzialny za sprawy wewnętrzne i organizacyjne (członkowie, sekcje, oddziały)
Skarbnik	mgr Jan Milner odpowiedzialny za skarb, sprawy finansowe i prawne
Członkowie	prof. PW dr hab. inż. Andrzej Marciniak odpowiedzialny za konferencje, odczyty naukowe i wystawy
	prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy odpowiedzialny za inicjatywy naukowe i społeczne Zarządu TNP, współpracę z towarzystwami naukowymi i innymi partnerami, w tym zagranicznymi

5. Komisja Rewizyjna

Przewodnicząca	mgr Teresa Dobrosielska
Członkowie	dr Andrzej Dwojnych mgr Kazimierz Mieszczyński mgr inż. Paweł Śliwiński mgr inż. Jan Waluś

6. Komisje, Sekcje i ich przewodniczący

Komisja Badań Naukowych:

Przewodniczący – ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński

W skład Komisji Badań Naukowych wchodzi 6 następujących sekcji (obok nazwiska przewodniczących):

- Sekcja Dialogu – prof. PUZ dr hab. Leszek Zygmier
- Sekcja Historyczna – dr Grzegorz Gołębiewski
- Sekcja Nauk Humanistycznych – dr Wioletta Żórawska
- Sekcja Nauk Społecznych – dr Waldemar Podel
- Sekcja Nauk Technicznych – mgr Andrzej Borczuk
- Sekcja Pedagogiczna – prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska

Komisja Wydawnicza:

Przewodniczący – dr Grzegorz Gołębiewski

Członkowie – prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy,
dr Tomasz Kruszewski

7. Pracownicy Towarzystwa Naukowego Płockiego

(stan na 31 grudnia 2022 r.)

mgr Dorota Krawczyńska – dyrektor Biura Zarządu TNP

mgr Agnieszka Ciechomska, kustosz – kierownik Archiwum TNP
i Biblioteki im. Zielińskich TNP

dr Joanna Kacperska-Michota – pracownik Biblioteki im. Zielińskich
TNP (0,25 etatu)

Wiesława Rydz – pracownik techniczny (0,6 etatu)

Maciej Wróbel – kierownik Muzeum TNP (0,5 etatu)

Hanna Woroniecka – pracownik gospodarczy

Razem: 6 pracowników na 4,35 etatu

Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego wybrany 25 kwietnia 2022 r. przez Zwyczajne Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Członków TNP na kadencję na lata 2022–2026. Na zdjęciu od lewej: prof. Andrzej Kansy – członek Zarządu, dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny, dr Grzegorz Gołębiewski – wiceprezes, prof. Zbigniew Kruszewski – prezes, ks. prof. Daniel Brzeziński – wiceprezes, mgr Jan Milner – skarbnik, prof. Andrzej Marciniak – członek Zarządu

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I POPULARYZATORSKA

Konferencje, sesje, odczyty, wystawy oraz inne wydarzenia naukowe i popularnonaukowe

1. 19 stycznia 2022 r.: *Ekumeniczny Dialog Synodalny* – spotkanie w sali konferencyjnej TNP, które zorganizowała Sekcja Dialogu wspólnie z Kurią Diecezjalną Płocką w ramach Procesu Synodalnego w diecezji płockiej oraz Tygodnia Ekumenicznego. W dyskusji na temat synodalności i słuchania synodalnego wzięli udział: bp dr Piotr Libera, biskup płocki oraz ks. Szymon Czembor, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Płocku. Z przyczyn niezależnych nie mogli uczestniczyć przedstawiciele Kościoła prawosławnego i mariawickiego. Dyskusję poprowadził prof. PUZ dr hab. Leszek Zygmier, przewodniczący Sekcji Dialogu TNP. Organizację spotkania koordynował ks. dr Wojciech Kućko, sekretarz Sekcji Dialogu TNP.

19 stycznia 2022 r. Dyskusja pn. *Ekumeniczny Dialog Synodalny*.
Na zdjęciu od lewej: prof. Leszek Zygmier, ks. Szymon Czembor – proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Płocku i bp dr Piotr Libera – biskup płocki

2. 24 lutego 2022 r.: *Betlejem orędzia miłosierdzia. Z dziejów Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Płocku* – odczyt s. M. Paschalisy Walendziuk ISMM, który był połączony z prezentacją publikacji książkowej poświęconej historii obecności Zgromadzenia MBM w Płocku. Spotkanie zorganizowała i poprowadziła przewodnicząca Sekcji Nauk Humanistycznych TNP dr Wioletta Żórawska.
3. 3 marca 2022 r.: *Patentowa ochrona programów komputerowych* – odczyt rzecznika patentowego mgr. inż. Andrzeja Czerpaka. Podczas odczytu zostały wyjaśnione następujące problemy:
  - Geneza historyczno-prawna ochrony programów;
  - Ochrona programów komputerowych na gruncie prawa autorskiego;
  - Ochrona programów komputerowych na gruncie prawa własności przemysłowej i/lub Konwencji o Patencie Europejskim.Odczyt poprowadził mgr Andrzej Borczuk – przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych TNP.
4. 17 marca 2022 r.: *Zrobiłem, co mogłem. Zbigniew Paweł Kruszewski* – promocja książki będącej zapisem – przede wszystkim w formie obszernych wywiadów – życia, pracy i działalności publicznej prof. SWPW dr. hab. inż. Zbigniewa Kruszewskiego, założyciela i rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, wieloletniego pracownika naukowego Politechniki Warszawskiej Filii w Płocku, senatora i posła RP, a od 2002 r. prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego. Rozmowę z bohaterem książki poprowadził redaktor tej publikacji Jan Bolesław Nycek.
5. 31 marca 2022 r.: *O wartościach w wychowaniu* – sesja naukowa zorganizowana przez Sekcję Pedagogiczną TNP. Program spotkania:
  - prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska, przewodnicząca Sekcji Pedagogicznej TNP – *Wprowadzenie*;
  - prof. dr hab. Mirosław Krajewski – *Wychowanie pełnego człowieka. O wychowaniu sensu largo w dziejach ludzkości*;
  - prof. SWPW dr hab. Wojciech Sroczyński – *Wartości w pedagogice*;

17 marca 2022 r. Spotkanie promujące książkę *Zrobiłem, co mogłem*, której bohaterem jest prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP (z lewej). Współtwórcą publikacji był red. Jan Nycek (z prawej)

- prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska – *O wolności (w) edukacji*;
  - dr Marcin Lutomierski – *Wartości przekazywane w baśniach (na przykładzie wybranych utworów)*;
  - Dyskusja i podsumowanie.
6. 7 kwietnia 2022 r.: *Od Szewczenki do Żelenskigo. Ukraina w XIX–XXI wieku* – odczyt dr. Grzegorza Gołębińskiego, wiceprezesa TNP i przewodniczącego Sekcji Historycznej. Odczyt dotyczył najważniejszych postaci i wydarzeń z historii Ukrainy od połowy XIX wieku do lat 20. XXI wieku. Najwięcej uwagi prelegent poświęcił dramatycznym dziejom Ukrainy w XXI wieku z uwzględnieniem pomarańczowej rewolucji 2004 r., Euromajdanu na przełomie 2013 i 2014 roku oraz agresji rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętej 24 lutego 2022 r. Na odczycie obecni byli goście

z Ukrainy, współpracujący ze Szkołą Wyższą im. Pawła Włodkowica w Płocku. Prof. Swietłana Sysoieva, specjalistka w zakresie pedagogiki z Ukraińskiej Akademii Nauk podzieliła się osobistymi spostrzeżeniami na temat wojny w Ukrainie. W spotkaniu uczestniczył również jej syn – ekonomista doc. dr Oleksii Sysoiev z małżonką.

7. 11 kwietnia 2022 r.: *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna* – dyskusja panelowa zorganizowana przez Sekcję Dialogu TNP w związku z wojną wywołaną przez Rosję przeciwko Ukrainie. W dyskusji wzięli udział ks. dr Wojciech Kućko (UKSW w Warszawie, WSD w Płocku) i ks. dr Jarosław Stanisław Kwiatkowski (WSD w Płocku), a poprowadził ją prof. PUZ dr hab. Leszek Zygnier (PUZ w Ciechanowie), przewodniczący Sekcji Dialogu TNP.
8. 12 maja 2022 r.: *Trudny powrót* – promocja książki Czesława Hajduka ps. „Gopło”, lekarza, autora wielu książek. *Trudny powrót* to zbiór opowiadań o historii, tradycji, polskości, wierze i poszukiwaniu sensu życia w czasach komunizmu, gdy wielu traciło sens i nadzieję na przyszłość. Spotkanie zorganizowane przez Sekcję Dialogu TNP poprowadził jej sekretarz ks. dr Wojciech Kućko.
9. 19 maja 2022 r.: *Śladami wysiedleń z terenu Żychlina podczas II wojny światowej 21–23.04.1940 r.* – promocja książki Marianny Rybickiej zorganizowana przez Sekcję Historyczną. Spotkanie poprowadził dr Grzegorz Gołębiwski przy udziale Małgorzaty Rybickiej – córki autorki. Książka jest zapisem wspomnień znanej płockiej lekarki Marianny Rybickiej (spec. pediatrii i medycyny sportowej), członkini TNP od 1969 r. Losy rodziny opisała na podstawie zbieranych przez lata przekazów, dokumentów oraz akt IPN i Archiwów Państwowych. Impulsem do powstania publikacji były rocznice zakończenia II wojny światowej oraz wysiedlenia z terenu Żychlina w dniach 21–23 kwietnia 1940 r. m.in. 5-letniej wówczas autorki i jej rodziny. W książce zostały opisane wydarzenia związane m.in. z: dorastaniem w trudnych warunkach po wysiedleniu; losami wysiedlonych żychlińskich rodzin; przeżyciami

towarzyszącymi konspiracyjnemu życiu rodziców w okupowanym kraju; losami matki i siostry; edukacją podczas II wojny światowej i w czasach powojennych; pracą zawodową i działalnością społeczną.

19 maja 2022 r. Doktor Marianna Rybicka podpisuje egzemplarze swojej książki, której promocja odbyła się w TNP

10. 26 maja 2022 r.: *130. rocznica powstania Polskiej Partii Socjalistycznej. Rola Józefa Piłsudskiego* – odczyt Andrzeja Ziemskiego. Tematyka odczytu: 130 lat Polskiej Partii Socjalistycznej; Józef Piłsudski i Ignacy Daszyński – Wielcy Socjaliści, Wielcy Polacy, współtwórcy II Rzeczypospolitej; Doktryna polityczna i państwowa Polskiej Partii Socjalistycznej na przestrzeni 130 lat istnienia. Prelegent jest dziennikarzem, wykładowcą akademickim, politykiem, socjalistą; doktor nauk społecznych (Uniwersytet Warszawski), były przewodniczący Rady Naczelnej PPS (2003–2005), przewodniczący Komisji Historycznej PPS. Autor i współautor kilkunastu książek o tematyce społecznej i politycznej. Przewodniczący Porozumienia Socjalistów, redaktor

naczelny kwartalnika „Przegląd Socjalistyczny”. Spotkanie poprowadził dr Grzegorz Gołębiowski – wiceprezes TNP i przewodniczący Sekcji Historycznej.

11. 4 czerwca 2022 r.: *Dni Historii Płocka* – Towarzystwo Naukowe Płockie włączyło się w organizację DHP prezentując zainteresowanym zabytkowe wnętrza w swojej siedzibie. Zwiedzaniu przez każdą z grup towarzyszyła prelekcja przedstawicieli TNP nt. dziejów Towarzystwa.
12. 14 czerwca 2022 r.: *Ekonometryczne modelowanie rynku telekomunikacyjnego – teoria i weryfikacje empiryczne* – odczyt dr. Pawła Kaczmarczyka, ekonomisty, adiunkta i dziekana Wydziału Nauk Społecznych Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka w Płocku). Odczyt był poświęcony sposobom modelowania i krótkookresowego prognozowania popytu na usługi telefoniczne w cyklach dobowych. W odniesieniu do prezentowanych koncepcji teoretycznych, przedstawione zostały także wyniki przeprowadzonych weryfikacji empirycznych. Odczyt zorganizowała Sekcja Nauk Społecznych, a poprowadził przewodniczący dr Waldemar Podel.
13. 14 czerwca 2022 r.: Wręczenie Dyplomu Członka Honorowego TNP prof. dr hab. Katarzynie Chałasińskiej-Macukow – spotkanie o charakterze uroczystego posiedzenia Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego, w którym wzięli udział: prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP, ks. prof. Daniel Brzeziński – wiceprezes, dr Grzegorz Gołębiowski – wiceprezes, dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny, mgr Jan Milner – skarbnik, prof. Andrzej Kansy – członek Zarządu, dr Waldemar Podel – przewodniczący Sekcji Nauk Społecznych TNP i dr Paweł Kaczmarczyk – członek TNP. Godność Członka Honorowego Walne Zgromadzenie Towarzystwa Naukowego Płockiego nadało prof. K. Chałasińskiej-Macukow już w 2015 r., jednak z przyczyn niezależnych nie udało się wcześniej dokonać oficjalnego wręczenia dyplomu. Prof. K. Chałasińska-Macukow to zasłużona dla nauki wybitna fizyczka, autorka wielu prac o dużym znaczeniu, m.in. z zakresu holografii i optycznego przetwarzania

informacji. W latach 2005–2012 była rektorem Uniwersytetu Warszawskiego; niezmiennie związana z tą uczelnią – pracuje na stanowisku profesora w Instytucie Geofizyki. W latach 2014–2017 pełniła funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Fizycznego, obecnie jest członkiem Zarządu Głównego. Ojciec prof. K. Chałasińskiej-Macukow, wybitny socjolog prof. Józef Chałasiński (1904–1979) przed laty również był Członkiem Honorowym TNP. Godność tę nadano mu w 1957 r.

14. 15 czerwca 2022 r.: *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura* – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana w formule hybrydowej – część uczestników łączyła się online za pośrednictwem platformy Teams. Celem konferencji było przedstawienie wyników badań i opracowań naukowych, będących efektem realizacji, pozyskanego drogą konkursu Grantu Naukowo-Badawczego Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego pn. *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura*, prowadzonego w latach 2021–2022. Kierownikiem Grantu był dr Paweł Kaczmarczyk.

Patronat Honorowy nad konferencją objął prof. dr hab. n. med. Maciej Słodki, rektor Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka w Płocku).

W skład Komitetu Naukowego konferencji weszli:

- prof. SGH dr hab. Izabela Zawislińska – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – przewodnicząca,
- ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska – Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku,
- prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy – Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka w Płocku),
- prof. SGH dr hab. Bogusław Pytlik – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie,
- doc. dr Oleksii Sysoiev – Międzynarodowy Uniwersytet w Kijowie (Ukraina),

- prof. PUZ dr hab. Leszek Zygmunt – Państwowa Uczelnia Zawodowa im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie.

Komitet Organizacyjny konferencji tworzyli:

- dr Paweł Kaczmarczyk – Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka w Płocku) – przewodniczący,
- dr Joanna Kacperska-Michota – Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku – wiceprzewodnicząca,
- dr Agnieszka Kaczmarczyk – Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka w Płocku),
- dr inż. Konrad Podawca – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
- Maciej Wróbel – Towarzystwo Naukowe Płockie.

Program konferencji przedstawiał się następująco:

- prof. SGH dr hab. Izabela Zawislińska, dr Paweł Kaczmarczyk – otwarcie konferencji i wprowadzenie;
- prof. SGH dr hab. Izabela Zawislińska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – *Polityka klimatyczno-energetyczna Unii Europejskiej – misja z przestaniem czy biznes?;*
- prof. SGH dr hab. Bogusław Pytlik, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – *Budżet partycypacyjny – modele a zasady praktykowania w wybranych miastach województwa mazowieckiego;*
- dr Agnieszka Kaczmarczyk, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka) – *Kompetencja złożona u osób dwu- i wielojęzycznych na przykładzie studentów województwa mazowieckiego – teoria i praktyka;*
- dr Tomasz Piekarski, Archiwum Państwowe w Płocku – *Zasób Archiwum Państwowego w Płocku jako źródło badań regionalnych;*
- dr Andrzej Jagodziński, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka) – *Ocena rynku pracy i identyfikacja potrzeb w obszarze rynku pracy w opinii mieszkańców subregionu płockiego;*

15 czerwca 2022 r. Konferencja podsumowująca Grant Naukowo-Badawczy Prezesa TNP pn. *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura* – odbyła się w formule hybrydowej. Na zdjęciu: zrzut ekranu komputerowego – uczestnicy konferencji biorący udział online

- dr inż. Konrad Podawca, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – *Analiza dostępności społeczno-przestrzennej obiektów stacjonarnej pomocy społecznej w powiatach województwa mazowieckiego w latach 2005–2020*;
- dr inż. Sławomir Kowalski, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka) – *Wykorzystanie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2014–2020 na przykładzie wybranych działań*;
- dr Paulina Wiktorska, Polska Akademia Nauk – *Rola pomocy społecznej w systemie zapobiegania przemocy z uwzględnieniem założeń Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie powiatu płockiego na rok 2021*;
- dr Elżbieta Gozdowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie – *Funkcjonowanie lokalnych systemów oświaty. Wnioski z badań*;

- dr Małgorzata Agata Panek, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka) – *Wątpliwości interpretacyjne w zakresie techniczno-organizacyjnych aspektów stosowania Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej – na przykładzie miasta Płocka i powiatu płockiego*;
- dr Karol Dąbrowski, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – *Ile polityki w trzecim sektorze, ile trzeciego sektora w polityce – przykład Stowarzyszenia Polska 2050*;
- dr Bartłomiej Różycki, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka) – *Dekomunizacja i przemianowywanie ulic Mazowska jako forma kształtowania narracji historycznej*;
- dr Paweł Kaczmarczyk, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka) – *Zastosowanie technologii sztucznej inteligencji w przedsiębiorstwach w województwie mazowieckim na tle pozostałych województw*;
- Dyskusja i zakończenie konferencji.

15. 30 czerwca 2022 r.: *Od biomasy przez biogaz i biometan do biowodoru* – konferencja naukowo-techniczna zorganizowana przez Sekcję Nauk Technicznych TNP. Jej celem było upowszechnienie wiedzy na temat nowego spojrzenia Unii Europejskiej na wykorzystanie energetycznych paliw odnawialnych. W referatach przedstawiono osiągnięcia naukowo-techniczne krajowe oraz światowe w zakresie ekonomicznego wykorzystania biomasy i biogazu w gospodarce, a w szczególności roli biogazowni rolniczych, metanowni, magazynów energii, ogniów paliwowych z zastosowanym grafenem. Konferencji przewodniczyła prof. dr hab. inż. Daniela Żuk. Pierwszy referat zatytułowany *Biomasa w gospodarce komunalnej* wygłosił mgr Krzysztof Choromański. Następnie głos zabrał przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych mgr Andrzej Borczuk, który omówił dwa tematy: *Biogaz i jego*

znaczenie dla gospodarki – biogazownie rolnicze, a następnie Biometan – metanownie oraz biowodór.

30 czerwca 2022 r. Konferencja naukowo-techniczna *Od biomasy przez biogaz i biometan do biowodoru*. Na zdjęciu od lewej: prelegent Krzysztof Choromański, przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych Andrzej Borchuk i prowadząca spotkanie prof. Daniela Żuk

16. 9–25 września 2022 r.: *II Płockie Dni Fotografii* – wydarzenie zorganizowane przez Fundację Fotografia Polska. W wielu placówkach kulturalnych w całym mieście zaprezentowano kilkanaście wystaw fotograficznych. W Towarzystwie Naukowym Płockim odbyła się inauguracja imprezy oraz otwarcie wystawy specjalnej pt. *Pocztówki z Galicji 1920–1939*. Była to prezentacja kilkudziesięciu prac autorstwa Władysława Bogackiego (1886–1975), wybitnego polskiego fotografa, przedstawiciela polskiej fotografii piktorialnej okresu międzywojennego. O wystawie i autorze opowiadał podczas wernisażu Antoni Florczak, prezes Fundacji Historia Fotografii w Janowie Lubelskim.

17. 15 września 2022 r.: *Kształcenie i doskonalenie kadr informatyków w Polsce wczoraj, dziś i jutro* – sesja naukowo-edukacyjna zorganizowana w siedzibie TNP przez Stowarzyszenie Nowoczesna i Innowacyjna Edukacja oraz Firmę SoftHard S.A. przy współudziale Towarzystwa Naukowego Płockiego, Płockiego Parku Przemysłowo-Technologicznego, Rady w Płocku Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT oraz Firmy Integral Solutions z Warszawy. Program sesji obejmował następujące tematy:

- *Wpływ postępu technologicznego na proces nauczania informatyki* – dr inż. Andrzej Skorupski, członek pionierskiej grupy wdrażania kształcenia i badań naukowych w dziedzinie informatyki od lat 60. XX wieku, emerytowany nauczyciel akademicki Instytutu Informatyki Politechniki Warszawskiej;
- *Ścieżki rozwoju zawodowego w branży IT. Studium przypadku* – mgr inż. Marek Portalski, starszy konsultant w Firmie Integral Solutions będącej liderem w obszarze rozwiązań IT, obejmujących szeroko pojęte zarządzanie danymi; absolwent Instytutu Informatyki PW;
- *Problemy przyszłości. Potrzeby kadr informatyków i ich zaspokojenie* – prof. ucz. dr hab. Tomasz Gambin, zastępca dyrektora ds. naukowych Instytutu Informatyki Politechniki Warszawskiej.

Koordynatorem sesji z ramienia Stowarzyszenia Nowoczesna i Innowacyjna Edukacja był mgr inż. Mariusz Portalski, członek TNP.

18. 17 września 2022 r.: *Podróż po kresowej Atlantydzie* – wykład prof. dr. hab. Stanisława Niciei, autora serii wydawniczej *Kresowa Atlantyda* – 18 tomów, w których przedstawia historię i mitologię kilkudziesięciu miejscowości utraconych przez Polskę na wschodzie w wyniku drugiej wojny światowej; napisał również monografię *Cmentarz Łyczakowski we Lwowie i Orleńskie Lwowskie – czyn i legenda*, a także wiele innych książek i setki artykułów. Prof. S. Niciejka jest historykiem, historykiem sztuki, biografistą, znawcą dziejów Kresów Wschodnich.

17 września 2022 r. Prof. Stanisław Nicieja wygłasza wykład
pt. *Podróż po kresowej Atlantydzie*

19. 25 września 2022 r.: *Śladami Władysława Broniewskiego w Płocku. Spacer performatywny* – wydarzenie zorganizowane przez Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Płocku i Płocką Lokalną Organizację Turystyczną we współpracy z innymi instytucjami, m.in. z Towarzystwem Naukowym Płockim. Trasa spaceru wiodła miejscami, z którymi związany był Władysław Broniewski, a o jego obecności w Płocku i dalszej działalności opowiadała przewodniczka miejska Joanna Pęsik. Po drodze aktorzy płockiego Teatru odgrywali sceny z życia poety. Jednym z punktów na trasie była siedziba Towarzystwa Naukowego Płockiego, ponieważ W. Broniewski był Członkiem Honorowym TNP. Omówiono tu krótko związki poety z Towarzystwem oraz zaprezentowano kilka artefaktów ze zbiorów TNP, m.in. gipsową rzeźbę przedstawiającą sylwetkę Broniewskiego i jego portret malarski. Pokazano też wpis Broniewskiego z 1958 r. w księdze pamiątkowej oraz dyplom

nadania członkostwa honorowego z 15 grudnia 1957 r. Następnie aktorzy odegrali sceny w sali konferencyjnej oraz w ogrodzie Towarzystwa. W ten sposób Towarzystwo Naukowe Płockie włączyło się w obchody *Roku Władysława Broniewskiego* w Płocku, który został ustanowiony uchwałą Rady Miasta Płocka w związku z przypadającymi w 2022 r. rocznicami: 125. rocznicą urodzin W. Broniewskiego, 60. rocznicą śmierci i 50. rocznicą odsłonięcia w mieście pomnika poety. Postać Broniewskiego TNP wspominało w ciągu całego roku publikując informacje na Facebooku.

20. 13 października 2022 r.: *Śladami polskich romantyków w Wilnie* – odczyt dr Wioletty Żórawskiej, przewodniczącej Sekcji Nauk Humanistycznych TNP zorganizowany w ramach obchodów *Roku Romantyzmu Polskiego*. W 1822 r. ukazało się pierwsze wydanie *Ballad i romansów* Adama Mickiewicza, które dały początek polskiemu romantyzmowi. Z okazji 200. rocznicy Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2022 *Rokiem Romantyzmu Polskiego*. Odczyt w TNP był efektem podróży edukacyjnej do Wilna. Prelegentka opowiadała o śladach obecności w Wilnie czterech twórców romantyzmu sprzed 200 lat: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Władysława Syrokomli i Stanisława Moniuszki.
21. 18 października 2022 r.: *Vademecum doktoranta i nie tylko* – promocja książki prof. dr. hab. inż. Leszka Jana Powierży, zorganizowana przez Politechnikę Warszawską Filię w Płocku we współpracy z Towarzystwem Naukowym Płockim w siedzibie TNP.
22. 20 października 2022 r.: Wystawa publikacji związanych z rodziną Themersonów ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich, przygotowana dla uczestników gry miejskiej *Stefan na wagarach* zorganizowanej przez Książnicę Płocką; jeden z punktów zadaniowych został zlokalizowany w siedzibie TNP.
23. 20–22 października 2022 r.: III Kongres Towarzystw Naukowych, który zorganizowano w Gdańsku pod hasłem *Spółeczny wymiar działalności towarzystw naukowych*. Głównymi organizatorami były: Polska Akademia Nauk – Rada Towarzystw Naukowych

oraz Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Funkcję przewodniczącej Komitetu Naukowego pełniła prof. dr hab. Iwona Hofman, przewodnicząca RTN PAN, Członek Honorowy Towarzystwa Naukowego Płockiego. W skład Komitetu Naukowego wszedł również prof. SWPW dr hab. inż. Zbigniew Kruszewski, prezes TNP. Jednym z członków Komitetu Organizacyjnego był prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy, członek Zarządu TNP. W pierwszym dniu obrad prezes TNP prof. Z. Kruszewski wystąpił z prezentacją monografii wydanej przez PAN *Spółeczny ruch naukowy w procesie zmiany*, będącej wynikiem konferencji pod takim samym tytułem, która odbyła się w Płocku w 2021 r. W drugim dniu Kongresu, podczas pierwszej sesji plenarnej, prof. Z. Kruszewski wygłosił referat pt. *Spółeczny ruch naukowy a uregulowania prawne*.

18 października 2022 r. Promocja książki prof. Leszka Jana Powierży *Vademezum doktoranta i nie tylko*. Na zdjęciu od lewej: prof. Renata Walczak, prof. L.J. Powierża, dr inż. Grzegorz Michalak

24. 22 października – 18 listopada 2022 r.: *Historia Płockiego Towarzystwa Lekarskiego w archiwach Towarzystwa Naukowego Płockiego* – wystawa ze zbiorów TNP z okazji 150-lecia PTL (1872–2022).

25. 25 października 2022 r.: *Dzień Techniki i Nauki w TNP* – sesja naukowa zorganizowana przez Sekcję Nauk Technicznych w ramach *XII Płockich Dni Techniki*. W programie znalazły się następujące wystąpienia:

- *Historia Płockich Dni Techniki* – prof. dr hab. inż. Daniela Żuk;
- *Otrzymywanie biometanu i biowodoru metodą mikrobiologiczną z melasy – Cukrownia Dobrzelin* – mgr inż. Ewa Wiktorowska-Sowa,;
- *Wiadukt w Millou – most rekordów* – mgr inż. arch. Iwona Wierzbicka.

Sesję poprowadzili Jarosław Gębka – prezes płockiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich oraz Grzegorz Padzik – prezes płockiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa.

Głównymi organizatorami *XII Płockich Dni Techniki* były: Naczelna Organizacja Techniczna – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Rada w Płocku; Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich – Oddział w Płocku; Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa – Oddział w Płocku. Sekcja Nauk Technicznych TNP była jednym z partnerów wydarzenia.

26. 24 listopada 2022 r.: *Śladami Marii Konopnickiej po Europie* – odczyt dr Agnieszki Zielińskiej, zorganizowany w ramach obchodów *Roku Marii Konopnickiej* ustanowionego przez Sejm RP. Prelegentka jest nauczycielką języka polskiego w Zespole Szkół Centrum Edukacji w Płocku. Podróżuje po świecie śladami pisarzy, poetów i bohaterów literackich, czego efektem jest seria książek biograficznych o pisarzach *Podróże literackie* oraz blog <http://mojepodrozeliterackie.blogspot.com>. Spotkanie zorganizowała i poprowadziła przewodnicząca Sekcji Nauk Humanistycznych dr Wioletta Żórawska.

27. 8 grudnia 2022 r.: „Akcja T4” w Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gostyninie – odczyt dr Elżbiety Szubskiej-Bieroń zorganizowany przez Sekcję Dialogu TNP. Los osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie w czasie okupacji hitlerowskiej 1939–1945 jest w literaturze przedmiotu tematem mało znanym. Tymczasem to chorzy psychicznie i niepełnosprawni w pierwszej kolejności objęci zostali eksterminacją, a wyniszczenie tej grupy było początkiem ludobójstwa. Spotkanie poprowadził przewodniczący Sekcji Dialogu prof. Leszek Zygnier.

13 grudnia 2022 r. Promocja książki *Radziwie. Szkice o historii i architekturze*. Na zdjęciu od lewej: autorzy dr Tomasz Piekarski i dr inż. Piotr Gryszpanowicz oraz recenzent publikacji ks. prof. Daniel Brzeziński

28. 13 grudnia 2022 r.: *Radziwie. Szkice o historii i architekturze* – promocja książki wydanej przez Płocki Instytut Wydawniczy, której autorami są członkowie Towarzystwa Naukowego Płockiego dr Piotr Gryszpanowicz i dr Tomasz Piekarski. Spotkanie promocyjne zorganizowała Sekcja Historyczna, a poprowadził je ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński, wiceprezes TNP, który był recenzentem naukowym publikacji. Drugim recenzentem był prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy, członek Zarządu TNP.

29. 15 grudnia 2022 r.: *Dwa wieki prasy płockiej* – promocja drugiego tomu książki autorstwa Wiesława Adama Końskiego, obejmującego lata 1945–2010. We wstępie do pierwszego tomu monografii (wydanego w 2012 r.) doc. dr W.A. Koński zapowiadał wydanie drugiego tomu, obejmującego lata 1945–2010. Niespodziewana śmierć w 2018 r. uniemożliwiła autorowi osobiste zaangażowanie w proces wydawniczy, ale pozostawił po sobie w zasadzie skończone dzieło. Wymagało ono jednak niezbędnych uzupełnień oraz redakcji, której podjęli się dr Grzegorz Gołębiwski, prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy, oraz Ewa Końska. Książka ukazała się nakładem Towarzystwa Naukowego Płockiego, dzięki dofinansowaniu przez Miasto Płock.
30. W 2022 r. Towarzystwo Naukowe Płockie kontynuowało współpracę z Instytutem Matematyki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy sprawując patronat nad cyklicznymi seminariami naukowymi Instytutu. Odbyły się następujące wykłady (w formie stacjonarnej lub zdalnej za pośrednictwem platformy MS Teams):
- prof. Laura Eliauri – *The Features of Academic Activities of Georgian Educational System* (26 maja 2022 r.);
  - prof. Attila Gilányi – *On Linear Functional Equations and Related Inequalities* (9 czerwca 2022 r.);
  - prof. ucz. dr hab. Oleh Nykyforchyn – *Porządek i topologia na zbiorze obiektów ilorazowych przestrzeni zwartej* (27 października 2022 r.);
  - dr Juliusz Stochmal – *Operatory reprezentowalne przez funkcje całkowalne w sensie Bochnera* (17 listopada 2022 r.);
  - dr Jolanta Marzec-Ballesteros – *Konstrukcja szeregów typu Poincaré za pomocą jąder automorficznych* (24 listopada 2022 r.);
  - prof. ucz. dr inż. Sławomir Andrzej Torbus – *Koncepcja rozszerzonej analizy statystycznej sygnałów pomiarowych* (1 grudnia 2022 r.);
  - dr Maciej Maciejewski – *W poszukiwaniu liczb Ramseya* (8 grudnia 2022 r.);

- dr Jolanta Kosman – *Rozszerzenie funkcji o domkniętym wykresie...* (15 grudnia 2022 r.).
31. Towarzystwo Naukowe Płockie objęło patronat naukowy nad XVI Ogólnopolską Konferencją Naukową *Współczesne problemy, ekonomii, zarządzania, finansów, ubezpieczeń i bankowości*, której organizatorem była Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka). Konferencję zorganizowano w formule zdalnej 10 czerwca 2022 r.
  32. W roku sprawozdawczym 2022 Towarzystwo Naukowe Płockie na zamówienie Politechniki Warszawskiej Filia w Płocku zrealizowało badania społeczne w formie wywiadów, dotyczące akceptacji urzędów Internetu Rzeczy w Płocku, na potrzeby projektu naukowego prowadzonego przez prof. PW dr hab. inż. Renatę Walczak (członek TNP).
  33. Wiedzę na temat znanych postaci i wydarzeń popularyzowano również (m.in. przy okazji „okrągłych” rocznic) poprzez wpisy na profilu TNP na Facebooku. Przykładowo zamieszczono wpisy poświęcone: Władysławowi Broniewskiemu z okazji 60. rocznicy śmierci (wpis: 10 lutego 2022 r.); Achillesowi Rattiemu z okazji 100. rocznicy wyboru na papieża (12 lutego 2022 r.); dziełu Kopernika ze zbiorów TNP z okazji Dnia Nauki Polskiej (19 lutego 2022 r.); Franciszkowi Dorobkowi z okazji 100. rocznicy urodzin (26 lutego 2022 r.); Drzwiom Płockim z okazji 40. rocznicy poświęcenia w bazylice katedralnej (28 lutego 2022 r.); Józefowi Wybickiemu z okazji 200. rocznicy śmierci (10 marca 2022 r.); Halinie i Stefanowi Rutskim z okazji 90. rocznicy śmierci (24 kwietnia 2022 r.); pierwszemu wydaniu *Pana Tadeusza* ze zbiorów TNP (29 czerwca 2022 r.); Józefowi Ignacemu Kraszewskiemu z okazji 210. rocznicy urodzin (28 lipca 2022 r.); Jakubowi Chojnackiemu z okazji 100. rocznicy urodzin (21 sierpnia 2022 r.); Kazimierzowi Gelinkowi z okazji 140. rocznicy urodzin (22 sierpnia 2022 r.); Wincentemu Hipolitowi Gawareckiemu z okazji 170. rocznicy śmierci (9 września 2022 r.) i inne.

Praca w sekcjach

SEKCJA DIALOGU

Zarząd Sekcji Dialogu:

Przewodniczący prof. PUZ dr hab. Leszek Zygmier

Sekretarz ks. dr Wojciech Kućko

Członek dr Kazimierz Waluch

Sekcja liczy 27 członków.

W ciągu 2022 r. odbyły się cztery posiedzenia Sekcji:

1. 19 stycznia 2022 r.: *Ekumeniczny Dialog Synodalny* (z udziałem bp. Piotra Libery oraz ks. Szymona Czembora).
2. 11 kwietnia 2022 r.: *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna* (z udziałem ks. dr. Wojciecha Kućki i ks. dr. Jarosława Stanisława Kwiatkowskiego).
3. 12 maja 2022 r.: Spotkanie z Czesławem Hajdukim ps. „Gopło”, autorem książki *Trudny powrót*.
4. 8 grudnia 2022 r.: Wykład dr Elżbiety Szubskiej-Bieroń pt. „Akcja T4” w Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gostyninie.

11 kwietnia 2022 r. Dyskusja pt. *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna*. Od lewej: ks. dr Jarosław Stanisław Kwiatkowski i ks. dr Wojciech Kućko – sekretarz Sekcji Dialogu

8 grudnia 2022 r. Wykład dr Elżbiety Szubskiej-Bieroń pt. „Akcja T4” w Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gostyninie. Spotkanie poprowadził prof. Leszek Zygmunt – przewodniczący Sekcji Dialogu

SEKCJA HISTORYCZNA

Zarząd Sekcji Historycznej (wybrany w 2022 r.):

Przewodniczący   dr Grzegorz Gołębiowski

Wiceprzewodnicząca   dr hab. Anna Maria Stogowska

Sekretarz   dr Tomasz Piekarski

Sekcja liczy 85 członków.

Działalność naukowa i popularyzatorska

1. 7 kwietnia 2022 r.: wykład dr. Grzegorza Gołębiowskiego w TNP – *Od Szewczenki do Żelazskiego. Ukraina w XIX–XXI wieku.*
2. 27 kwietnia 2022 r.: wykład dr. Tomasza Kordali pt. *Średniowieczny cmentarz w Płocku*, seminarium naukowe w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

3. 10 czerwca 2022 r.: wykład dr. Grzegorza Gołębińskiego w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Gąbinie w ramach sesji naukowej z okazji 700-lecia lokacji Gąbina – *Gabińscy bohaterowie walk o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1920*.
4. 22 czerwca 2022 r.: prelekcja dr. Tomasza Kordali pt. *Wczesnośredniowieczne cmentarzyska w okolicach Płocka* na posiedzeniu zespołu grantowego *Populus Masoviae Medi Aevi* w auli Muzeum Mazowieckiego w Płocku.
5. 15 sierpnia 2022 r.: krótki komentarz historyczny dr. Grzegorza Gołębińskiego nt. Płockich Orłąt 1920 r. w kościele św. Stanisława Kostki przed złożeniem kwiatów pod obeliskiem poświęconym najmłodszym obrońcom Płocka.
6. 17 sierpnia 2022 r.: wykład dr. Grzegorza Gołębińskiego w Archiwum Państwowym w Płocku nt. *Sławoj Felicjan Składkowski – oficer Legionów Polskich i Wojska Polskiego 1914–1921* w czasie sesji naukowej *Spuścizna Sławoja Felicjana Składkowskiego – żołnierza Legionów Polskich, generała Wojska Polskiego, ostatniego premiera II Rzeczypospolitej*, upamiętniającej 60. rocznicę śmierci S.F. Składkowskiego.
7. 29 września 2022 r.: udział dr. Grzegorza Gołębińskiego w konferencji naukowej, zorganizowanej przez Książnicę Płocką i Mazowiecką Uczelnię Publiczną z okazji 60. rocznicy śmierci W. Broniewskiego *Każde prawo i każdy ustrój. Broniewski ponad czasem* z referatem *Władysław Broniewski w Legionach Polskich i Wojsku Polskim w latach 1915–1921*.
8. 21 października 2022 r.: podczas 50. zjazdu dyrektorów Stowarzyszenia na rzecz Najstarszych Szkół w Polsce w LO im. S. Małachowskiego z referatami wystąpili: dr Michał Kacprzak – *Zarys historii najstarszej szkoły w Polsce*, dr Grzegorz Gołębiński – *Udział uczniów II Gimnazjum Męskiego w walkach o niepodległość i granice II Rzeczypospolitej w latach 1914–1921*, dr hab. Maria Stogowska – *Wybitni Małachowiaczy. O wychowankach Szkoły Płockiej zwanej Małachowianką*.
9. 27 października 2022 r.: referat dr. Tomasza Kordali pt. *Wkład Muzeum Mazowieckiego w Płocku w rozwój turystyki*

i krajoznawstwa na Mazowszu na konferencji naukowej Turystyka i krajoznawstwo w muzealnictwie. Tradycja – przyszłość, zorganizowanej z okazji jubileuszu 70-lecia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

10. 16 listopada 2022 r.: wykład dr. Grzegorza Gołębińskiego w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej im. Z. Nałkowskiej w Sierpcu nt. *Sierpc i powiat sierpecki w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1920 r.*
11. 29 listopada 2022 r.: wykład dr. Grzegorza Gołębińskiego nt. *Płockie karty historii Polski w XI–XX w.* w Urzędzie Miasta Płocka dla uczestników konkursu historycznego o Płocku, zorganizowanego przez Młodzieżową Radę Płocka.
12. 11 grudnia 2022 r.: prelekcja mgr. Andrzeja Sumlińskiego w kościele w Nowym Duninowie nt. *Jan Wołczek-Wołczewski 1888–1980* z okazji uroczystości poświęcenia na miejscowym cmentarzu parafialnym pomnika felczera medycyny Jana Wołczek-Wołczewskiego, który tuż po wojnie tworzył pierwszą stałą służbę zdrowia na terenie obecnej gminy Nowy Duninów.

7 kwietnia 2022 r. Dr Grzegorz Gołębiński wygłasza wykład zatytułowany *Od Szewczenki do Zełenskiego. Ukraina w XIX–XXI wieku*

Publikacje

1. Krystyna Bańka, *Działalność Archiwum Państwowego w Płocku w roku 2021*, „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny” 2022, t. XIV, s. 117–129.
2. Krystyna Bańka, Tomasz Piekarski, *Powódź 1982 r. w świetle teleksów i fotografii Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Płocku*, „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny” 2022, t. XIV, s. 99–114.
3. Marian Chudzyński, *Pamięci Jakuba Chojnackiego (1922–2006), zasłużonego Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego, w setną rocznicę urodzin*, „Notatki Płockie” 2022, nr 3, s. 32–40.
4. Marian Chudzyński, *Franciszek Dobrowolski, gąbinianin, członek dwóch „czerwonych” Rządów Narodowych w powstaniu styczniowym, dziennikarz i działacz kulturalny*, [w:] *Sapere auso. Księga Jubileuszowa Profesora Janusza Szczepańskiego*, pod red. Jolanty Załączny i Marty Milewskiej, Pułtusk 2022, s. 123–132.
5. Marian Chudzyński, *Rozwój architektoniczny i kulturalny Płocka w czasach Księstwa Warszawskiego (1807–1815) i w początkach Królestwa Polskiego (1815–1832) na tle wydarzeń politycznych*, „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny” 2022, t. XIV, s. 9–32.
6. Grzegorz Gołębiewski, *Funkcjonowanie harcerskiego ośrodka w Łącku k/Płocka w 1920 r.*, „Notatki Płockie” 2022, nr 1, s. 17–32.
7. Grzegorz Gołębiewski, [rec.] Mariusz Celmer, *Władze państwowe wobec Kościoła Rzymskokatolickiego diecezji płockiej w latach 1945–1970*, Wydawnictwo Avalon i Muzeum Mazowieckie w Płocku, Kraków 2020, ss. 756, [w:] „Notatki Płockie” 2022, nr 1, s. 46–49.
8. Grzegorz Gołębiewski, *Kawalerowie orderu Virtuti Militari odznaczeni za walki w latach 1914–1921, pochodzący z Sierpca i powiatu sierpeckiego*, „Rocznik Sierpecki” 2021 [druk w 2022 r.], t. I, s. 13–65.
9. Grzegorz Gołębiewski, *Potrójny jubileusz profesora Mirosława Krajewskiego – 75-lecie urodzin, 50-lecie pracy naukowej*

i 20-lecie nadania tytułu profesora, „Rocznik Dobrzyński” 2022, t. XV, s. 263–273.

10. Grzegorz Gołębiowski, [rec.] *Między edukacją a nauką. Memoriale liber ofiarowana profesorowi Mirosławowi Krajewskiemu*, pod red. Iwony E. Zielińskiej, Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe (Rypin) 2021, [w:] „Rocznik Dobrzyński” 2022, t. XV, s. 320–329.
11. Grzegorz Gołębiowski, *Mieczysław Głogowiecki*, wyd. Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie, seria – *Bohaterowie Niepodległości*, Warszawa 2022.
12. Grzegorz Gołębiowski, *Ile nadań Krzyża Walecznych otrzymał Płock w 1921 r.*, „Notatki Płockie” 2022, nr 3, s. 3–11.
13. Grzegorz Gołębiowski, *Tadeusz, Lucjan i Martyna Włoczkowscy w służbie Rzeczypospolitej*, [w:] *Sapere auso. Księga Jubileuszowa Profesora Janusza Szczepańskiego*, pod red. Jolanty Załęczny i Marty Milewskiej, Pułtusk 2022, s. 133–159.
14. Grzegorz Gołębiowski, *Wiesław Adam Koński (1948–2018) – dziennikarz, działacz Towarzystwa Naukowego Płockiego, nauczyciel akademicki*, [w:] Wiesław Adam Koński, *Dwa wieki prasy płockiej*, t. II, 1945–2010, redakcja: Andrzej Kansy, Grzegorz Gołębiowski, Ewa Końska, Płock 2022, s. 9–17.
15. Grzegorz Gołębiowski, Marcin Lutomiński, *August Zaleszczyński – XIX-wieczny prezydent Płocka i bajkopisarz a sprawa zakupu jego portretu w 1936 r.*, „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny” 2022, t. XIV, s. 53–72.
16. Grzegorz Gołębiowski, [rec.] Michał Kacprzak, *II Gimnazjum Polskie w Płocku 1915–1921, czyli jak powstała Małachowianka*, wyd. Towarzystwo Wychowanków, Wychowawców i Przyjaciół Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Małachowskiego, Płock 2021, ss. 243, [w:] „Notatki Płockie” 2022, nr 4, s. 32–34.
17. Grzegorz Gołębiowski, [rec.] Anna Adamska, Małgorzata Osiak, *Lubki – ocalmy resztki historii, która minęła bezpowrotnie*, Nowe Lubki 2021, ss. 174, [w:] „Notatki Płockie” 2022, nr 4, s. 35–37.

17 sierpnia 2022 r. Dr Grzegorz Gołębiowski wygłasza referat podczas sesji naukowej w Archiwum Państwowym w Płocku, upamiętniającej 60. rocznicę śmierci Sławoja Felicjana Składkowskiego. Fot. Arch. APP

18. Grzegorz Gołębiowski, *Podwójny jubileusz Profesora Janusza Szczepańskiego – 75-lecie urodzin i 50-lecia pracy naukowej*, „Notatki Płockie” 2022, nr 4, s. 38–50.
19. Michał Marian Grzybowski, *Duchowieństwo diecezji płockiej*, t. 9, Płock 2022, ss.220.
20. Michał Marian Grzybowski, *Duchowieństwo diecezji płockiej. Indeks biografów t. 1–9*, Płock 2022, ss. 97.
21. Michał Marian Grzybowski, *Miejsca urodzenia i pochówków kapłanów diecezji płockiej*, wyd. 2 uzupeł., Płock 2022, ss. 146.
22. Michał Marian Grzybowski, *Ks. kan. Tadeusz Janowski emerytowany proboszcz parafii w Lekowie 1932–2021*, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 2022, nr 1, s. 119–121.
23. Michał Marian Grzybowski, *Ks. Kazimierz Roman emerytowany proboszcz parafii w Sokołowie 1934–2021*, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 2022, nr 1, s. 123–124.

24. Michał Marian Grzybowski, *Ks. dr Franciszek Kacprzycki emerytowany proboszcz w Pomiechowie 1934–2021*, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 2022, nr 2, s. 237–239.
25. Michał Marian Grzybowski, *Ks. mgr Piotr Krzysztof Meryczyszyn wikariusz parafii św. Jadwigi Królowej w Płocku 1986–2021*, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 2022, nr 2, s. 242–244.
26. Michał Marian Grzybowski, *Ks. Krzysztof Brzuska rezydent w parafii św. Maksymiliana Kolbego w Płońsku 1958–2021*, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 2022, nr 3, s. 363–364.
27. Michał Marian Grzybowski, *Ks. Tadeusz Henryk Żerdziewski proboszcz parafii Czermno 1956–2021*, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 2022, nr 3, s. 364–366.
28. Tomasz Kordala, *O historii Muzeum Mazowieckiego w Płocku. Spojrzenie z perspektywy dwóch wieków. Lata 1907–1949*, [w:] T. Kordala, B. Rydzewska (red.), *X wieków Płocka. Dzieje i ekspozycja historyczno-regionalna Muzeum Mazowieckiego w Płocku*, Płock 2021, s. 29–43.
29. Tomasz Kordala, *Mazowsze wczesnopiastowskie. Początki Płocka*, [w:] T. Kordala, B. Rydzewska (red.), *X wieków Płocka. Dzieje i ekspozycja historyczno-regionalna Muzeum Mazowieckiego w Płocku*, Płock 2021, s. 97–111.
30. Tomasz Kordala, *Płock w średniowieczu*, [w:] T. Kordala, B. Rydzewska (red.), *X wieków Płocka. Dzieje i ekspozycja historyczno-regionalna Muzeum Mazowieckiego w Płocku*, Płock 2021, s. 113–137.
31. Tomasz Kordala, Barbara Rydzewska, *W kręgu XVII i XVIII wieku*, [w:] T. Kordala, B. Rydzewska (red.), *X wieków Płocka. Dzieje i ekspozycja historyczno-regionalna Muzeum Mazowieckiego w Płocku*, Płock 2021, s. 153–165.
32. Tomasz Kordala, *Świętej pamięci Piotr Lewandowski (1967–2022)*, „Nasze Korzenie”, nr 20, czerwiec 2022, s. 86–90.
33. Tomasz Kordala, *Muzeum Ziemi Gostynińskiej w Gostyninie – idea i wstępna koncepcja*, „Nasze Korzenie”, nr 21, grudzień 2022, s. 54–61.

34. Zofia Kuźniewska, *An Outline of the Teaching Profession in the History of the Polish Nation*, „Czech – Polish Historical and Pedagogical Journal” 13/1,0-0, Volume 13/2021/1, s. 188–203 (<https://doi.org/10.5817/cphpj-2020-000>).
35. Zofia Kuźniewska, *Opieka Kościoła w Polsce nad osobami niepełnosprawnymi do XVIII w.*, „Ateneum Kapłańskie” lipiec–sierpień 2022, t. 179, z. 1 (680), s. 128–139.
36. Zofia Kuźniewska, *Opiekuńcza rola lekarzy oraz władz państwowych wobec ludności polskiej podczas epidemii w XVIII w.* „Społeczeństwo. Edukacja. Język” 2022, t. 15, s. 73–86.
37. Tomasz Piekarski, *Radziwie. Szkice o historii i architekturze*, wyd. Płocki Instytut Wydawniczy, Płock 2022, ss. 409 (współautor publikacji i autor rozdziału: *Z dziejów Radziwia. Historia o tym jak wieś stała się miastem*, s. 7–69).
38. Tomasz Piekarski, *Dawny Płock w fotografii z zasobu Archiwum Państwowego w Płocku*, wyd. Archiwum Państwowe w Płocku, Płock 2022, ss. 118.
39. Tomasz Piekarski, *Martyrologia i prześladowania ludności podczas II wojny światowej w dokumentach z zasobu Archiwum Państwowego w Płocku*, [w:] *Listy nieobecności. Hitlerowski wymiar sprawiedliwości i jego ofiary z terenu Płocka i Północnego Mazowsza*, pod red. J. Banasiak i P. Gryszpanowicza, wyd. Książnica Płocka, Płock 2022, s. 13–20.
40. Tomasz Piekarski, *Zasób Archiwum Państwowego w Płocku jako źródło badań regionalnych*, [w:] *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura*, pod red. nauk. Pawła Kaczmarczyka, wyd. Wydawnictwo Naukowe Akademii Mazowieckiej w Płocku, Płock 2022, s. 251–262.
41. Anna Stogowska, [rec.] Bartosz Wiśniewski, *Gustaw Zieliński (Nie)zapomniany romantyk z Kujaw i ziemi dobrzyńskiej*, [w:] „Notatki Płockie” 2022, nr 2, s. 47–51.
42. Anna Stogowska, *Opisy województwa płockiego z lat 1820–1830 jako źródło historyczne do badań nad dziejami miast Mazowsza*

i ziemi dobrzyńskiej, „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny” 2022, t. XIII, s. 33–52.

43. Jan Waluś, *32 grosze Augusta II-go Mocnego*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 167, s. 1–2.
44. Jan Waluś [współautor], *Władysław Broniewski odkrywany i przypominany*, [w:] *Broniewski wiecznie żywy*, wyd. Płockie Stowarzyszenie Twórców Kultury, Płock 2022, s. 80–87.
45. Konrad Jan Waluś, *Bon towarowy z okazji Dnia Kobiet*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 167, s. 24.
46. Konrad Jan Waluś [wspólnie z W. Piotrowskim], *Dziecięcy amulet dla chłopca*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 169, s. 1–2.
47. Konrad Jan Waluś, *Organizacje katolickie międzywojnia w Diecezji Płockiej*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 169, s. 33–34.
48. Konrad Jan Waluś, *Harcerskie „Koperniki” z 1973 roku*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 170, s. 17–19.
49. Konrad Jan Waluś, *Białostockie cegielki na Pomnik Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 170, s. 20–21.
50. Konrad Jan Waluś, Robert Gorzkowski, *Pokwitowania i płacidła, powinności pańszczyźniane, praca ustawowa i najemna, szarwarki, czynsze – mające związek z dworem i wsią*, „Kwartalnik Numizmatyczny Grosz” 2022, nr 170, s. 24.
51. Konrad Jan Waluś, *Włościanin w carskiej demokracji*, „Głos Słupna” 2022, nr 2, s. 23.
52. Konrad Jan Waluś, *Młodzież naszej gminy Ameryce*, „Głos Słupna” 2022, nr 1, s. 19.
53. Konrad Jan Waluś [współautor], *Władysław Broniewski odkrywany i przypominany*, [w:] *Broniewski wiecznie żywy*, wyd. Płockie Stowarzyszenie Twórców Kultury, Płock 2022, s. 80–87.

54. Konrad Jan Waluś [wspólnie z W. Piotrowskim], *Katalog Losów Loterii Klasowej Krajowej Loterii Pieniężnej 1946–1991*, tom II, Jaworowa–Poznań 2022.

1 lipca 2022 r. Wizyta w TNP pracowników i doktorantów z Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk – w środoku prof. Włodzimierz Mędrzecki. Z historią, działalnością i zbiorami TNP zapoznali gości: wiceprezes dr Grzegorz Gołębiwski, sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski, skarbnik Jan Milner oraz kierownik Biblioteki im. Zielińskich Agnieszka Ciechomska

Sprawy różne

1. 18 listopada 2021 – 30 marca 2022 r.: dr Tomasz Kordala – autor wystawy czasowej prezentowanej w Muzeum Mazowieckim w Płocku pt. *Średniowieczny cmentarz w Płocku. Badania w latach 2019–2020*, scenariusz wystawy, teksty komentarzy na planszach.
2. 25 kwietnia 2022 r.: dr Grzegorz Gołębiwski otrzymał Medal Pamiątkowy *Pro Masovia* „za wybitne zasługi oraz całokształt działalności na rzecz województwa mazowieckiego”, przyznany przez marszałka Adama Struzika.

3. 13 maja 2022 r.: nominacja dr. Grzegorza Gołębiewskiego w plebiscycie „Tygodnika Płockiego” „Z Tumskiego Wzgórza” na wydarzenie roku 2021 w kategorii „Kultura” za wydanie przez Książnicę Płocką książki *Płockie Orląta 1920 r. Najmłodszy obrońcy Płocka odznaczeni Krzyżem Walecznych – II miejsce* (za wystawą art déco Muzeum Mazowieckiego).
4. 23 czerwca 2022 r.: udział dr. Grzegorza Gołębiewskiego w promocji pierwszego tomu „Rocznika Sierpeckiego” w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sierpcu z wykładem *Kawalerowie orderu Virtuti Militari, odznaczeni za walki w latach 1914–1921, pochodzący z Sierpca i powiatu sierpeckiego*.
5. 8 sierpnia 2022 r.: wywiad dr. Grzegorza Gołębiewskiego w Katolickim Radiu Diecezji Płockiej nt. Płockich Orląt 1920 r. – najmłodszych obrońców Płocka, odznaczonych Krzyżem Walecznych.
6. 17–18 sierpnia 2022 r.: udział dr. Grzegorza Gołębiewskiego w miejskich obchodach 102. rocznicy obrony Płocka przed bolszewikami w 1920 r.
7. Sierpień 2022 r.: udział dr. Grzegorza Gołębiewskiego w pogrzebach dwóch działaczy TNP w Sierpcu: Stefana Kośmidra i Edwarda Kalinowskiego.
8. 17 sierpnia 2022 r.: w czasie sesji historycznej nt. gen. S.F. Składkowskiego w Archiwum Państwowym burmistrz miasta i gminy Gąbin Krzysztof Jadczak wręczył dr. Tomaszowi Piekarskiemu, mgr Krystynie Bańce i dr. Grzegorzowi Gołębiewskiemu dyplomy i medale pamiątkowe *VII wieków tradycji – miasto i gmina Gąbin, Sławoj Felicjan Składkowski*.
9. 21 sierpnia 2022 r.: udział dr. Grzegorza Gołębiewskiego w uroczystości 100-lecia urodzin prezesa TNP dr. inż. Jakuba Chojnackiego (msza św. w katedrze, wygłoszenie przy pomniku-ławeczce J. Chojnackiego krótkiego komentarza o jego zasługach dla Płocka i TNP oraz złożenie kwiatów na pomniku-ławeczce na Tumach).
10. 10–21 października 2022 r.: udział dr. Tomasza Kordali w badaniach wykopaliskowych cmentarzyska średniowiecznego przy ul. Sienkiewicza 35 (kontynuacja badań z lat 2019–2020).

11. 9 grudnia 2022 r.: udział dr. Mariana Chudzyńskiego, dr. Tomasza Piekarskiego i dr. Grzegorza Gołębiewskiego w jubileuszu 75-lecia urodzin i 50-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Janusza Szczepańskiego, przekazanie listu gratulacyjnego od prezesa TNP prof. SWPW dr. hab. inż. Zbigniewa Kruszewskiego. Uroczystości miały miejsce w Domu Polonii na zamku w Pułtusk.
12. Dr Grzegorz Gołębiewski – redakcja kwartalnika TNP „Notatki Płockie” w 2022 r.
13. Dr Michał Kacprzak – cotygodniowe felietony na tematy historyczne z cyklu *Był sobie Płock* w „Gazecie Wyborczej. Płock”.
14. Udział dr. Tomasza Kordali w pracach zespołu grantowego *Populus Masoviae Medi Aevi*, kierowanego przez prof. dr. hab. Andrzeja Buko z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie.
15. Dr Tomasz Kordala – redakcja naukowa (wspólnie z Barbarą Rydzewską) albumu *X wieków Płocka. Dzieje i ekspozycja historyczno-regionalna Muzeum Mazowieckiego w Płocku*, Płock 2021.
16. Dr Tomasz Kordala – redakcja czasopisma „Nasze Korzenie”, nr 20, czerwiec 2022; nr 21, grudzień 2022.
17. Dr Tomasz Kordala – członek Rady Wydawniczej „Niepodległość i Pamięć”. Czasopismo humanistyczne Muzeum Niepodległości w Warszawie, R. XXIX, 2022, nr 1 (77); R. XXIX, 2022, nr 2 (78).
18. Dr Tomasz Piekarski – redakcja czasopisma „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny”, t. XIV, Płock 2022, ss. 120.

SEKCJA NAUK HUMANISTYCZNYCH

Zarząd Sekcji Nauk Humanistycznych:

Przewodnicząca	dr Wioletta Żórawska
Sekretarz	mgr Natalia Hapek
Członek	mgr Małgorzata Duch

Sekcja została powołana 30 stycznia 2014 r.

Sekcja liczy 32 członków.

13 października 2022 r. Odczyt przewodniczącej Sekcji Nauk Humanistycznych dr Wioletty Żórawskiej *Śladami polskich romantyków w Wilnie*

24 listopada 2022 r. Dr Agnieszka Zielińska wygłasza odczyt *Śladami Marii Konopnickiej po Europie*

Działalność naukowa i popularyzatorska

1. Historia kultu Bożego Miłosierdzia miała początek w klasztorze płockim. Dlatego w 91. rocznicę objawień siostrze Faustynie Jezusa miłosiernego s. M. Paschalisa Walendziuk ISMM w dniu 24 lutego 2022 r. w sali konferencyjnej TNP wygłosiła odczyt: *Betlejem orędzia miłosierdzia. Z dziejów Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Płocku*. Odczyt był połączony z prezentacją publikacji książkowej poświęconej historii obecności Zgromadzenia MBM w Płocku.
2. Dr Wioletta Żórawska w dniu 13 października 2022 r. wygłosiła odczyt *Śladami polskich romantyków w Wilnie*. Wystąpienie inspirowane było edukacyjną podróżą do Wilna w *Roku Romantyzmu Polskiego*. Prezentacja przeniosła słuchaczy do Wilna sprzed dwustu lat. Była to opowieść o miejscu z czasów młodości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego i narodzin epoki romantyzmu. Słuchacze wtajemniczeni zostali w ciekawostki, nieznane fakty z życia wielkich romantyków. Było to podsumowanie projektu *Śladami polskich romantyków* realizowanego przez Kancelarię Premiera Rady Ministrów. Wyjazd był nagrodą za wygraną w konkursie poświęconym życiu i twórczości Cypriana Kamila Norwida organizowanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.
3. Dr Agnieszka Zielińska w dniu 24 listopada 2022 r. w sali konferencyjnej TNP wygłosiła odczyt *Śladami Marii Konopnickiej po Europie. W roku Marii Konopnickiej 2022*. Prelegentka przybliżyła nieznane fakty z życia pisarki, jej charyzmatyczną osobowość, a nade wszystko wizerunek silnej i nowoczesnej kobiety, która samodzielnie pokonywała trudności w życiu rodzinnym. Odczyt wzbogaciła prezentacja multimedialna oraz publikacja poświęcona Marii Konopnickiej. Prelegentka jest polonistką, która organizuje podróże literackie z młodzieżą i ma w swoim dorobku cykl publikacji ukazujących sylwetki twórców różnych epok.

SEKCJA NAUK SPOŁECZNYCH

Zarząd Sekcji Nauk Społecznych:

Przewodniczący dr Waldemar Podel

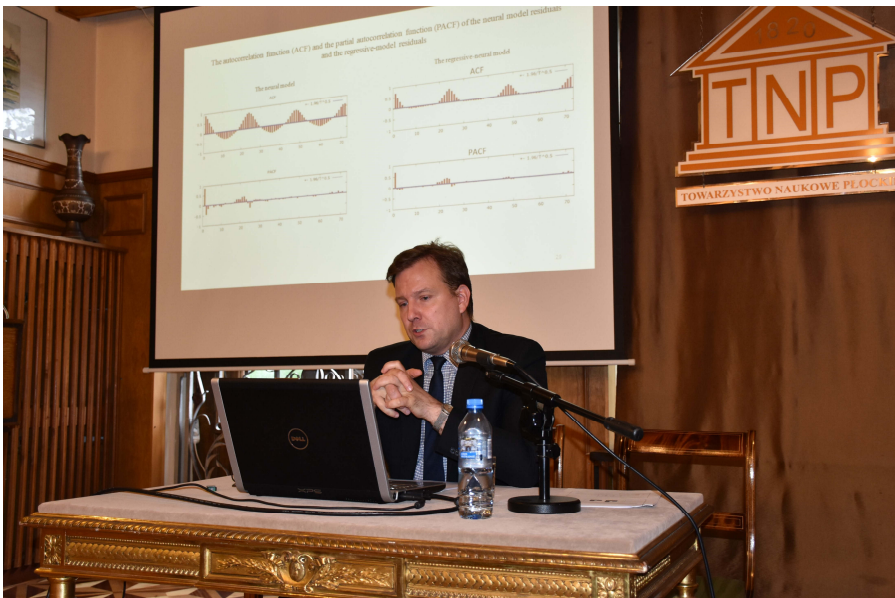
Wiceprzewodnicząca dr Mariola Szewczyk-Jarocka

Sekretarz dr Anna Nowacka

Sekcja liczy 44 członków.

Działalność naukowa i popularyzatorska

1. 14 czerwca 2022 r.: Odczyt w TNP dr. Pawła Kaczmarczyka pt. *Ekonometryczne modelowanie rynku telekomunikacyjnego – teoria i weryfikacje empiryczne.*

14 czerwca 2022 r. Dr Paweł Kaczmarczyk wygłasza odczyt nt. ekonometrycznego modelowania rynku telekomunikacyjnego

SEKCJA NAUK TECHNICZNYCH

Zarząd Sekcji Nauk Technicznych:

Przewodniczący	<u>mgr Andrzej Borczuk</u>
Wiceprzewodniczący	dr inż. Jacek Olszacki
Sekretarz	mgr inż. arch. Iwona Wierzbicka
Członek	mgr Piotr Szczodrowski

Sekcja liczy 36 członków.

Członkowie Sekcji reprezentują różne dziedziny nauk technicznych i w roku sprawozdawczym działali w następujących zespołach tematycznych:

- Zespół techniki i nowych technologii – pod kierownictwem dr. inż. Jacka Olszackiego,
- Zespół architektury, budownictwa, planowania przestrzennego i rewitalizacji – pod kierownictwem mgr inż. arch. Iwony Wierzbickiej,
- Zespół ds. ochrony patentowej i własności przemysłowej – pod kierownictwem rzecznika patentowego mgr. inż. Andrzeja Czerpaka,
- Zespół nauk matematycznych i informatyki – pod kierownictwem mgr. Piotra Szczodrowskiego.

Działalność naukowa i popularyzatorska

1. 3 marca 2022 r.: *Patentowa ochrona programów komputerowych* – odczyt rzecznika patentowego mgr. inż. Andrzeja Czerpaka. Podczas odczytu zostały wyjaśnione następujące problemy: geneza historyczno-prawna ochrony programów; ochrona programów komputerowych na gruncie prawa autorskiego; ochrona programów komputerowych na gruncie prawa własności przemysłowej i/lub Konwencji o Patencie Europejskim.
2. 30 czerwca 2022 r.: *Od biomasy przez biogaz i biometan do biowodoru* – konferencja naukowo-techniczna. Wygłoszono trzy referaty:
  - mgr Krzysztof Choromański – *Biomasa w gospodarce komunalnej*;

- mgr Andrzej Borczuk, przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych – *Biogaz i jego znaczenie dla gospodarki – biogazownie rolnicze*;
- mgr Andrzej Borczuk, przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych – *Biometan – metanownie oraz biowodór*.

Konferencji przewodniczyła prof. dr hab. inż. Daniela Żuk.

3. 25 października 2022 r.: *Dzień Techniki i Nauki w TNP* – sesja naukowa zorganizowana przez Sekcję Nauk Technicznych w ramach *XII Płockich Dni Techniki*. Wygłoszono trzy referaty:
  - *Historia Płockich Dni Techniki* – prof. dr hab. inż. Daniela Żuk;
  - *Otrzymywanie biometanu i biowodoru metodą mikrobiologiczną z melasy – Cukrownia Dobrzelin* – mgr inż. Ewa Wiktorowska-Sowa;
  - *Wiadukt w Millou – most rekordów* – mgr inż. arch. Iwona Wierzbicka.

25 października 2022 r. *Dzień Techniki i Nauki w TNP*. Referat nt. otrzymywania biometanu i biowodoru metodą mikrobiologiczną w Cukrowni Dobrzelin wygłasza Ewa Wiktorowska-Sowa

SEKCJA PEDAGOGICZNA

Zarząd Sekcji Pedagogicznej:

Przewodnicząca   prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska

Wiceprzewodnicząca   dr Agnieszka Głowala

Sekretarz   dr Maria Chmielewska

Sekcja liczy 35 członków.

Działania Sekcji koncentrowały się na realizacji zadań dotyczących następującej problematyki:

- popularyzacja nauki, literatury i problematyki uczenia się przez całe życie,
- prezentacja aktualnych publikacji pedagogicznych,
- prezentacja osiągnięć członków Sekcji oraz dorobku instytucji współpracujących z TNP.

Działalność naukowa i popularyzatorska

1. 31 marca 2022 r. – sesja naukowa *O wartościach w wychowaniu*.

Celem sesji było podjęcie refleksji nad wartościami w wychowaniu oraz ukazanie problemów aksjologii pedagogicznej z punktu widzenia przemian edukacyjnych, społecznych i kulturowych. Głos zabrali przedstawiciele nauk o wychowaniu i literaturze, prezentując różne spojrzenia na świat wartości i wychowania. Byli to: prof. dr hab. Mirosław Krajewski, prof. SWPW dr hab. Wojciech Sroczyński, dr Marcin Lutomierski oraz prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska, która pełniła jednocześnie rolę gospodyni i moderatorki spotkania. Prof. Mirosław Krajewski przedstawił referat pt. *Wychowanie pełnego człowieka. O wychowaniu sensu largo w dziejach ludzkości*; prof. Wojciech Sroczyński mówił o znaczeniu wartości w wychowaniu, a dr Marcin Lutomierski skupił się na tematyce wartości przekazywanych w baśniach (na przykładzie wybranych

utworów); natomiast prof. Małgorzata Kamińska zaprezentowała referat pt. *O wolności (w) edukacji*. W sesji wzięli udział członkowie TNP oraz innych stowarzyszeń i organizacji, wykładowcy i studenci uczelni wyższych oraz nauczyciele i uczniowie płockich szkół. Uczestnicy sesji podzielili się własnymi refleksjami i doświadczeniami, odwołując się do treści prezentowanych referatów i praktyki edukacyjnej.

31 marca 2022 r. Prof. Mirosław Krajewski prezentuje referat pt. *Wychowanie pełnego człowieka. O wychowaniu sensu largo w dziejach ludzkości* podczas sesji naukowej *O wartościach w wychowaniu*

2. 14 maja 2022 r. – 15 grudnia 2022 r.: realizacja projektu edukacyjnego dla studentek i studentów szkół wyższych w województwie mazowieckim. Projekt pod nazwą *Projekt badawczy – od pomysłu do realizacji badań naukowych* realizowano jako zadanie publiczne z funduszy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach działalności oświatowej i szkoleniowej TNP. W przedsięwzięciu wzięło udział 100 studentek i studentów, wykładowcy

i wykładowcy Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica oraz Akademii Mazowieckiej. Głównym celem projektu było podniesienie kompetencji badawczych studentek i studentów. Projekt obejmował dwa bloki: teoretyczny oraz praktyczny. W bloku teoretycznym przeprowadzono warsztaty edukacyjne, dotyczące czterech modułów: specyfika badań naukowych, praca w zespole jako współpraca w realizacji projektów badawczych, wybrane metody i techniki badawcze, analiza wyników badań. Autorami warsztatów byli: prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska (przewodnicząca Sekcji Pedagogicznej TNP), dr inż. Robert Żak (członek Sekcji Pedagogicznej TNP), dr Iwona Szczęsna, która pełniła również funkcję koordynatorki projektu. Blok praktyczny obejmował realizację mini-projektów badawczych przez zespoły studentek i studentów pod kierunkiem opiekunów merytorycznych. Były to osoby prowadzące warsztaty edukacyjne w bloku teoretycznym oraz dr Agnieszka Głowała (wiceprzewodnicząca Sekcji Pedagogicznej TNP) i dr Renata Biernat. W roku 2023 zaplanowano prezentację wybranych mini-projektów podczas seminarium badawczego w TNP.

3. Członkowie Sekcji Pedagogicznej włączali się w działalność Towarzystwa Naukowego Płockiego. Uczestniczyli w organizowanych sesjach, prelekcjach, konferencjach. Przewodnicząca Sekcji Pedagogicznej TNP prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska została zaproszona do komitetu naukowego konferencji pt. *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura*. Konferencja stanowiła podsumowanie realizacji Grantu Naukowo-Badawczego Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego, prowadzonego w latach 2021–2022. Kierownikiem Grantu był dr Paweł Kaczmarczyk.
4. Członkowie Sekcji byli recenzentami artykułów naukowych w „Roczniku Towarzystwa Naukowego Płockiego” oraz „Płockim Roczniku Historyczno-Archiwalnym”. Publikowali swoje teksty na łamach lokalnych, krajowych i zagranicznych czasopism naukowych. Do publikacji należy zaliczyć również autorstwo,

współautorstwo i redagowanie monografii naukowych oraz opracowywanie rozdziałów i artykułów w pracach zbiorowych.

31 marca 2022 r. Sesja naukowa *O wartościach w wychowaniu*. Prof. Wojciech Sroczyński omawia znaczenie wartości w wychowaniu człowieka

31 marca 2022 r. Sesja naukowa *O wartościach w wychowaniu*. Na zdjęciu od lewej: dr Marcin Lutomierski, prof. Małgorzata Kamińska i prof. Wojciech Sroczyński

GRANTY

1. *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy stolarcie okiennej i drzwiowej gotyckiej XV-wiecznej kanonii – siedziby Towarzystwa Naukowego Płockiego w Płocku – etap III* – grant Samorządu Województwa Mazowieckiego na wyminę 5 okien na poddaszu oficyny w zabytkowej siedzibie TNP przy pl. Narutowicza 8 w Płocku. Wartość: 49 829,65 zł.
2. *Projekt badawczy – od pomysłu do realizacji badań naukowych* – grant Samorządu Województwa Mazowieckiego, którego celem było podniesienie kompetencji badawczych 100 studentek i studentów poprzez przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych oraz realizację mini-projektów badawczych. Wartość: 19 000,00 zł.
3. *Wydanie publikacji dotyczącej prasy płockiej w latach 1945–2010* – grant Miasta Płocka na druk książki autorstwa W.A. Końskiego pt. *Dwa wieki prasy płockiej, tom 2, 1945–2010*. Wartość: 10 000,00 zł.
4. *Aleksander Maciesza – ochrona spuścizny wybitnego płocczanina, etap I* – grant Miasta Płocka na przeprowadzenie zabiegów konserwatorskich 4 jednostek archiwaliów. Wartość: 8000,00 zł.
5. *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura* – Grant Naukowo-Badawczy Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego na opracowanie oryginalnych prac powstałych w wyniku prowadzonych badań związanych z regionem mazowieckim w latach 1990–2021, w następujących obszarach tematycznych: ekonomia i finanse, technologie informacyjne, rynek pracy i bezrobocie, edukacja, media, regionalizm, wolontariat, organizacje pozarządowe, pomoc społeczna, polityka. Kierownik Grantu: dr Paweł Kaczmarczyk. Grant realizowany w okresie: 1 października 2021 r. – 31 marca 2022 r.

III. UDZIAŁ TNP W KONFERENCJACH, SESJACH NAUKOWYCH I INNYCH WYDARZENIACH

1. 11–12 lutego 2022 r., Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk: Konferencja naukowa pt. *Jubileusz 165-lecia Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk* – wydarzenie w formule zdalnej na platformie ZOOM. Towarzystwo Naukowe Płockie reprezentował prezes prof. Zbigniew Kruszewski, który przedstawił referat na temat relacji TNP z PTPN.
2. 30 maja 2022 r., Liceum Ogólnokształcące im. marsz. Stanisława Małachowskiego w Płocku: Konferencja *Mazowsze w Europie – Konstytucja dla Europy Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego* zorganizowana przez Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, LO im. marsz. S. Małachowskiego w Płocku i Fundację im. W.B. Jastrzębowskiego – My Obywatele Unii Europejskiej. Uczestniczył prezes prof. Zbigniew Kruszewski.
3. 23–24 czerwca 2022 r., Muzeum Mazowieckie w Płocku: IX Ogólnopolska Sesja Naukowa *Polskie Art Déco*. Uczestniczył prezes prof. Zbigniew Kruszewski.
4. 28 czerwca 2022 r., Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Karola Szymanowskiego w Płocku: Uroczystość wpisu do Księgi Chwały najlepszych absolwentów płockich szkół ponadpodstawowych. Uczestniczył prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski.
5. 17–18 sierpnia 2021 r., Płock: Miejskie obchody 102. rocznicy obrony Płocka przed bolszewikami. Uczestniczył wiceprezes TNP dr Grzegorz Gołębiwski.
6. 21 sierpnia 2022 r., Bazylika katedralna w Płocku, Wzgórze Tumskie: Uroczystości 100-lecia urodzin dr. inż. Jakuba Chojnackiego (1922–2006), prezesa TNP w latach 1968–2002 (msza św. w katedrze, złożenie kwiatów na pomniku-ławeczce). Zarząd TNP reprezentował wiceprezes dr Grzegorz Gołębiwski.
7. 3 września 2022 r., Książnica Płocka: XI edycja *Narodowego Czytania* pod patronatem Pary Prezydenckiej. W czytaniu *Ballad*

i romansów Adama Mickiewicza wziął udział prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski.

8. 3 października 2022 r., Politechnika Warszawska Filia w Płocku: 56. Inauguracja Roku Akademickiego 2022/2023. Uczestniczyli: prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP i prof. Andrzej Kansy – członek Zarządu TNP.
9. 5 października 2022 r., Płock, siedziba HZPiT „Dzieci Płocka”: Inauguracja Roku Akademickiego 2022/2023 Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Janiny Czaplickiej w Płocku. Uczestniczył sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski.
10. 13 października 2022 r., Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku: 428. Inauguracja Roku Akademickiego 2022/2023. Uczestniczyli: prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP i prof. Andrzej Kansy – członek Zarządu TNP.
11. 18 października 2022 r., Akademia Mazowiecka w Płocku: Inauguracja Roku Akademickiego. Zarząd TNP reprezentował sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski.
12. 18–20 października 2022 r., Kraków, Polska Akademia Umiejętności, Uniwersytet Jagielloński, Muzeum Narodowe w Krakowie (Sukiennice): Uroczyste obchody jubileuszu 150-lecia Polskiej Akademii Umiejętności oraz zorganizowana z tej okazji Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Świat w obliczu nowych wyzwań*. Uczestniczył prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski.
13. 9 grudnia 2022 r., Dom Polonii na zamku w Pułtusku: Uroczystość z okazji jubileuszu 75-lecia urodzin i 50-lecia pracy naukowej prof. Janusza Szczepańskiego, członka TNP od 1982 r. Udział wzięli: Członek Honorowy dr Marian Chudzyński, wiceprezes dr Grzegorz Gołębiowski i sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski.

9 grudnia 2022 r. Uroczystość z okazji jubileuszu 75-lecia urodzin i 50-lecia pracy naukowej prof. Janusza Szczepańskiego (z lewej). Życzenia i upominek w imieniu Zarządu TNP przekazują wiceprezes dr Grzegorz Gołębiowski (w środku) i sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski. Fot. Jan Nycek

IV. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PROSEMINARIUM NAUKOWEGO PRZY TNP

Proseminarium Naukowe przy Towarzystwie Naukowym Płockim zostało powołane decyzją Zarządu TNP w 2019 r. w miejsce dotychczasowego Seminarium Doktoranckiego i działa w oparciu o Regulamin zatwierdzony 13 maja 2019 r.

Zadaniem Proseminarium jest prowadzenie zajęć mających na celu przygotowanie uczestników do samodzielnej pracy naukowej, m.in. poprzez pisanie artykułów naukowych, poznanie metodologii badań w różnych dziedzinach i dyscyplinach nauki oraz przedstawianie i opracowywanie wyników prowadzonej kwerendy. Działalność Proseminarium może odbywać się w różnych formach, tj.:

- spotkania naukowe ze specjalistami określonych dziedzin i dyscyplin nauki;
- posiedzenia naukowe z wystąpieniami jego uczestników oraz dyskusją;
- konsultacje grupowe i indywidualne z kierownikiem Proseminarium.

Kierownikiem Proseminarium Naukowego jest ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński, wiceprezes TNP – odpowiedzialny w Zarządzie za sprawy naukowe. Obowiązki sekretarza pełni pracownik TNP Maciej Wróbel.

W związku ze zmianą dotychczasowej formuły i celu działalności Seminarium Doktoranckiego, a obecnie Proseminarium Naukowego przy TNP, w 2022 r. nie odbywały się stacjonarne posiedzenia jego uczestników. Mogli oni natomiast regularnie korzystać z indywidualnych konsultacji zdalnych.

V. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU TNP W SIERPCU

Zarząd Oddziału TNP w Sierpcu:

Przewodnicząca	dr Bogumiła Dumowska
Sekretarz	mgr Magdalena Staniszevska
Skarbnik	dr Henryk Dymek
Członkowie	dr Elżbieta Gozdowska mgr Ryszard Szymański

Uchwałą nr 1/09/2022 Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego z dnia 12 września 2022 r. Oddział TNP w Sierpcu został rozwiązany. Oddział liczył 30 członków. W 2022 r. zmarli: 5 sierpnia w wieku 104 lat lekarz Stefan Kośmider, zaś 16 sierpnia w wieku 87 lat mgr Edward Kalinowski – wieloletni skarbnik sierpeckiego Oddziału.

7 lipca 2022 r. Wręczenie dyplomów jubileuszowych oraz dyplomów dwusetlecia członkom Oddziału TNP w Sierpcu. Na zdjęciu przewodnicząca Oddziału TNP w Sierpcu dr Bogumiła Dumowska i prof. Grzegorz Radomski. Fot. Ekstra Sierpc

Ze względu na nieuregulowaną sytuację lokalową w roku sprawozdawczym odbyło się jedno spotkanie zorganizowane w dniu 7 lipca 2022 r. w budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sierpcu, podczas którego wręczono członkom jubileuszowe dyplomy z okazji 25, 30, 45 i 50 lat członkostwa w Towarzystwie Naukowym Płockim oraz dyplomów dwusetlecia w uznaniu zasług za wkład w działalność TNP. Tego dnia wykład *Wybory do Sejmu Ustawodawczego 1919 roku na Mazowszu Płockim* wygłosił dr Arkadiusz Meller.

Publikacje

1. dr Bogumiła Dumowska:

- *Patriotyczne początki i współczesne, społeczne wyzwania sierpeckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego*, [w:] *Spółeczny ruch naukowy w procesie zmiany*, pod red. I. Hofman, Z. Kruszewskiego, Warszawa 2021 [druk 2022].
- *Powstanie w getcie warszawskim*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2434/1/Powstanie-w-getcie-warszawskim> [dostęp 5.01.2023].
- *500 lat obecności społeczności żydowskiej w 700-letniej historii miasta Sierpca*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2439/1/500-lat-obecnosci-spoleczności-żydowskiej-w-700-letniej-historii-miasta-Sierpca> [dostęp 7.01.2023].

2. dr Elżbieta Gozdowska:

- *Funkcjonowanie lokalnych systemów oświaty. Wnioski z badań*, [w:] *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura*, pod red. P. Kaczmarczyka, Płock 2022.
- *Lokalne systemy oświaty – studium sześciu gmin. Wnioski z badań*, „Społeczeństwo, Edukacja, Język” 2022, t. 15.

3. dr Tomasz Kowalski:

- *Dariusz Kaczmarzyk – pierwszy powojenny inwentaryzator sztuki północnego Mazowsza. Kilka uwag o rękopiśmiennej spuściźnie badacza w zbiorach archiwum Narodowego Instytutu Dziedzictwa*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce – dzieje, metody, osiągnięcia*, pod red. M.F. Woźniaka, Toruń 2021, s. 99–110 [druk 2022].
- *Ignacy Konarzewski (1868–1930), naczelnik powiatu sierpeckiego, społecznik*, [w:] *Konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy po piętnastu latach*, pod red. P.B. Gąsiorowskiego i B. Maklakiewicz, Sierpc–Bydgoszcz 2022, s. 122–127.
- *Kościół pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Kurowie. Historia budowlana obiektu i kwestia autorstwa projektu świątyni*, „Notatki Płockie” 2022, nr 4, s. 3–11.

4. dr Henryka Piekarska:

- *Edward Kalinowski – fizyk, pedagog, człowiek dialogu 1935–2022*, „Notatki Płockie” 2022, nr 3, s. 44–46.
- *Otulona saficką strofą – wstęp do tomiku poezji*, [w:] Maria Teresa Domarecka, *Zamieszkałam w poezji*, Toruń 2022.
- *Rehabilitacyjny wypoczynek słuchaczy TUTW*, „Trzecia Młodość” 2022, nr 3 [współautor: Teresa Wasilewska].
- *Z paletą barw, w tanecznych rytmach*, „Trzecia Młodość” 2022, nr 3.
- Współredakcja czasopisma Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Trzecia Młodość” 2022, nr 3 (8).
- Publikacje na portalu internetowym *My w Toruniu*: recenzje książek i wydarzeń kulturalno-artystycznych, takich jak koncerty, filmy, festiwale.
- Obrazy Henryki Piekarskiej znalazły się w publikacji zbiorowej *Wyobraźnią malowane – opowiadania, miniatury i obrazy z grodu Kopernika*, Toruń 2022 [obraz „O brzasku – panorama Torunia”] oraz w periodyku Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Trzecia Młodość” 2022, nr 3 (8) [obraz „Dwór Artusa XV w.”].

3 października 2022 r. Wojewódzki Dzień Seniora w Bydgoszczy pod patronatem wojewody kujawsko-pomorskiego, którego współorganizatorką była dr Henryka Piekarska. Fot. Arch. H. Piekarskiej

5. prof. Grzegorz Radomski:

- *Contemporary national movement and the problem of migration*, „Review of Nationalities” 2021, nr 11, s. 31–41 [druk 2022].
- *Między współpracą, grą o niezależność a świadomą opozycją. Polityka historyczna w relacjach rządowo-samorządowych – wybrane aspekty*, „Świat Idei i Polityki” 2021, nr 2, s. 13–30 [druk 2022].
- *Problematyka samorządu w wybranych konstytucjach państw europejskich w okresie międzywojennym*, „Polityka i Społeczeństwo” 2022, nr 2, s. 155–175.
- *Bariery rozwoju samorządności w polskiej debacie publicznej po 1989 roku. Wybrane aspekty*, [w:] *Spory o modernizację i demokrację w XX–XXI wieku*, pod red. G. Radomskiego, M. Strzeleckiego, A. Lewandowskiego, M. Winclawskiej, Toruń 2022, s. 689–708.

- *Między aprobatą a odrzuceniem. Samorządowy wymiar polityki historycznej w dyskursie publicznym w Polsce*, [w:] *Myśl polityczna. Biografistyka. Komunikowanie. Księga pamiątkowa dedykowana prof. dr hab. Ewie Maj z okazji jubileuszu pracy naukowej*, pod red. nauk. A. Szwed-Walczak, Ł. Jędrzejskiego, K. Mazurka, Lublin 2022, s. 623–640.
- *Samorząd w konstytucjach i projektach konstytucyjnych w okresie międzywojennym. Wizje, regulacje, projekty*, [w:] *Konstytucja jako efekt kompromisu politycznego. W setną rocznicę Konstytucji marcowej 1921 roku*, pod red. nauk. M. Wichmanowskiego, Lublin 2022, s. 55–66.
- *Samorząd w myśli politycznej Narodowej Demokracji* [w:] *Dziedzictwo myśli narodowej*, pod red. K. Kawęckiego, J. Żaryna, Warszawa 2022, s. 111–126.

6. mgr Magdalena Staniszevska:

- *Księgarskie tradycje przedwojennego Sierpca – rodzina Włóczkowskich*, „Rocznik Sierpecki” 2021, t. 1, s. 67–87 [druk 2022].
- *Stefan Kośmider (1918–2022) – sierpecki lekarz i działacz społeczny*, „Notatki Płockie” 2022, nr 3, s. 47–51.
- *Zdzisław Dumowski – Regionalista, Człowiek działania*, [w:] *Konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy po piętnastu latach*, pod red. P.B. Gąsiorowskiego i B. Maklakiewicz, Sierpc–Bydgoszcz 2022, s. 193–199.
- *Z Konfratrami o Sierpcu, pamiątkach i cennych sierpcianach*, [w:] *Konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy po piętnastu latach*, pod red. P.B. Gąsiorowskiego i B. Maklakiewicz, Sierpc–Bydgoszcz 2022, s. 147–151.
- *Cecylia Drozd*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2464/0/SIERPCa-Kobiety-przedstawiaja-CECYLIA-DROZD> [dostęp 5.01.2023].
- *Hanna Szaniawska-Nartowska*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2446/1/SIERPCaKobiety-przedstawiaja-HANNA-SZANIAWSKA-NARTOWSKA> [dostęp 5.01.2023].

- *Ksiądz kanonik Stefan Prusiński 1930–2022*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2428/1/Ksiadz-kanonik-STEFAN-PRUSINSKI-1930-2022> [dostęp 5.01.2023].
  - *O ratuszu w Sierpcu i jego mieszkańcach opowieść niebanalna – monografia jednego z najważniejszych sierpeckich zabytków*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-ksiadzki-242/O-ratuszu-w-Sierpcu-i-jego-mieszkancach-opowiesc-niebanalna-monografia-jednego-z-najwaznie-jszych-sierpeckich-zabytkow> [dostęp 5.01.2023].
  - *Pożar sierpeckiego domu z historią przy ulicy Farnej 24*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2445/1/Pozar-sierpeckiego-domu-z-historia-przy-ulicy-Farnej-24> [dostęp 9.01.2023].
7. mgr Ryszard Szymański:
- *Czy tylko nasz język „się kundli”? Od wulgaryzacji języka do prymitywizacji przestrzeni publicznej*,
<http://www.sierpc.com.pl/news-news-2443/1/Czy-tylko-nasz-jezyk-sie-kundli-Od-wulgaryzacji-jezyka-do-prymitywizacji-przestrzeni-publicznej> [dostęp 5.01.2023].
8. mgr Maria Wiśniewska:
- *Moje wspomnienie o Janie Burakowskim, dyrektorze Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sierpcu w latach 1988–1999*, [w:] *Konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy po piętnastu latach*, pod red. P.B. Gąsiorowskiego i B. Maklakiewicz, Sierpc–Bydgoszcz 2022, s. 185–192.

Działalność naukowa

i udział w wydarzeniach naukowych, kulturalnych,
konferencjach i projektach badawczych

1. Dr Elżbieta Gozdowska wzięła udział w projekcie badawczym *Region mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura* – Grant Naukowo-Badawczy Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego.

2. Dr Elżbieta Gozdowska zabrała głos w dyskusji podczas ogólnopolskiej konferencji naukowej odbywającej się online *Organizacje pozarządowe i wolontariat w szkole*, w dniach 10 listopada i 8 grudnia 2022 r., organizowanej przez Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; Uniwersytet Warszawski, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych; Uniwersytet Śląski, Instytut Pedagogiki.
3. Dr Elżbieta Gozdowska wygłosiła referat *Przyszłość oświaty publicznej w Polsce* podczas XI Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego *Przesilenie. Budujemy lepszy świat w sobie i pomiędzy nami. Pedagogika i edukacja wobec kryzysu zaufania, wspólnotowości i autonomii*, który odbywał się w Poznaniu w dniach 20–22 września 2022 r. Organizatorami wydarzenia byli: Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
4. Dr Elżbieta Gozdowska wygłosiła referat *Funkcjonowanie lokalnych systemów oświaty. Wnioski z badań podczas konferencji naukowej Region Mazowiecki w latach 1990–2021. Gospodarka, ICT, społeczeństwo, kultura*, która miała miejsce w Płocku 15 czerwca 2022 r. Organizatorem wydarzenia było Towarzystwo Naukowe Płockie.
5. Dr Elżbieta Gozdowska wystąpiła z tematem *Rola biblioteki jako partnera wspomagającego realizację edukacji włączającej* podczas konferencji otwierającej Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sierpcu 24 marca 2022 r. w Sierpcu. Organizatorem wydarzenia był Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Sierpcu.
6. Dr Elżbieta Gozdowska wzięła udział w charakterze eksperta w debacie oksfordzkiej *Kanon lektur szkolnych inspiruje młodych ludzi do czytania* w dniu 6 kwietnia 2022 r. w Liceum Ogólnokształcącym im. mjr Henryka Sucharskiego w Sierpcu.

24 marca 2022 r. Konferencja otwierająca Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sierpcu z udziałem dr Elżbiety Gozdowskiej (na zdjęciu). Fot. Ekstra Sierpc

6 kwietnia 2022 r. Debatka oksfordzka w Liceum Ogólnokształcącym im. mjr. Henryka Sucharskiego w Sierpcu. W roli eksperta dr Elżbieta Gozdowska (pierwsza z prawej). Fot. Arch. LO im. mjr. H. Sucharskiego w Sierpcu

7. Dr Henryka Piekarska aktywnie działała na rzecz Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, gdzie jest kierownikiem Grupy Malarskiej „Kolorowe Impresje” oraz wolontariatu w Fundacji Archipelag Inicjatyw w Toruniu. W związku z tą aktywnością współorganizowała i prowadziła spotkania z artystami plastykami i poetami, wystawy i plenery malarskie. Była też współorganizatorką Wojewódzkiego Dnia Seniora w Bydgoszczy pod patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego (3 października 2022 r.), podczas którego współprowadziła uroczystości, a także była kuratorką wystawy malarskiej i rękodzielniczej.
8. Prof. Grzegorz Radomski wygłosił referat na jubileuszowej sesji z okazji 700. rocznicy lokacji miasta Sierpca w dniu 8 maja 2022 r. w Centrum Kultury i Sztuki w Sierpcu. Brał także udział z referatami w kilku konferencjach naukowych, m.in. podczas V Ogólnopolskiego Kongresu Politologii we Wrocławiu.
9. Mgr Magdalena Staniszewska wygłosiła prelekcję dla słuchaczy Sierpeckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: *Kobięcość u progu XX wieku na przykładzie Sierpca i życia jego mieszkanek* w dniu 29 marca 2022 r. w Centrum Kultury i Sztuki w Sierpcu.
10. Mgr Magdalena Staniszewska omówiła artykuł dotyczący rodziny Włockowskich i księgarskich tradycji przedwojennego Sierpca podczas promocji „Rocznika Sierpeckiego” w dniu 23 czerwca 2022 r. Organizatorem wydarzenia była Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta Sierpc.
11. Mgr Magdalena Staniszewska wzięła udział w gali *XV lat działalności Sierpeckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku* w dniu 11 października 2022 r. w Centrum Kultury i Sztuki w Sierpcu, podczas której jako prelegentka odebrała statuetkę „za wyjątkowy wkład w rozwój wiedzy słuchaczy SUTW” i wygłosiła okolicznościową mowę.
12. 23 czerwca 2022 r.: udział przedstawicieli Zarządu oraz członków sierpeckiego Oddziału TNP w promocji pierwszego tomu „Rocznika Sierpeckiego” zorganizowanej przez Pracownię Dokumentacji Dziejów Miasta Sierpc.

23 czerwca 2022 r. Promocja pierwszego numeru „Rocznika Sierpeckiego” z udziałem współautorów. Na zdjęciu od lewej: Bogdan Paweł Gąsiorowski, Magdalena Staniszewska, Grzegorz Gołębiwski, Dariusz Lazarowski i Michał Weber. Fot. Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta Sierpc

13. 24 września 2022 r.: udział przedstawicieli Oddziału TNP w Sierpcu w promocji książki *Konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy po piętnastu latach* pod red. P.B. Gąsiorowskiego i B. Maklakiewicz, która odbyła się w restauracji Loft 7. Organizatorem promocji była konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy.
14. 11 listopada 2022 r.: udział przedstawicieli Oddziału TNP w Sierpcu w uroczystym otwarciu Ratusza Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu po renowacji. Organizator: Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.
15. 16 listopada 2022 r. udział przedstawicieli Oddziału TNP w Sierpcu w odczycie dr. Grzegorza Gołębiewskiego *Sierpc i powiat sierpecki podczas wojny polsko-bolszewickiej* zorganizowanym w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sierpcu.

16. 17 listopada 2022 r.: udział przedstawicieli Zarządu Oddziału TNP w Sierpcu w promocji książki *Dom główny frontowy... wybuduję. O ratuszu w Sierpcu i jego mieszkańcach opowieść niebanalna*, autorstwa Małgorzaty Gmiter, zorganizowanej w Ratuszu przez Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.
17. 29 listopada 2022 r.: udział przedstawicieli Zarządu Oddziału TNP w Sierpcu w otwarciu wystawy *Mieszkańcy międzywojennego Sierpca*, przygotowanej przez Pracownię Dokumentacji Dziejów Miasta Sierpca.
18. Udział przedstawicieli Oddziału TNP w Sierpcu w imprezach kulturalnych składających się na trwające cały rok obchody 700-lecia lokacji Miasta Sierpca.

VI. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU TNP W ŁĘCZYCY

Zarząd Oddziału TNP w Łęczycy:

Przewodniczący	mgr inż. Stanisław Pawlak
Sekretarz	mgr Mirosława Żydek
Skarbnik	mgr Alicja Łosińska
Członkowie	mgr Anna Dłużewska-Sobczak dr Tomasz Stolarczyk

1. W dniu 16 marca 2022 r. odbyło się Zebranie Zarządu łęczyckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego, z następującym porządkiem:
  - Plan Pracy Oddziału TNP w Łęczycy w roku 2022.
  - Stan finansów na dzień 1 stycznia 2022 r.
  - Składki członkowskie aktualne i zaległe.
  - Sprawy różne.
2. W dniu 12 kwietnia 2022 r. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawcze łęczyckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego, na którym udzielono jednogłośnie absolutorium Zarządowi.

16 marca 2022 r. Odczyt dr. Tomasza Stolarczyka (z prawej) poświęcony Władysławowi Zarachowiczowi. Po lewej przewodniczący Oddziału TNP w Łęczycy mgr inż. Stanisław Pawlak

12 kwietnia 2022 r. Odczyt poświęcony Lucynie Sztompce. Na zdjęciu od lewej: mgr inż. Janusz Sztompka, mgr Jolanta Górską-Sieradzką – kierowniczkę łęczyckiego Oddziału Archiwum Państwowego w Płocku, mgr inż. Stanisława Pawłaka – przewodniczącą Oddziału TNP w Łęczycy, dr. Janusza Sztompkę

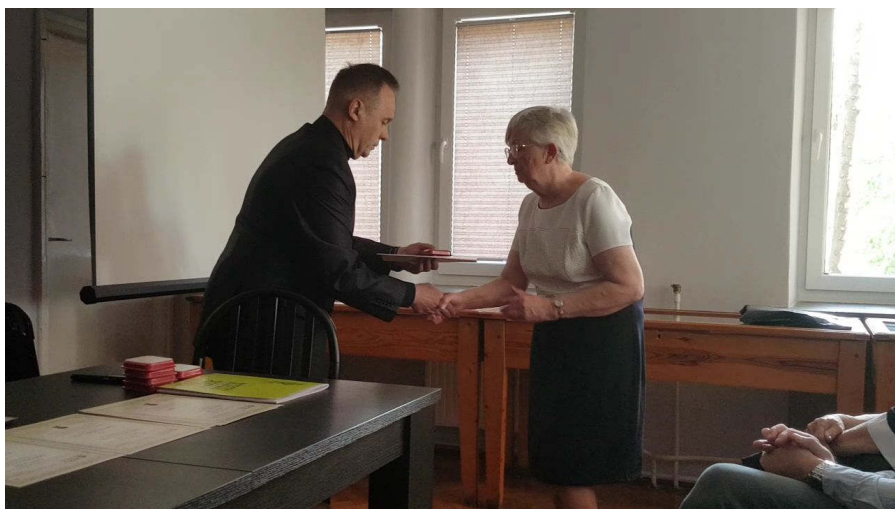
Działalność naukowa i popularyzatorska

1. 16 marca 2022 r.: W łęczyckim Oddziale Archiwum Państwowego w Płocku odbył się odczyt dr. Tomasza Stolarczyka – *Wspomnienie o Władysławie Zarachowiczu, pierwszym przewodniczącym TNP Oddział w Łęczycy*.
2. 12 kwietnia 2022 r.: Odczyt mgr. inż. Stanisława Pawłaka – *Wspomnienie o mgr Lucynie Sztompce*.
3. 12 maja 2022 r.: Odczyt mgr. inż. Stanisława Pawłaka – *Wspomnienie o mgr. Henryku Wójciku*. Na wstępie przewodniczący Oddziału TNP w Łęczycy Stanisław Pawlak wręczył Bogusławie Wójcik – wdowie po Henryku Wójciku – Medal 200-lecia TNP oraz dyplom w uznaniu zasług i z podziękowaniem za wkład w działalność Towarzystwa Naukowego Płockiego dla zmarłego męża.

4. 8 grudnia 2022 r.: W Ratuszu Miejskim w Łęczycy odbyła się uroczystość 45-lecia powstania Oddziału TNP w Łęczycy. Porządek uroczystości:

- Przywitanie gości.
- Projekcja filmu pt. *45 lat TNP Oddział w Łęczycy* autorstwa Stanisława Pawlaka.
- Podziękowania zasłużonym, wręczenie dyplomów.
- Wystąpienia zaproszonych gości.
- Poczęstunek.

W uroczystości wzięli udział: władze powiatu, Miasta Łęczycy, Miasta Piątek, gmin powiatu łęczyckiego, naukowcy współpracujący z łęczyckim Oddziałem TNP, dyrektorzy Muzeum w Łęczycy, Domu Kultury, bibliotek, szkół, komendant powiatowy Policji, dziekan łęczycki oraz przedstawiciele Towarzystwa Miłośników Ziemi Łęczyckiej i Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

12 maja 2022 r. Odczyt Stanisława Pawlaka poświęcony Henrykowi Wójcikowi. Przewodniczący Oddziału TNP w Łęczycy S. Pawlak wręcza Bogusławie Wójcik – wdowie po H. Wójciku – Medal i Dyplom 200-lecia TNP dla zmarłego męża

Przewodniczący Oddziału TNP w Łęczycy Stanisław Pawlak wręcza Medal i Dyplom 200-lecia Towarzystwa Naukowego Płockiego staroście Powiatu Łęczyckiego Januszowi Mielczarkowi

Publikacje

W 2022 r. prowadzono prace redakcyjne nad wydaniem książki poświęconej historii oraz znaczeniu Łęczyckich Zakładów Górniczych dla rozwoju Miasta i Regionu. Wydawnictwo powstawało we współpracy z Towarzystwem Miłośników Ziemi Łęczyckiej, Muzeum i Biblioteką Publiczną w Łęczycy. Odbywały się spotkania z władzami miasta i powiatu łęczyckiego w sprawie zabezpieczenia finansowego wydawnictwa oraz zorganizowania promocji książki, która odbyła się w dniu 4 grudnia 2022 r.

Udział w wydarzeniach naukowych, kulturalnych i rocznicowych

1. 22 kwietnia 2022 r.: Udział w uroczystościach otwarcia zrekonstruowanego Grodu Średniowiecznej Łęczycy. Wystawa publikacji Oddziału TNP w Łęczycy połączona ze sprzedażą w Skansenie „Łęczycka Zagroda Chłopska”.

2. 25 kwietnia 2022 r.: Udział w Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym TNP w Płocku.
3. 3 maja 2022 r.: Udział w uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja na zaproszenie władz Miasta Łęczycy.
4. W drugiej połowie maja 2022 r.: Udział w spotkaniach z dyrektorami łęczyckich szkół ponadpodstawowych w sprawie zaplanowania współpracy z TNP w roku szkolnym 2022/2023 oraz promocji wydawnictw TNP Oddział w Łęczycy.

22 kwietnia 2022 r. Wystawa i sprzedaż publikacji Oddziału TNP w Łęczycy w Skansenie „Łęczycka Zagroda Chłopska”. Na zdjęciu: mgr inż. Stanisław Pawlak – przewodniczący oraz mgr Mirosława Żydek – sekretarz Oddziału TNP w Łęczycy

5. 8 września 2022 r.: Udział w 83. rocznicy Bitwy nad Bzurą (ceremoniał wojskowy, złożenie kwiatów przed Pomnikiem Bohaterów Walk nad Bzurą, Apel Poległych) połączonej z inscenizacją fragmentu walk i Piknikiem Historycznym.
6. 1 listopada 2022 r.: Członkowie łęczyckiego Oddziału TNP współorganizowali z Towarzystwem Miłośników Ziemi Łęczyckiej kwestę na odbudowę zabytkowych pomników na łęczyckim cmentarzu.

7. Członkowie Zarządu Oddziału TNP w Łęczycy wzięli udział w konferencji naukowej oraz uroczystościach 875-lecia Góry św. Małgorzaty.
8. 11 listopada 2022 r.: Udział w uroczystościach Narodowego Święta Niepodległości.
9. Członkowie TNP Oddział w Łęczycy uczestniczyli w imprezach organizowanych przez placówki i organizacje łęczyckie: Muzeum, Dom Kultury, Bibliotekę Miejską, Bibliotekę Pedagogiczną, szkoły, Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej, Uniwersytet III Wieku i inne.

Konferencja naukowa oraz uroczystości 875-lecia Góry św. Małgorzaty.
Na zdjęciu od lewej: przewodniczący Rady Gminy Góra św. Małgorzaty, prof. Jan Szymczak, Stanisław Pawlak – przewodniczący Oddziału TNP w Łęczycy, Włodzimierz Frankowski – wójt gminy Góra św. Małgorzaty

VII. DZIAŁALNOŚĆ FUNDACJI ODNOWY ZABYTKÓW PŁOCKA IMIENIA BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO

Zarząd Fundacji:

Prezes Zarządu, Dyrektor Fundacji inż. Andrzej Zajdel

Członek mgr Henryk Malesa

Organem kontrolnym Fundacji była Rada Nadzorcza działająca w składzie:

Przewodniczący dr Waldemar Podel

Członkowie mgr inż. Ewa Jaszczak

dr Daniel Korzan

mgr inż. Ireneusz Szychowski

W roku sprawozdawczym 2022 Fundacja Odnowy Zabytków Płocka imienia Bolesława Krzywoustego nie prowadziła działalności statutowej.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA TNP

Działalność wydawnicza prowadzona jest w oparciu o Regulamin Wydawnictwa Naukowego Towarzystwa Naukowego Płockiego, Wytyczne dla autorów i recenzentów publikacji wydawanych przez WN TNP oraz Zasady etyki publikacyjnej WN TNP.

W 2022 r. nakładem Towarzystwa Naukowego Płockiego ukazały się następujące publikacje:

1. *Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2021*. Format A5, objętość 9 ark. wyd. Nakład 450 egz. Druk: P.P.H. „Drukarnia” Sp. z o.o., Sierpc.
2. „Notatki Płockie” – numery: 1 (270), 2 (271), 3 (272), 4 (273), redaktor naczelny Grzegorz Gołębiwski. Format A4, objętość po 7 ark. wyd., razem 28 ark. wyd. Nakład po 200 egz. Druk: Wydawnictwo i Poligrafia „Iwanowski”, Płock.
3. Wiesław Adam Koński, *Dwa wieki prasy płockiej*, t. 2, 1945–2010, redakcja: Andrzej Kansy, Grzegorz Gołębiwski, Ewa Końska, TNP, Płock 2022. Format B5, objętość 20,5 ark. wyd. Nakład 300 egz. Druk: P.P.H. „Drukarnia” Sp. z o.o., Sierpc.

RAZEM: 57,5 arkusza wydawniczego.

Wiesław Adam Koński

W 2022 r. Towarzystwo Naukowe Płockie, dzięki dotacji Miasta Płocka, wydało drugi tom książki Wiesława Adama Końskiego (1948–2018) *Dwa wieki prasy płockiej*, obejmujący lata 1945–2010. Materiał zebrany przez Autora, do druku przygotowali Andrzej Kansy, Grzegorz Gołębiewski i Ewa Końska

DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW
MIASTA PŁOCK

PŁOCK

IX. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI IM. ZIELIŃSKICH TNP

Biblioteka Naukowa im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego w roku sprawozdawczym realizowała swoją działalność w zakresie gromadzenia, opracowania i udostępniania księgozbioru. Biblioteka stanowi skarbnicę wiedzy, zwłaszcza dla naukowców zajmujących się historią Płocka i Mazowsza. Z jej bogatych zbiorów w zakresie materiałów regionalnych oraz zbiorów specjalnych, korzystali nie tylko miejscowi badacze, ale również pracownicy naukowcy z ośrodków akademickich takich, jak np. Toruń, Warszawa czy Kraków.

W roku sprawozdawczym placówka zgromadziła 649 pozycji pochodzących z wymiany i darów. Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 417 072 jednostki biblioteczne. Do najciekawszych nabytków zaliczyć należy komplet egzemplarzy gazety „Aktualności” wydawanej w czasie wielkiej powodzi w Płocku w 1982 r. oraz wartościowy zbiór archiwalnych pocztówek z widokami Płocka i innych miast polskich. Ciekawostką bibliofilską stanowi próbny (zerowy) numer gazety „Orlen Ekspres” z 2000 r.

Biblioteka im. Zielińskich kontynuowała współpracę z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina w Warszawie w ramach realizacji zadania *Dziedzictwo muzyki polskiej*. Projekt polegał na digitalizacji i opracowaniu zbiorów muzycznych ze starego zasobu Biblioteki. W 2021 r. zidentyfikowano 519 jednostek muzykaliów, którym nadano sygnatury, a także wykonano digitalizację 515 pozycji, co dało zaplanowaną w ramach projektu liczbę 20 000 stron skanów. W roku 2022, nakładem Narodowego Instytut Fryderyka Chopina, pozycje te zostały wpisane do inwentarza elektronicznego, opracowane i skatalogowane w międzynarodowym katalogu źródeł muzycznych *Repertoire International des Sources Musicales* (RISM). Na stronie internetowej Towarzystwa w dziale *Biblioteka – Katalogi* utworzono link do nowo opracowanych zbiorów muzycznych. TNP otrzymało dysk z reprezentacją cyfrową wszystkich obiektów oraz inwentarz muzykaliów w formie elektronicznej.

Czytelnicy korzystali ze zbiorów nowszych zgodnie z regulaminem w każdą środę w godz. 10.00–17.00. Zbiory specjalne udostępniano każdego dnia roboczego po wcześniejszym uzgodnieniu terminu i określeniu potrzeby badawczej. Liczba użytkowników czytelnicy Biblioteki wyniosła 269 osób, którym udostępniono 1432 jednostki biblioteczne, w tym 559 wol. książek, 147 wol. czasopism i 726 jednostek cyfrowych w czytelnicy multimedialnej. Stronę Płockiej Biblioteki Cyfrowej, która prezentuje 588 pozycji odwiedziło 108 017 użytkowników. Natomiast na stronę internetową TNP, gdzie znajdują się katalogi Biblioteki, odnotowano 3 438 250 wejść.

Zrealizowano 26 kwerend dotyczących księgozbioru Biblioteki, w tym 9 dotyczących zbiorów specjalnych.

Zabytkowe zbiory Biblioteki prezentowane były na jednej lekcji bibliotecznej oraz 8 specjalnych pokazach. Udział w nich wzięły 154 osoby. Pokaz cennych starodruków i archiwaliów obejrzał m.in. minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek (15 marca 2022 r.), pracownicy nauki Zespołu ds. rozwoju systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego i nauki przy MEiN (21 czerwca 2022 r.) oraz dyrektorzy placówek zrzeszonych w Stowarzyszeniu na rzecz Najstarszych Szkół w Polsce (21 października 2022 r.).

W roku sprawozdawczym zrealizowano jeden grant celowy ze środków Miasta Płocka.

Informacja finansowa

Lp.	Wykaz zrealizowanych zadań	Poniesione koszty w złotych		Udział % kol. 4:3
		ogółem	w tym dotacja	
1	2	3	4	5
1.	Aleksander Maciesza – ochrona spuścizny wybitnego płocczanina, etap I (ze środków Miasta Płocka)	10 125 zł	8000 zł	79,01%

Stan posiadania zbiorów Biblioteki im. Zielińskich TNP

Rodzaj zbiorów	Stan w dniu 31.12.2021 r.	Nabytki 2022 r.	Stan w dniu 31.12.2022 r.
druki zwarte nowsze	262 540	237	262 777
czasopisma	122 954	352	123 306
stare druki (w tym inkunabuły)	13 366 (93)	–	13 366 (93)
kartografia	826	5	831
ikonografia	81	1	82
muzykalia	67	–	67
rękopisy	1944	53	1997
dokumenty życia społecznego	3486	1	3487
Razem	405 264	649	405 913
mikrofilmy / mikrofiszce	2833	-	2833
digitalizacja	8975 jednostek	-	8975 jednostek
Razem	417 072	649	417 721

1. Gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów.

W roku 2022 Biblioteka im. Zielińskich TNP zgromadziła 649 wol. o wartości 18 187,26 zł

Nabytki Biblioteki im. Zielińskich TNP

Ogółem:

książki	237 wol.
czasopisma	352 wol.
rękopisy	53 teczki
kartografia (mapy)	5 szt.
ikonografia	1 teczka
<u>dokumenty życia społecznego</u>	<u>1 teczka</u>
RAZEM	649 wol. za kwotę 18 187,26 zł

w tym:

Zakupy

<u>książki</u>	1 wol.
RAZEM	1 wol. za kwotę 51,26 zł

Wymiana

książki	6 wol.
<u>czasopisma</u>	2 wol.
RAZEM	8 wol. za kwotę 242,00 zł

Dary

książki	230 wol.
czasopisma	350 wol.
rękopisy	53 teczki
kartografia (mapy)	5 szt.
ikonografia	1 teczka
<u>dokumenty życia społecznego</u>	1 teczka
RAZEM	640 wol. za kwotę 17 894,00 zł

W zakresie prac bibliotecznych:

- przyjęto, wyselekcjonowano i wyceniono dary od osób fizycznych i instytucji oraz sporządzono pisemne ich wykazy,
- naniesiono akcesję nabytków (ceny, numery akcesji, pieczętki),
- prowadzono księgę akcesji oraz księgi inwentarzowe,
- opracowano 642 wol. nowych nabytków, tj. 230 wol. książek i 412 wol. czasopism, w wewnętrznej bazie Biblioteki,
- dostarczono z magazynów i ponownie włączono do księgozbioru 706 wol. książek i czasopism,
- prowadzono korespondencję z darczyńcami w zakresie wymiany zbiorów i potwierdzeń odbioru, sporządzono 14 pism z podziękowaniami dla ofiarodawców,

- przygotowano pisma i notatki dotyczące spraw Biblioteki im. Zielińskich m.in. dla KRB i Zarządu TNP,
- przygotowano pozycje ze zbiorów specjalnych Biblioteki na lekcje biblioteczne oraz specjalne pokazy, w sumie 85 obiektów,
- pełniono dyżury w czytelni, realizowano zamówienia czytelnicze, wykonywano wydruki komputerowe i kopie kserograficzne na zamówienie czytelników, udzielano informacji o zasobie i zasadach korzystania z księgozbioru, także telefonicznie oraz mailowo,
- uporządkowano, scalono i przeniesiono do jednego pomieszczenia archiwalną dokumentację z trzech działów Biblioteki dotyczącą udostępniania, gromadzenia i opracowywania zbiorów,
- przeprowadzono reorganizację księgozbioru podręcznego w czytelni głównej, dokonano melioracji zasobu, powiększono zbiór materiałów regionalnych tzw. *plocianów* i *masovianów*,
- przeprowadzono porządki w magazynie czasopism, dokonano dyslokacji kilkunastu tytułów, sporządzono nowe opisy dla zbiorów,
- przeprowadzono porządki w magazynie książek, zaopatrzone regały w nowe opisy,
- przygotowywano ogłoszenia dla czytelników dotyczące funkcjonowania Biblioteki.

Dary i wymiana następujących czasopism:

Akapit, Aktualności Teatru Płockiego, Aktualności – Tygodnik Płocki wydanie specjalne dot. powodzi w Płocku, Archeologia Żywa, Bieżeńskie Zeszyty Historyczne, Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej, Biuletyn Muzealny (Muzeum Mazowieckie), Biuletyn Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, CNH Industrial wokół Nas, Echo Gąbina, Folia Toruniensia, Forum Akademickie, Forum Dziennikarzy, Fundacja Jana Pawła II, Gazeta Lipnowska, GO! Grupa Orleń, Gość Niedzielny, Infos, InfoPłock, Kronika Sejmowa, Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, Mariawita, Mazowiecki

Rynek Pracy, Mazowsze: Studia Regionalne, Meritum, Miesięcznik Pasternski Płocki, Nasz Gostynin, Nasz Płock, Nasz Sierpc, Nasza Gmina Biała Stara, Nasze Korzenie, Nauka, Notatki Płockie, Ochrona Zabytków, PetroNews, Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny, Poezja, Polityka, Portal Płock, Postępy Techniki Jądrowej, Przegląd Historyczno-Wojskowy, Przegląd Polityczny, Przegląd Sejmowy, Przegląd Socjalistyczny, Rocznik Gdański, Rocznik Lwowski, Rocznik Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego, Serwis Informacyjny Biuletynu Informacji Prasowej NSZZ „Solidarność”, Informacyjny Biuletyn Wyborczy NSZZ Solidarność Regionu Płockiego, Słowo Gozdowa, Studia Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu, Studia Włocławskie, Tygodnik Płocki, Wiadomości Bocheńskie, Wieści Muzealne, Wykłęci, Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego, Z Serca Polski, Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Zeszyty Prawnicze, Zeszyty Wiejskie.

21 czerwca 2022 r. Prof. Przemysław Czarnek – minister edukacji i nauki (pierwszy z lewej) wraz z członkami Zespołu ds. rozwoju systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego i nauki oglądają pokaz zbiorów specjalnych Biblioteki im. Zielińskich TNP przygotowany przez kierownik Biblioteki Agnieszkę Ciechomską

2. Opracowano:

- wniosek na dotację zadania dotyczącego digitalizacji zasobu do Urzędu Miasta Płocka,
- Sprawozdanie do GUS z działalności Biblioteki im. Zielińskich TNP za 2021 r.,
- Ankiety dla bibliotek zaliczonych do bibliotek naukowych dla Krajowej Rady Bibliotecznej w Warszawie oraz ankietę *Restytucja polskich zbiorów bibliotecznych z zagranicy i badania proveniencyjne* dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

TENOR (7.) BAS

„Cichy domku”

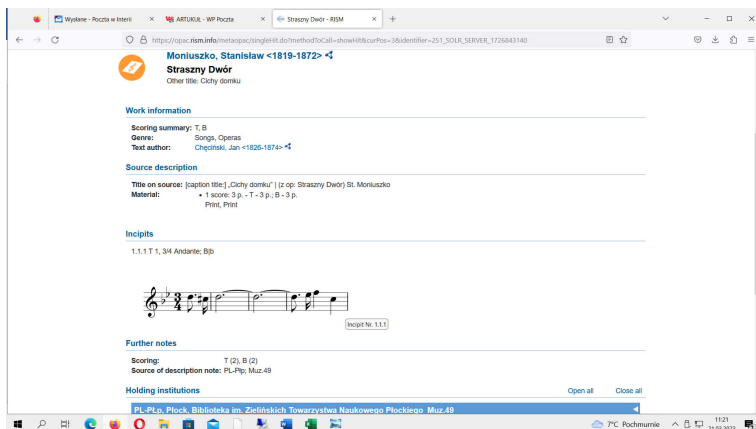
49

Biblioteka TNP im. Zielińskich

(z Op. 37, Straszny Drob) St. Mennisko

Andante

dom - ku weiońiu
modrze wio - wyweleniu
oto - ciony cieniemi
drzew jak cie / głębie łonek wy - mawij:
drzew / drzew / Cichy domku wiekiem rączy, óm - łony wżny
Ci - chy, o - tu - łony wżny
Ci - chy, o - tu - łony wżny
Witaj skarbie wspomnień święty Arcecho starych
Witaj skarbie wspomnień święty Arcecho starych
cnot Niechwie będąc pochwa - łony wieki wieki wżny
cnot Niechwie będąc pochwa - łony wieki wieki wżny

Utwór *Cichy domku* z opery Stanisława Moniuszki *Straszny dwór* – jeden z zabytków ze zbiorów specjalnych Biblioteki im. Zielińskich TNP (sygn. Muz.49) opisany i zdigitalizowany w ramach zadania *Dziedzictwo muzyki polskiej* realizowanego przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina. Skan oraz zrzut ekranu z opisem utworu w katalogu RISM

3. Przygotowano 40 pozycji ze zbiorów nowszych, w tym prasy oraz zbiorów specjalnych na wystawę *Historia Płockiego Towarzystwa Lekarskiego w archiwach Towarzystwa Naukowego Płockiego*.
4. Przygotowano jednodniową wystawę publikacji związanych z rodziną Themersonów ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich dla uczestników gry miejskiej *Stefan na wagarach* zorganizowanej przez Książnicę Płocką, 20 października 2022 r.
5. Prace konsultacyjne podczas przygotowania wystawy hybrydowej (tj. planszowej i cyfrowej) pierwodruków dzieła Mikołaja Kopernika *O obrotach sfer niebieskich* w polskich zbiorach, związanej z 550. rocznicą urodzin i 480. rocznicą śmierci wielkiego astronoma, organizowanej przez Bibliotekę Uniwersytecką UMK w Toruniu i planowanej na 2023 r.
6. Prace konsultacyjne i nadzór podczas sesji fotograficznej dzieła Mikołaja Kopernika *O obrotach sfer niebieskich*, Norymberga 1543 r., ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich, wykonanej przez

pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej UMK w Toruniu, 27 października 2022 r.

7. Prace konsultacyjne w ramach zadania *Dziedzictwo muzyki polskiej* realizowanego we współpracy z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina w Warszawie m.in. odbiór druków muzycznych użyczonych do skanowania, konsultacje dotyczące zamieszczania obiektów w katalogu RISM.
8. Skoordinowano stronę Płocka Biblioteka Cyfrowa prezentującą pozycje zdigitalizowane ze zbiorów Biblioteki.
9. Firma Biuromax zrealizowała naprawy sprzętu komputerowego służącego czytelnikom, w tym dwóch komputerów w czytelni multimedialnej oraz zainstalowała nowy zasilacz awaryjny typu UPS.
10. Prace dodatkowe:
  - Współpracowano przy tworzeniu indeksów zamieszczonych w publikacji: W.A. Koński, *Dwa wieki prasy płockiej*, t. 2, 1945–2010, Płock 2022.
  - Obsługiwano Walne Zebranie Towarzystwa Naukowego Płockiego, 25 kwietnia 2022 r.
  - Obsługiwano następujące spotkania organizowane przez/w TNP w 2022 r.: odczyt s. M. Paschalisy Walendziuk *Betlejem Orędzia Miłosierdzia*, 24 lutego; promocja książki Z. Kruszewskiego *Zrobiłem, co mogłem*, 17 marca; panel dyskusyjny *Pytania o wojnę dawniej i dziś...*, 11 kwietnia; promocja książki M. Rybickiej *Śladami wysiedleń z terenu Żychlina podczas II wojny św....*, 19 maja; wernisaż wystawy *Płockie Dni Fotografii*, 9 września; sesja *Kształcenie i doskonalenie kadr informatyków w Polsce wczoraj, dziś, jutro*, 15 września; wykład S. Niciei *Podróż po Kresowej Atlantydzie*, 17 września; promocja książki L. Powierzy, *Vademecum doktoranta i nie tylko*, 18 października; Zaduszki TNP, 7 listopada; uroczystość wręczenia certyfikatów *Cenny zabytek Mazowsza*, 18 listopada; promocja książki

P. Gryszpanowicza, T. Piekarskiego, *Radziwie*, 13 grudnia;
promocja książki W. Końskiego, *Dwa wieki prasy płockiej*,
t. 2, 15 grudnia.

- Udział w spotkaniu organizacyjnym z przedstawicielami Senatu RP w sprawie przygotowania sesji wyjazdowej senatorów w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego, 25 lipca 2022 r.,
- Kolportowano zaproszenia na imprezy TNP,
- Pełniono dyżury podczas prac remontowych w siedzibie Biblioteki im. Zielińskich (pl. Narutowicza 2).

27 października 2022 r. Sesja fotograficzna dzieła Mikołaja Kopernika
O obrotach sfer niebieskich ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich,
którą wykonali pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej UMK w Toruniu

X. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ARCHIWUM TNP

1. W czytelni Archiwum TNP przyjęto 45 czytelników, którym udzielono informacji o zbiorach i przygotowano 238 jednostek archiwaliów i zbiorów specjalnych. Prowadzono rejestr czytelników i zbiorów udostępionych. Zasób Archiwum dostępny był każdego dnia roboczego po wcześniejszym uzgodnieniu terminu i określeniu potrzeby badawczej.
2. Zrealizowano 64 kwerendy dla instytucji i osób prywatnych.
3. Udzielano informacji telefonicznych i mailowych na temat zbiorów.
4. Pozyskano dotację i zrealizowano, w tym przygotowano umowy, protokoły, dokumentację zadania, sprawozdanie końcowe, zadanie dofinansowane przez Miasto Płock w 2022 r. dotyczące konserwacji 4 jednostek archiwaliów pn. *Aleksander Maciesza – ochrona spuścizny wybitnego płocczanina, etap I*. Konserwacji poddano następujące obiekty: R.306 *Typy antropologiczne ludności wczesnohistorycznej Mazowsza Płockiego*; R.311 *Zarys higieny krajowej...*; R.332 *Antropologia – materiały zebrane przez Aleksandra Macieszę*; R.333 *Tablice i wykresy na temat ruchu ludności i stosunków zdrowotnych w Polsce*. Uprawniony konserwator zabytków z papieru i skóry wykonał prace takie jak: oczyszczenie zabrudzeń kart, sklejenie rozdarć, prasowanie oraz tam, gdzie było potrzeba wzmocnienie struktury papieru i uzupełnienie ubytków. Kwota dofinansowania wyniosła 8000 zł, wkład własny TNP 2125 zł.
5. Pozyskano dotację, przygotowano dokumentację, sprawozdanie końcowe oraz rozliczono zadanie dofinansowane przez Miasto Płock w 2022 r. pn. *Wydanie publikacji dotyczącej prasy płockiej w latach 1945–2010*. Kwota dofinansowania wyniosła 10 000 zł, wkład własny TNP 8811 zł.
6. Opracowano i złożono wnioski na dofinansowanie zadania *Aleksander Maciesza – ochrona spuścizny ze zbiorów Towarzystwa Naukowego Płockiego* do Fundacji Fundusz Grantowy dla Płocka

w XI edycji konkursu grantowego dla organizacji pozarządowych, grudzień 2022 r. (rozstrzygnięcie styczeń 2023).

7. Uporządkowano spuściznę archiwaliów po wieloletnim sekretarzu generalnym TNP Wiesławie Końskim. Przeprowadzono segregację i klasyfikację materiałów archiwalnych oraz sporządzono wykaz obiektów.
8. Przygotowano 50 jednostek archiwaliów na potrzeby aranżacji wystawy *Historia Płockiego Towarzystwa Lekarskiego w archiwach Towarzystwa Naukowego Płockiego*. Wykonano prace przy demontażu ekspozycji. Prezentowane dokumenty wcielono do księgozbioru.
9. Założono karty ewidencyjne użytkowników dla wszystkich jednostek zespołu Akta TNP.
10. Opracowano ankietę *Cyfrowość archiwów społecznych w Polsce* dla Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz ankietę *Usługi i narzędzia cyfrowe w polskich wydawnictwach i redakcjach naukowych. Diagnoza sytuacji i potrzeb* dla Zespołu Centrum Humanistyki Cyfrowej przy Instytucie Badań Literackich PAN.
11. W magazynie Archiwum TNP wymieniono stare nieszczelne okna na nowe (4 szt.) w ramach projektu *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy stolarce okiennej i drzwiowej gotyckiej XV-wiecznej kanonii – siedziby Towarzystwa Naukowego Płockiego w Płocku – etap III*, zadanie współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w 2022 r.
12. Obsługiwano wydarzenia naukowe zorganizowane przez TNP.
13. Kolportowano zaproszenia i plakaty na imprezy TNP.
14. Prowadzono bieżące prace porządkowe przy zbiorach archiwalnych.
15. Opracowano protokół Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego TNP z dnia 25 kwietnia 2022 r. Sporządzono wyciąg z protokołu na potrzeby Krajowego Rejestru Sądowego.
16. Udział w warsztatach „Przygotowanie na wypadek wystąpienia nagłych zagrożeń dla zbiorów bibliotecznych i archiwalnych –

praktyczne aspekty” zorganizowanych przez prezesa Komitetu Błękitnej Tarczy Krzysztofa Sałacińskiego, dyrektora Biblioteki Narodowej dr Tomasza Makowskiego i naczelnego dyrektora Archiwów Państwowych dr. Pawła Pietrzyka, siedziba Biblioteki Narodowej w Warszawie, 12 grudnia 2022 r.

17. Statystyka zbiorów i dotacji Archiwum została podana w ogólnych tabelach: Stan posiadania Biblioteki im. Zielińskich TNP i Informacja finansowa.

18 sierpnia 2022 r. Kierownik Archiwum TNP Agnieszka Ciechomska (z prawej) prezentuje książkę pamiątkową Towarzystwa prof. Jackowi Zielińskiemu i jego małżonce. W głębi przewodniczący Sekcji Nauk Społecznych dr Waldemar Podel

Prace związane z wydawaniem kwartalnika TNP „Notatki Płockie”

1. Prowadzono sekretariat redakcji „Notatek Płockich” – organu naukowego TNP. Wykonano prace takie jak: koordynowanie procesu wydawniczego kolejnych czterech numerów czasopisma, konsultacje z redaktorem naczelnym i drukarnią, korespondencja

z autorami, recenzentami, kolegium, redaktorem językowym, autorką rysunków, informatykiem.

2. Prowadzono prace związane z korektą artykułów pod względem formalnymi i dostosowaniem tekstów do wymogów redakcji.
3. Zredagowano cyfrowo i zamieszczono na Platformie Biblioteki Nauki wraz z eksportem do bazy Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH) artykuły z czterech numerów kwartalnika „Notatki Płockie” tj. numery: 4/2021, 1/2022, 2/2022, 3/2022.
4. W ramach uzupełnienia brakujących roczników kwartalnika „Notatki Płockie” w bazie Biblioteka Nauki wprowadzono metadane poszczególnych artykułów z osiemnastu numerów pisma tj.: 3–4/2015, 1–4/ 2016, 1–4/2017, 1–4/2018, 1–4/2019.
5. Przesyłano bieżące numery cyfrowej wersji kwartalnika do bazy BazHum oraz na stronę internetową TNP.
6. Konsultacje telefoniczne z Departamentem Nauki Ministerstwa Edukacji i Nauki w zakresie zamieszczenia pisma „Notatki Płockie” w ministerialnym wykazie czasopism i recenzowanych materiałów.
7. Korespondowano z redakcją BazHum oraz portalem Biblioteka Nauki w sprawach związanych z udostępnianiem artykułów w tych bazach naukowych.
8. Wprowadzono aktualne dane oraz uzupełniono opisy dotyczące „Notatek Płockich” na stronie Biblioteka Nauki w zakresie etyki wydawniczej, redakcji pisma, informacji dla autorów etc.
9. Udział w webinarium z okazji udostępnienia 500 000 artykułów w Bibliotece Nauki zorganizowanym przez Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego, organizatora internetowej platformy Biblioteki Nauki, gdzie TNP prezentuje cyfrowe wersje artykułów „Notatek Płockich”, 15 listopada 2022 r.

Dzięki dotacji ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego
Towarzystwo Naukowe Płockie w 2022 r. wymieniło okna
w pomieszczeniach magazynowych Archiwum TNP

Mazowsze >> dla zabytków >

XI. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM TNP

1. Realizowano zadania związane z organizacją i obsługą działalności merytorycznej TNP – wydarzenia naukowe, popularnonaukowe, kulturalne i inne: 5 konferencji i sesji, 16 odczytów i wykładów, 2 dyskusje panelowe, 7 promocji książek, 2 wystawy, 6 innych wydarzeń.
2. Uczestniczono w organizacji i obsłudze walnego zebrania, w tym m.in. opracowano biogramy zmarłych członków (12 osób) oraz przygotowano dyplomy okolicznościowe dla członków-jubilatów.
3. Prowadzono działania w zakresie promocji działalności merytorycznej i organizacyjnej TNP:
  - redagowanie i opracowanie graficzne materiałów, druk, kolportaż,
  - promocja w formie elektronicznej poprzez mailing, serwis sms, stronę internetową i media społecznościowe,
  - współpraca z mediami – przygotowywanie informacji i serwisu fotograficznego.
4. Prowadzono dokumentację fotograficzną i audio działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego.

22 października 2022 r. Otwarcie wystawy *Historia Płockiego Towarzystwa Lekarskiego* w archiwach Towarzystwa Naukowego Płockiego, którego dokonali wspólnie (w głębi sali od lewej): prof. Maciej Słodki – prezes PTL, lek. Ryszard Mońdział – prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Płocku i prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP

22 października – 18 listopada 2022 r. *Historia Płockiego Towarzystwa Lekarskiego w archiwach Towarzystwa Naukowego Płockiego* – wystawa ze zbiorów TNP z okazji 150-lecia PTL (1872–2022). Jedną z gablot poświęconą dr. Aleksandrowi Macieszy, który przez wiele lat pełnił jednocześnie funkcję prezesa TNP, jak i prezesa PTL

5. Współpracowano z informatykiem w zakresie funkcjonowania strony internetowej.
6. Administrowano profil TNP na Facebooku – przygotowano i opublikowano 149 wpisów o charakterze okolicznościowym i popularyzatorskim, związanych z rocznicami historycznymi, znanymi postaciami, zbiorami i wydarzeniami Towarzystwa oraz bieżącą działalnością.
7. Współpracowano przy sprawozdaniu z wykonania zadania *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej gotyckiej XV-wiecznej kanonii, siedziby TNP – etap III* dofinansowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego (opracowanie dokumentacji fotograficznej).
8. Realizowano zadania w zakresie działalności wydawniczej TNP:

- prace redaktorskie, w tym m.in.: redakcja, korekta i przygotowanie do druku corocznego sprawozdania z działalności Towarzystwa; kompleksowe przygotowanie do druku i nadzór nad procesem produkcji książki W.A. Końskiego *Dwa wieki prasy płockiej*, tom 2, 1945–2010 (w tym wstępna korekta i ujednoczenie tekstów, współpracowanie indeksów, wykonanie i obróbka fotografii oraz współpraca z drukarnią w zakresie składu, korekty);
  - administrowanie kontem TNP w serwisie e-ISBN;
  - prowadzenie wymiany wydawnictw z Muzeum Mazowieckim w Płocku oraz innymi wydawcami.
9. Administrowano konta TNP w portalu Polska Bibliografia Naukowa www.pbn.nauka.gov.pl, portalu Organizacji Pozarządowych www.ngo.pl, w Wikipedii oraz aktualizowano dostępne tam dane dotyczące TNP.
  10. Prowadzono akcję promocyjną pozyskiwania 1% podatku dla TNP (ulotki, informacje e-mail, Facebook).
  11. Aktualizowano na bieżąco bazy danych adresowych członków TNP oraz przedstawicieli instytucji i osób prywatnych (rozdzielnik zaproszeń).
  12. Zrealizowano 24 kwerendy i udzielano informacji mailowych i telefonicznych dotyczących zbiorów i działalności TNP.
  13. Prowadzono współpracę z Ambasadą RP w Baku w Azerbejdżanie dotyczącą wydania przez Ambasadę książki prof. Andrzeja Chodubskiego poświęconej Witoldowi Zglenickiemu, której pierwotnym wydawcą było TNP.
  14. Prowadzono współpracę z Politechniką Warszawską Filia w Płocku w związku z realizacją przez TNP zamówienia na badania społeczne w formie wywiadów, dotyczące akceptacji urządzeń Internetu Rzeczy w Płocku, na potrzeby projektu naukowego.
  15. Prowadzono współpracę z Gostynińskim Towarzystwem Kulturalno-Naukowym w zakresie udostępniania publikacji GTK-N na stronie internetowej TNP.

9–25 września 2022 r. Wystawa fotografii Władysława Bogackiego (1886–1975) *Pocztówki z Galicji 1920–1939* zorganizowana w ramach *II Płockich Dni Fotografii* przez Fundację Fotografia Polska we współpracy z Towarzystwem Naukowym Płockim. Fragment ekspozycji w sali wystawowej TNP

16. Współpraca z Płocką Lokalną Organizacją Turystyczną w zakresie udziału TNP w Dniach Historii Płocka, dyżur podczas wydarzenia i oprowadzanie zwiedzających połączone z prelekcją nt. historii Towarzystwa Naukowego Płockiego.
17. Współpraca z Teatrem Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Płocku w zakresie realizacji jednego z odcinków Spaceru Performatywnego po Płocku pt. *Śladami Władysława Broniewskiego w Płocku*, zorganizowanego przez Teatr i PLOT z okazji *Roku Władysława Broniewskiego*. Przygotowanie i prezentacja artefaktów ze zbiorów TNP związanych z poetą i prelekcja nt. jego związków z Towarzystwem.
18. Obsługa oficjalnych wizyt gości odwiedzających TNP.

19. Realizacja spraw związanych z funkcjonowaniem Proseminarium Naukowego.
20. Udział w spotkaniu informacyjnym dla organizacji pozarządowych zorganizowanym przez Fundację Fundusz Grantowy dla Płocka (26 października 2023 r.).
21. Prowadzono prace biurowe związane z bieżącym funkcjonowaniem TNP, w tym m.in.: zadania na rzecz działalności naukowej członków Zarządu; prowadzenie korespondencji mailowej z członkami Towarzystwa dotyczącej sprawozdań, planów pracy, bieżącej działalności, spraw członkowskich i innych spraw oraz z interesantami zewnętrznymi na temat organizowanych wydarzeń, wydawnictw oraz zbiorów; obsługa działalności Sekcji; pomoc przy sprzedaży i dystrybucji wydawnictw; przygotowywanie adresów gratulacyjnych, podziękowań i zaświadczeń.

4 czerwca 2022 r. Dni Historii Płocka – skarbnik TNP Jan Milner (z prawej) oprowadza zwiedzających po wnętrzach Towarzystwa

XII. WIZYTY GOŚCI W TNP

1. 11 marca 2022 r.: Prof. Jerzy Jurkiewicz – specjalista neurochirurgii, prezes Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego i członek Wydziału V Nauk Lekarskich Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Emerytowany, wieloletni kierownik Kliniki Neurochirurgii II Wydziału Lekarskiego WUM i ordynator Oddziału Neurochirurgii Szpitala Bielańskiego w Warszawie. Profesorowi towarzyszyła małżonka Teresa. Zarząd TNP reprezentował skarbnik Jan Milner.
2. 15 marca 2022 r.: Prof. Przemysław Czarnek – minister edukacji i nauki w towarzystwie władz Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka): prof. Macieja Słodkiego – rektora i prof. Andrzeja Kansęgo – prorektora. Zarząd TNP reprezentował prezes prof. Zbigniew Kruszewski.

15 marca 2022 r. Prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski (z lewej) prezentuje zabytkowe wnętrza Towarzystwa ministrowi edukacji i nauki prof. Przemysławowi Czarnekowi (w środku), któremu podczas wizyty towarzyszył rektor Mazowieckiej Uczelni Publicznej (obecnie: Akademia Mazowiecka) prof. Maciej Słodki, członek TNP

3. 28 kwietnia 2022 r.: Maciej Radziwiłł i Mikołaj Radziwiłł – przedstawiciele Fundacji Trzy Trąby, potomkowie rodu Radziwiłłów oraz przedstawicielki Muzeum w Nieborowie i Arkadii – kurator Monika Antczak i kierownik Działu Sztuki Aleksandra Czarnołęcka.
4. 14 czerwca 2022 r.: Prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow – fizyczka, specjalistka w zakresie holografii i optycznego przetwarzania informacji, była rektor Uniwersytetu Warszawskiego, profesor w Instytucie Geofizyki UW, członkini Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Fizycznego.
5. 21 czerwca 2022 r.: Prof. Przemysław Czarnek – minister edukacji i nauki wraz z przedstawicielami środowisk naukowych wchodzącymi w skład Zespołu ds. rozwoju systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego i nauki przy ministrze. W gronie tym znaleźli się m.in. prof. Jerzy Duszyński, prof. Mirosław Krajewski, prof. Leszek Rafalski, prof. Waldemar Tłokiński, dr Igor Kilanowski oraz prof. Maciej Słodki, rektor Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku (obecnie: Akademia Mazowiecka), na zaproszenie którego goście przybyli do Płocka. Uczestnicy spotkania zwiedzili wnętrza Towarzystwa Naukowego Płockiego i zostali zapoznani z historią organizacji, którą przedstawił gospodarz prof. Zbigniew Kruszewski, prezes TNP. Zaprezentowano również najcenniejsze zbiory specjalne Biblioteki im. Zielińskich, w tym rękopisy i starodruki.
6. 22 czerwca 2022 r.: Prof. Lubow Żwanko z Państwowego Uniwersytetu Biotechnologicznego w Charkowie w Ukrainie, stypendystka programu Polonista (NAWA) realizowanego na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Towarzyszyli jej przedstawiciele Wydawnictwa Naukowego UMK: dr Marcin Lutomierski, członek TNP oraz Joanna Uzdowska. Zarząd TNP podczas spotkania reprezentowali sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski i skarbnik Jan Milner. Dla gości przygotowano również pokaz obiektów ze zbiorów specjalnych Biblioteki im. Zielińskich, które zaprezentowała kierownik Biblioteki Agnieszka Ciechomska.

22 czerwca 2022 r. Wizyta w Towarzystwie Naukowym Płockim prof. Lubow Żwanko z Państwowego Uniwersytetu Biotechnologicznego w Charkowie w Ukrainie. Na zdjęciu od lewej: kierownik Biblioteki im. Zielińskich TNP Agnieszka Ciechomska (prezentuje starodruki), prof. L. Żwanko, dr Marcin Lutomierski i Joanna Uzdrawska z Wydawnictwa Naukowego UMK w Toruniu oraz dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny TNP i Jan Milner – skarbnik TNP

7. 1 lipca 2022 r.: Pracownicy i doktoranci Zakładu Historii Społecznej XIX i XX wieku w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk, łącznie 10 osób, w tym m.in.: prof. Włodzimierz Mędrzecki – kierownik Zakładu, prof. Anna Landau-Czajka, prof. Mateusz Rodak, prof. Katarzyna Sierakowska. Zarząd TNP reprezentowali: wiceprezes dr Grzegorz Gołębiowski, sekretarz generalny dr Tomasz Piekarski i skarbnik Jan Milner.
8. 18 sierpnia 2022 r.: Prof. dr hab. Jacek Zieliński z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z małżonką. Ze strony TNP w spotkaniu wzięli udział skarbnik Jan Milner i przewodniczący Sekcji Nauk Społecznych dr Waldemar Podel.
9. 17 września 2022 r.: Prof. Stanisław Nicieja, historyk, były wieloletni rektor Uniwersytetu Opolskiego w towarzystwie małżonki Haliny i red. Jana Nycka. Zarząd TNP reprezentował prezes prof. Zbigniew Kruszewski.

10. 28 września 2022 r.: Członkowie Stowarzyszenia Oficerów Marynarki Wojennej RP z prezesem Zarządu Głównego wiceadmirałem Maciejem Węglewskim. Łącznie ok. 40 osób. O historii Towarzystwa Naukowego Płockiego opowiedział gościom skarbnik TNP Jan Milner, zaś członek TNP kpt. ż.ś. Paweł Śliwiński wygłosił referat pt. *Flotylla Wiślana MW i Oddział Wydzielony rzeki Wisły*.
11. 21 października 2022 r.: Uczestnicy jubileuszowego 50. Zjazdu Stowarzyszenia na rzecz Najstarszych Szkół w Polsce, który obradował w dniach 21–22 października 2022 r. w płockiej „Małachowiance”. Blisko 40 dyrektorów i nauczycieli najstarszych polskich szkół zwiedziło zabytkowe wnętrza Towarzystwa Naukowego Płockiego i obejrzało pokaz zbiorów specjalnych Biblioteki im. Zielińskich TNP. Historię stowarzyszenia oraz cenne starodruki, rękopisy i inne cimelia zaprezentowali gościom dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny TNP oraz Agnieszka Ciechomska – kierownik Archiwum i Biblioteki im. Zielińskich.
12. 13 grudnia 2022 r.: Artur Jaroszewski – przewodniczący Rady Miasta Płocka, z którym spotkał się prof. Zbigniew Kruszewski, prezes TNP.

21 października 2022 r. Dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny TNP (z prawej) prezentuje historię Towarzystwa Naukowego Płockiego uczestnikom jubileuszowego 50. Zjazdu Stowarzyszenia na rzecz Najstarszych Szkół w Polsce

XIII. SPRAWY RÓŻNE

1. Prof. dr hab. Iwona Hofman, Członek Honorowy TNP, była przewodniczącą Rady Towarzystw Naukowych Polskiej Akademii Nauk.
2. Prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego prof. SWPW dr hab. inż. Zbigniew Kruszewski był członkiem Prezydium Rady Towarzystw Naukowych Polskiej Akademii Nauk.
3. Wiceprezes TNP dr Grzegorz Gołębiowski i sekretarz generalny TNP dr Tomasz Piekarski zostali powołani przez prezydenta miasta Płocka na członków Płockiej Rady ds. Kombatantów oraz Ochrony Miejsc Pamięci Walk i Męczeństwa (ciało doradcze prezydenta) na kolejną czteroletnią kadencję. W skład Rady weszli również ponownie członkowie TNP: Joanna Banasiak oraz Ireneusz Szychowski (z funkcją przewodniczącego Rady). Uroczystość powołania odbyła się 20 maja 2022 r. w Urzędzie Miasta Płocka.
4. Wiceprezes TNP ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a sekretarz generalny TNP dr Tomasz Piekarski – Brązowym Krzyżem Zasługi. Wyróżnienia zostały nadane przez prezydenta RP Andrzeja Dudę, w imieniu którego wręczył je wicewojewoda mazowiecki Sylwester Dąbrowski. Uroczystość odbyła się 2 września 2022 r. w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie.
5. Wiceprezes TNP dr Grzegorz Gołębiowski otrzymał Medal Pamiątkowy *Pro Masovia* przyznany przez marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika. Wręczenia Medalu dokonał dyrektor płockiej Delegatury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Tomasz Kominek podczas Walnego Zebrania TNP 25 kwietnia 2022 r.
6. Towarzystwo Naukowe Płockie zostało uhonorowane przez Muzeum Mazowieckie w Płocku pamiątkami jubileuszu 200-lecia Muzeum, a prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski otrzymał dyplom z podziękowaniem za wieloletnią, dobrą współpracę.

2 września 2022 r. Wiceprezes TNP ks. prof. Daniel Brzeziński (fot. górna) został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a sekretarz generalny TNP dr Tomasz Piekarski (fot. dolna) – Brązowym Krzyżem Zasługi. Wręczenia wyróżnień dokonał wicewojewoda mazowiecki Sylwester Dąbrowski.
Fot. <https://www.gov.pl/web/uw-mazowiecki/wicewojewoda-mazowiecki-wreczyl-odznaczenia-panstwowe3>

7. W 15. edycji Plebiscytu „Tygodnika Płockiego” pn. „Z Tumskiego Wzgórza” – Wydarzenie Roku 2021 nominację i drugie miejsce w kategorii „Kultura” otrzymał dr Grzegorz Gołębiwski jako autor i Książnica Płocka jako wydawca za książkę *Płockie Orleża 1920. Najmłodszy obrońcy Płocka odznaczeni Krzyżem Walecznych*.
8. Msza święta za zmarłych członków i pracowników TNP została odprawiona 7 listopada 2022 r. w Bazylice Katedralnej w Płocku. Mszę świętą pod przewodnictwem ks. prof. Wojciecha Góralskiego koncelebrowali: ks. prof. Daniel Brzeziński, ks. prof. Andrzej Gretkowski oraz ks. mgr Jan Kozłowski.
9. Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego na posiedzeniu w dniu 12 września 2022 r. Uchwałą nr 1/09/2022 rozwiązał Oddział TNP w Sierpcu.
10. W siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego 18 listopada 2022 r. odbyła się uroczystość wręczenia certyfikatów „Cenny Zabytek Mazowsza”. Adam Struzik – marszałek województwa mazowieckiego wraz z Tomaszem Kominkiem – dyrektorem płockiej Delegatury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przekazali certyfikaty przedstawicielom instytucji z subregionu płockiego, które otrzymały dotację Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla zabytków”. W gronie beneficjentów, już trzeci raz, znalazło się Towarzystwo Naukowe Płockiego, które otrzymało wsparcie w wysokości 49 829,65 zł na realizację zadania pt. *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy stolارce okiennej i drzwiowej gotyckiej XV-wiecznej kanonii – siedziby Towarzystwa Naukowego Płockiego w Płocku – etap III*. Certyfikat odebrał prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP, który jako gospodarz miejsca uroczystości, powiedział w kilku słowach o Towarzystwie Naukowym Płockim i celu, na jaki przeznaczona została dotacja (wymiana okien w pomieszczeniach na poddaszu zaadaptowanych na magazyn Archiwum TNP).

11. TNP wypłacało Stypendium Naukowe Rektora Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku.
12. TNP wypłacało Stypendium Naukowe im. Jakuba Chojnackiego przeznaczone dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. marsz. Stanisława Małachowskiego w Płocku. W 2022 r. otrzymywali je: Andrii Maifat, Yehor Babych i Piotr Ziółkowski.

18 listopada 2022 r. Uroczystość wręczenia certyfikatów „Cenny Zabytek Mazowsza”. Na zdjęciu od lewej: marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik i prezes TNP prof. Zbigniew Kruszewski chwilę po wręczeniu certyfikatu dla Towarzystwa Naukowego Płockiego, potwierdzającego przyznanie przez Samorząd Województwa Mazowieckiego środków na wymianę okien w zabytkowej siedzibie TNP

CERTYFIKAT

CENNY ZABYTEK MAZOWSZA

GOTYCKA KANONIA - SIEDZIBA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO

Prace remontowo-konserwatorskie wspierane ze środków
Samorządu Województwa Mazowieckiego w 2022 r.

Warszawa, 13 września 2022 r.

Marszałek
Województwa Mazowieckiego

Adam Struzik
Adam Struzik

Mazowsze >> dla **zabytków** >

XIV. SPRAWY ADMINISTRACYJNE I GOSPODARCZE

1. Realizowano zadania związane z organizacją i funkcjonowaniem Biura Zarządu TNP.
2. Prowadzono sekretariat Biura Zarządu TNP.
3. Prowadzono korespondencję dotyczącą działalności Biura Zarządu TNP. Zarejestrowano w dzienniku korespondencji 582 pozycje.
4. Przygotowano oraz podpisano 40 umów z partnerami zewnętrznymi oraz 23 protokoły.
5. Przygotowano materiały, zapewniono obsługę i sporządzono 11 protokołów z posiedzeń Zarządu TNP.
6. Przygotowano materiały i uczestniczono w organizacji i obsłudze Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego TNP.
7. Przygotowano i złożono dokumenty do KRS.
8. Przygotowano i złożono dokumenty do Repozytorium Dokumentów Finansowych Ministerstwa Sprawiedliwości.
9. Prowadzono sprawy kadrowe.
10. Prowadzono sprawy związane ze stypendiami naukowymi.
11. Prowadzono magazyn, sprzedaż i dystrybucję wydawnictw, sporządzono inwentaryzację wydawnictw i czasopism. Prowadzono bieżące prace porządkowe w magazynie wydawnictw TNP.
12. Opracowano i złożono sprawozdanie z działalności organizacji pożytku publicznego do Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.
13. Przygotowano i złożono Sprawozdanie z działalności do GUS.
14. Przygotowano i złożono deklaracje dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.
15. Zgłoszono informację o beneficjentach rzeczywistych do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych.
16. W zakresie obsługi finansowo-księgowej Towarzystwa Naukowego Płockiego, m.in.:

- przyjęto i skontrolowano pod względem formalno-rachunkowym dokumenty księgowe,
- przygotowano operacje bankowe i kasowe,
- prowadzono ewidencję operacji bankowych,
- prowadzono raporty kasowe,
- przygotowano i przekazano do biura księgowego dokumenty dotyczące ustalenia zobowiązań podatkowych: (faktury sprzedaży, faktury zakupu, wyciągi bankowe, raporty kasowe),
- prowadzono ewidencję przekazanych dokumentów,
- prowadzono ewidencję składek członkowskich.

17. W ramach administracji i zarządzania nieruchomościami Towarzystwa Naukowego Płockiego, m.in.:

- prowadzono książki obiektów budowlanych,
- prowadzono nadzór nad terminowością przeglądów specjalistycznych,
- zlecono wykonanie protokołów z okresowej kontroli obiektów budowlanych – przegląd roczny – Wyszogród, ul. Rynek 1, Płock, ul. Kościuszki 3, Płock, pl. Narutowicza 8, Płock, pl. Narutowicza 2. Ponadto zlecono pomiary instalacji elektrycznej w budynku w Wyszogrodzie, ul. Rynek 1.
- sprawowano nadzór nad stanem technicznym budynków w ramach prowadzonych przeglądów technicznych, m.in.: przegląd i konserwacja systemu sygnalizacji pożarowej, przegląd i konserwacja gaśnic i sieci hydrantowej, konserwacja systemów alarmowych, konserwacja i naprawy sieci elektrycznej, przeglądy kominiarskie,
- wykonano bieżące prace konserwacyjne i naprawy (udzielanie zleceń i rozliczeń) w nieruchomościach TNP, m.in. naprawa i zabezpieczenie pęknięć oraz malowanie ścian w sali posiedzeń Zarządu (1. piętro), naprawa dachu, czyszczenie rynien (pl. Narutowicza 2 i 8),
- koordynowano sprawy związane z pracami remontowymi i konserwatorskimi,

- prowadzono sprawy związane z administrowaniem nieruchomościami,
  - sprawowano bieżący nadzór nad należytym użytkowaniem wynajętych lokali,
  - prowadzono miesięczne rozliczanie najemców za zużyte media.
18. Pozyskano dotację oraz rozliczono zadanie pn. *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej gotyckiej XV-wiecznej kanonii, siedziby TNP, etap III* dofinansowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.
  19. Opracowano i złożono aktualizację wniosku oraz sprawozdanie z wykonania prac pn. *Prace konserwatorskie i restauratorskie przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej gotyckiej XV-wiecznej kanonii, siedziby TNP, etap III* dofinansowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.
  20. Koordynowano sprawy związane z demontażem i montażem okien (5 sztuk) w budynku przy pl. Narutowicza 8.
  21. Koordynowano sprawy związane z uzyskaniem pozwoleń na budowę wewnętrznej instalacji gazowej oraz instalacji zbiornikowej na gaz płynny: zbiornik naziemny i przyłącze gazowe przeznaczone do zasilania budynku w Wyszogrodzie przy ul. Rynek 1. Uczestniczono w spotkaniach organizacyjnych i komisjach odbioru prac.
  22. Zgromadzono załączniki do umowy sprzedaży prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz posadowionego na niej budynku położonego w Wyszogrodzie przy ul. Rynek 1 – akt notarialny Repertorium A-10310/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r.
Przygotowano protokół zdawczo-odbiorczy przekazania nieruchomości.
  23. Koordynowano sprawy związane z rozbudową i modernizacją monitoringu oraz instalacją systemu CCTV w budynku przy pl. Narutowicza 8 w Płocku.
  24. Koordynowano sprawy związane z rozdziałem kanalizacji ogólnospławnej w budynku przy ul. Kościuszki 3 w Płocku.
  25. Uczestniczono w spotkaniach organizacyjnych i komisjach odbioru prac.

26. Współpracowano ze specjalistami branżowymi.
27. Współpracowano z kancelarią prawniczą.
28. Uczestniczo w pracach organizacyjnych podczas przygotowania wystawy hybrydowej pierwodruków dzieła Mikołaja Kopernika *O obrotach sfer niebieskich* w polskich zbiorach, związanej z 550. rocznicą urodzin i 480. rocznicą śmierci wielkiego astronoma, organizowanej przez Bibliotekę Uniwersytecką UMK w Toruniu.
29. Współpracowano podczas sesji fotograficznej dzieła Mikołaja Kopernika *O obrotach sfer niebieskich*, Norymberga 1543 r. ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich, wykonanej przez pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej UMK w Toruniu.
30. Współpracowano przy realizacji projektu wspólnej wystawy pn. *Książka, której nikt nie przeczytał... Wokół De revolutionibus orbium coelestium Mikołaja Kopernika*.
31. Udział w pracach konsultacyjnych w ramach zadania *Dziedzictwo muzyki polskiej* realizowanego we współpracy z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina w Warszawie m.in. odbiór druków muzycznych użyczonych do skanowania, konsultacje dotyczące zamieszczania obiektów w katalogu RISM.
32. Obsługiwano wydarzenia naukowe organizowane przez TNP.
33. Udział w spotkaniu organizacyjnym z przedstawicielami Senatu RP w sprawie przygotowania sesji wyjazdowej senatorów w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego.
34. Udział w posiedzeniu Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Płock, obręby leśne Płock i Sierpc. Zakresem działania Komisji było wypracowanie wytycznych do opracowania projektu Planu zarządzania lasu na lata 2025–2034.
35. W zakresie obsługi informatycznej Towarzystwa Naukowego Płockiego firma Biuromax z Płocka zrealizowała następujące działania:
  - przegląd, naprawa, konserwacja i modernizacja infrastruktury komputerów pracowników TNP,
  - utrzymanie systemów bibliotecznych,

- backup danych na nośniki zewnętrzne TNP,
- modernizacja i aktualizacja strony internetowej TNP,
- naprawa zasilania awaryjnego typu UPS.

36. Wyjazdy służbowe: Wyszogród – 7, Sierpc – 3, Piastowo – 1.

14 czerwca 2022 r. Uroczyste posiedzenie Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego, podczas którego wręczono Dyplom Członka Honorowego TNP prof. Katarzynie Chałasińskiej-Macukow. Na zdjęciu od lewej: dr Tomasz Piekarski – sekretarz generalny, ks. prof. Daniel Brzeziński – wiceprezes, mgr Jan Milner – skarbnik, prof. Andrzej Kansy – członek Zarządu, dr Grzegorz Gołębiowski – wiceprezes, prof. K. Chałasińska-Macukow, prof. Zbigniew Kruszewski – prezes TNP

XV. DOTACJE I DAROWIZNY

DOTACJE

Gmina Miasto Płock	18 000,00 zł
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	68 829,65 zł

DAROWIZNY

Darowizny od osób fizycznych

Fundusz Stypendialny im. Jakuba Chojnackiego	1 100,00 zł
Jan Milner	900,00 zł
Paweł Kaczmarczyk	200,00 zł
Damian Kasprzyk	100,00 zł
Wpłata anonimowa	83,00 zł
Michał Marian Grzybowski	72,50 zł

Darowizny od osób prawnych

Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku ..	15 000,00 zł
ARC Rynek i Opinia Sp. z o.o.	64,00 zł

SKŁADKI CZŁONKOWSKIE

Składki od osób indywidualnych	24 810,00 zł
--------------------------------------	--------------

1% PODATKU PRZEKAZANY NA RZECZ TNP

(zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) .....

	19 106,90 zł
--	--------------

Środki finansowe pozyskane w ramach 1% podatku Towarzystwo Naukowe Płockie przeznacza na działalność statutową.

DARY RZECZOWE I CZYNY SPOŁECZNE

1. Muzeum Mazowieckie w Płocku – plakieta wykonana z okazji 200-lecia Muzeum Mazowieckiego w Płocku (1821–2021), z emaliowaną reprodukcją *Anioła* Jacka Malczewskiego z 1908 r. ze zbiorów MMP.
2. Ks. prof. dr hab. Amantius Akimjak (Słowacja) – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
3. Andrzej Borczuk:
  - kierowanie działalnością Sekcji Nauk Technicznych,
  - referaty: *Biogaz i jego znaczenie dla gospodarki – biogazownie rolnicze oraz Biometan – metanownie oraz biowodór* podczas konferencji naukowo-technicznej *Od biomasy przez biogaz i biometan do biowodoru*,
  - organizacja i prowadzenie odczytu A. Czerpaka *Patentowa ochrona programów komputerowych*,
  - organizacja *Dnia Techniki i Nauki w TNP* w ramach *XII Płockich Dni Techniki*.
4. Prof. dr hab. Romuald Brazis (Litwa) – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
5. Ks. prof. UMK dr hab. Daniel Brzeziński:
  - praca w Zarządzie TNP,
  - kierowanie Proseminarium Naukowym przy TNP,
  - działalność w Komitecie Naukowym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
  - prowadzenie promocji książki *Radziwie. Szkice o historii i architekturze*,
  - organizacja i koncelebracja Mszy świętej za zmarłych członków TNP.
6. Krzysztof Choromański – referat *Biomasa w gospodarce komunalnej* podczas konferencji naukowo-technicznej *Od biomasy przez biogaz i biometan do biowodoru*.

7. Dr Marian Chudzyński – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
8. Agnieszka Ciechomska – rośliny ogrodowe.
9. Ks. Szymon Czembor – udział w dyskusji *Ekumeniczny Dialog Synodalny*.
10. Andrzej Czerpak – odczyt *Patentowa ochrona programów komputerowych*.
11. Dr Karol Dąbrowski – referat *Ile polityki w trzecim sektorze, ile trzeciego sektora w polityce...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
12. Anna Dłużewska-Sobczak – praca w Zarządzie Oddziału TNP w Łęczycy.
13. Teresa Dobrosielska – kierowanie pracami Komisji Rewizyjnej TNP.
14. Małgorzata Duch – działalność w Redakcji „Notatek Płockich” (redaktor językowy).
15. Dr Bogumiła Dumowska – kierowanie działalnością Oddziału TNP w Sierpcu i prowadzenie spotkań.
16. Dr Andrzej Dwojnych:
  - praca w Komisji Rewizyjnej TNP,
  - działalność w Redakcji „Notatek Płockich”.
17. Dr Henryk Dymek – praca w Zarządzie Oddziału TNP w Sierpcu.
18. Prof. ucz. dr hab. Tomasz Gambin – referat *Problemy przyszłości. Potrzeby kadr informatyków i ich zaspokojenie* podczas sesji naukowo-edukacyjnej *Kształcenie i doskonalenie kadr informatyków w Polsce wczoraj, dziś i jutro*.
19. Jarosław Gębka – współprowadzenie sesji *Dzień Techniki i Nauki w TNP*.
20. Dr Grzegorz Gołębiwski:
  - praca w Zarządzie TNP,
  - kierowanie działalnością Sekcji Historycznej,
  - odczyt *Od Szewczenki do Żelenskiego. Ukraina w XIX–XXI wieku*,

- organizacja i prowadzenie odczytu M. Rybickiej *Śladami wysiedleń z terenu Żychlina podczas II wojny światowej...*,
  - organizacja i prowadzenie odczytu A. Ziemskiego *130. rocznica powstania Polskiej Partii Socjalistycznej...*,
  - prelekcja i prowadzenie promocji książki W.A. Końskiego *Dwa wieki prasy płockiej*,
  - redakcja naukowa książki W.A. Końskiego *Dwa wieki prasy płockiej* i autorstwo biogramu W.A. Końskiego,
  - kierowanie pracą Redakcji „Notatek Płockich” (redaktor naczelny).
21. Dr Elżbieta Gozdowska:
- praca w Zarządzie Oddziału TNP w Sierpcu,
  - referat *Funkcjonowanie lokalnych systemów oświaty. Wnioski z badań podczas konferencji Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
22. Ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski – przewodniczenie Mszy świętej koncelebrewanej za zmarłych członków TNP.
23. Ks. prof. dr hab. Andrzej Gretkowski – koncelebracja Mszy świętej za zmarłych członków TNP.
24. Dr inż. Piotr Gryszpanowicz – prelekcja podczas promocji książki *Radziwie. Szkice o historii i architekturze*.
25. Ks. prof. dr hab. Michał M. Grzybowski – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
26. Czesław Hajduk ps. „Gopło” – prelekcja podczas promocji książki *Trudny powrót*.
27. Dr hab. Henryka Ilgiewicz (Litwa) – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
28. Dr Andrzej Jagodziński – referat *Ocena rynku pracy i identyfikacja potrzeb w obszarze rynku pracy...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
29. Dr Joanna Kacperska-Michota – działalność w Komitecie Organizacyjnym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*

30. Dr Agnieszka Kaczmarczyk:

- działalność w Komitecie Organizacyjnym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- referat *Kompetencja złożona u osób dwu- i wielojęzycznych na przykładzie studentów województwa mazowieckiego* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*

31. Dr Paweł Kaczmarczyk:

- kierowanie Grantem Naukowo-Badawczym Prezesa TNP pn. *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- przewodniczenie Komitetowi Organizacyjnemu konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- referat *Zastosowanie technologii sztucznej inteligencji w przedsiębiorstwach...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- odczyt *Ekonometryczne modelowanie rynku telekomunikacyjnego – teoria i weryfikacje empiryczne.*

32. Prof. SWPW dr hab. Małgorzata Kamińska:

- kierowanie działalnością Sekcji Pedagogicznej,
- działalność w Komitecie Naukowym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- organizacja i prowadzenie sesji naukowej *O wartościach w wychowaniu*,
- referat *O wolności (w) edukacji* podczas sesji naukowej *O wartościach w wychowaniu*.

33. Prof. AMP dr hab. Andrzej Kansy:

- praca w Zarządzie TNP,
- działalność w Komitecie Naukowym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- redakcja naukowa książki W.A. Końskiego *Dwa wieki prasy płockiej*.

34. Ewa Końska:
- wystąpienie podczas promocji książki W.A. Końskiego *Dwa wieki prasy płockiej*,
  - redakcja naukowa książki W.A. Końskiego *Dwa wieki prasy płockiej*.
35. Adam Kotkiewicz, Antykwariat „Ballady i Romanse” – Medal *Ballady i Romanse* wydany z okazji Roku Romantyzmu Polskiego ustanowionego z okazji 200. rocznicy ukazania się dzieła Adama Mickiewicza *Ballady i romanse*.
36. Dr inż. Sławomir Kowalski – referat *Wykorzystanie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2014–2020...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
37. Ks. Jan Kozłowski – koncelebracja Mszy świętej za zmarłych członków TNP.
38. Prof. dr hab. Mirosław Krajewski – referat *Wychowanie pełnego człowieka. O wychowaniu sensu largo w dziejach ludzkości* podczas sesji naukowej *O wartościach w wychowaniu*.
39. Prof. SWPW dr hab. inż. Zbigniew Kruszewski:
- kierowanie pracami Zarządu i całokształtem działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego,
  - współprowadzenie obrad Zwyczajnego Walnego Zebrania TNP,
  - członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich” (przewodniczący).
40. Dr Agnieszka Krzętowska – działalność w Redakcji „Notatek Płockich” (redaktor statystyczny).
41. Ks. dr Wojciech Kućko:
- współorganizacja dyskusji *Ekumeniczny Dialog Synodalny*,
  - współorganizacja i udział w dyskusji panelowej *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna*,
  - organizacja i prowadzenie promocji książki Cz. Hajduka *Trudny powrót*.

42. Ks. dr Jarosław Stanisław Kwiatkowski – udział w dyskusji panelowej *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna.*
43. Ks. dr Piotr Libera, bp płocki – udział w dyskusji *Ekumeniczny Dialog Synodalny.*
44. Dr Marcin Lutomierski:
  - referat *Wartości przekazywane w baśniach (na przykładzie wybranych utworów)* podczas sesji naukowej *O wartościach w wychowaniu,*
  - konsultacje w zakresie poprawności stylistycznej i językowej.
45. Alicja Łosińska – praca w Zarządzie Oddziału TNP w Łęczycy.
46. Henryk Malesa:
  - przewodniczenie obradom Zwyczajnego Walnego Zebrania TNP,
  - przygotowanie wystawy fotograficznej *Pocztówki z Galicji 1920–1939* w TNP w ramach *Płockich Dni Fotografii.*
47. Prof. dr hab. Henryk Malewski (Litwa) – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
48. Prof. PW dr hab. inż. Andrzej Marciniak – praca w Zarządzie TNP.
49. Zbigniew Meliburda – renowacja zbroi rycerskiej własnego autorstwa подарowanej przed laty Towarzystwu Naukowemu Płockiemu.
50. Dr Arkadiusz Meller – referat *Wybory do Sejmu Ustawodawczego 1919 roku na Mazowszu Płockim* ogłoszony w Oddziale TNP w Sierpcu.
51. Anna Michalak – rysunki na okładki „Notatek Płockich”.
52. Kazimierz Mieszczynski – praca w Komisji Rewizyjnej TNP.
53. Jan Milner:
  - praca w Zarządzie TNP,
  - bieżący nadzór nad finansami Towarzystwa,
  - drzewo genealogiczne Radziwiłłów – wielkoformatowy wydruk na papierze,
  - prowadzenie prelekcji P. Śliwińskiego nt. flotyli wiślanej,

- oprowadzanie grup odwiedzających TNP podczas Dni Historii Płocka.
54. Prof. dr hab. Stanisław Nicieja, wykład *Podróż po kresowej Atlantydzie*.
55. Jan Bolesław Nycek – prowadzenie spotkania promującego książkę *Zrobiłem, co mogłem. Zbigniew Paweł Kruszewski*.
56. Grzegorz Padzik – współprowadzenie sesji *Dzień Techniki i Nauki w TNP*.
57. Krzysztof Paluszyński, PALFILMSTUDIO – trzy płyty z filmami dokumentalnymi swojego autorstwa do zbiorów Archiwum TNP.
58. Dr Małgorzata Panek – referat *Wątpliwości interpretacyjne w zakresie techniczno-organizacyjnych aspektów stosowania Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
59. Stanisław Pawlak:
- kierowanie działalnością Oddziału TNP w Łęczycy i prowadzenie spotkań,
  - odczyt *Wspomnienie o mgr Lucynie Sztompce*,
  - odczyt *Wspomnienie o mgr. Henryku Wójciku*.
60. Dr Tomasz Piekarski:
- praca w Zarządzie TNP,
  - referat *Zasób Archiwum Państwowego w Płocku jako źródło badań regionalnych* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
  - prelekcja podczas promocji książki *Radziwie. Szkice o historii i architekturze*,
  - współprowadzenie obrad Zwyczajnego Walnego Zebrania TNP,
  - działalność w Redakcji „Notatek Płockich”.
61. Dr inż. Konrad Podawca – działalność w Komitecie Organizacyjnym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*

62. Dr Waldemar Podel:

- kierowanie działalnością Sekcji Nauk Społecznych,
- prowadzenie odczytu P. Kaczmarczyka *Ekonometryczne modelowanie rynku telekomunikacyjnego...*,
- działalność w Redakcji „Notatek Płockich”.

63. Wojciech Popielski – renowacja progu wejściowego przy głównych drzwiach do budynku TNP przy pl. Narutowicza 8.

64. Marek Portalski – referat *Ścieżki rozwoju zawodowego w branży IT. Studium przypadku* podczas sesji naukowo-edukacyjnej *Kształcenie i doskonalenie kadr informatyków w Polsce wczoraj, dziś i jutro*.

65. Mariusz Portalski – organizacja sesji naukowo-edukacyjnej *Kształcenie i doskonalenie kadr informatyków w Polsce wczoraj, dziś i jutro*.

66. Prof. dr hab. inż. Leszek Jan Powierża – prelekcja podczas promocji książki *Vademecum doktoranta i nie tylko*.

67. Prof. SGH dr hab. Bogusław Pytlik:

- działalność w Komitecie Naukowym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
- referat *Budżet partycypacyjny – modele a zasady praktykowania w wybranych miastach województwa mazowieckiego* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*

68. Dr Bartłomiej Różycki – referat *Dekomunizacja i przemianowywanie ulic Mazowska jako forma kształtowania narracji historycznej* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*

69. Marianna Rybicka – prelekcja podczas promocji książki *Śladami wysiedleń z terenu Żychlina podczas II wojny światowej...*

70. Dr inż. Andrzej Skorupski – referat *Wpływ postępu technologicznego na proces nauczania informatyki* podczas sesji naukowo-edukacyjnej *Kształcenie i doskonalenie kadr informatyków w Polsce wczoraj, dziś i jutro*.

71. Prof. dr hab. n. med. Maciej Słodki – Patronat Honorowy nad konferencją *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
72. Prof. SWPW dr hab. Wojciech Sroczyński – referat *Wartości w pedagogice podczas sesji naukowej O wartościach w wychowaniu.*
73. Magdalena Staniszevska – praca w Zarządzie Oddziału TNP w Sierpcu.
74. Dr Tomasz Stolarczyk:
  - praca w Zarządzie Oddziału TNP w Łęczycy,
  - odczyt *Wspomnienie o Władysławie Zarachowiczu.*
75. Doc. dr Oleksii Sysoiev (Ukraina):
  - działalność w Komitecie Naukowym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
  - członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
76. Dr Mariola Szewczyk-Jarocka – organizacja odczytu P. Kaczmarczyka *Ekonometryczne modelowanie rynku telekomunikacyjnego...*
77. Dr Elżbieta Szubska-Bieroń – odczyt „*Akcja T4*” w *Szpitalu dla Psychiczenie i Nerwowo Chorych w Gostyninie.*
78. Ryszard Szymański – praca w Zarządzie Oddziału TNP w Sierpcu.
79. Paweł Śliwiński:
  - prelekcja nt. flotyli wiślanej,
  - praca w Komisji Rewizyjnej TNP.
80. Dr Liliana Tomaszewska – praca w Zarządzie TNP (do kwietnia 2022 r.).
81. Prof. PW dr hab. inż. Renata Walczak – działalność w Redakcji „Notatek Płockich”.
82. Siostra M. Paschalisa Walendziuk ISMM – odczyt *Betlejem orędzia miłosierdzia. Z dziejów Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Płocku.*
83. Jan Waluś – praca w Komisji Rewizyjnej TNP.
84. Iwona Wierzbicka – referat *Wiadukt w Millou – most rekordów* podczas sesji *Dzień Techniki i Nauki w TNP.*

85. Ewa Wiktorowska-Sowa – referat *Otrzymywanie biometanu i biowodoru metodą mikrobiologiczną z melasy* podczas sesji *Dzień Techniki i Nauki w TNP*.
86. Dr Paulina Wiktorska – referat *Rola pomocy społecznej w systemie zapobiegania przemocy...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
87. Hanna Woroniecka – rośliny ogrodowe.
88. Prof. SGH dr hab. Izabela Zawislińska:
- przewodniczenie Komitetowi Naukowemu konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
  - referat *Polityka klimatyczno-energetyczna Unii Europejskiej...* podczas konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*
89. Dr Agnieszka Zielińska – odczyt *Śladami Marii Konopnickiej po Europie*.
90. Prof. dr hab. inż. Janusz Zieliński – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.
91. Andrzej Ziemiński – odczyt *130. rocznica powstania Polskiej Partii Socjalistycznej. Rola Józefa Piłsudskiego*.
92. Prof. PUZ dr hab. Leszek Zygmunt:
- kierowanie działalnością Sekcji Dialogu,
  - działalność w Komitecie Naukowym konferencji *Region mazowiecki w latach 1990–2021...*,
  - organizacja i prowadzenie odczytu E. Szubskiej-Bieroń „*Akcja T4*” w *Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gostyninie*,
  - współorganizacja i prowadzenie dyskusji *Ekumeniczny Dialog Synodalny*,
  - współorganizacja i prowadzenie dyskusji panelowej *Pytania o wojnę dawniej i dziś. Perspektywa biblijna i moralna*.
93. Dr Wioletta Żórawska:
- kierowanie działalnością Sekcji Nauk Humanistycznych,

- odczyt *Śladami polskich romantyków w Wilnie*,
- organizacja i prowadzenie odczytu s. M. Paschalisy Walendziuk *ISMM Betlejem orędzia miłosierdzia*,
- organizacja prowadzenie odczytu A. Zielińskiej *Śladami Marii Konopnickiej po Europie*.

94. Prof. dr hab. inż. Daniela Żuk:

- praca w Zarządzie TNP (do kwietnia 2022 r.),
- *Historia Płockich Dni Techniki* – referat podczas sesji *Dzień Techniki i Nauki w TNP*,
- prowadzenie konferencji naukowo-technicznej *Od biomasy przez biogaz i biometan do biowodoru*.

95. Prof. dr hab. Lubow Żwanko (Ukraina) – członkostwo w Radzie Naukowej „Notatek Płockich”.

96. Mirosława Żydek – praca w Zarządzie Oddziału TNP w Łęczycy.

97. Autorzy artykułów i recenzji w „Notatkach Płockich”.

DARY KSIĄŻKOWE DLA BIBLIOTEKI IM. ZIELIŃSKICH TNP

- Darczyńcy prywatni:

Buczowski Krzysztof, Burdyka Konrad, Chojnacki Jan, Chojnacki Marek, Chudzyński Marian, Dorobek Andrzej, Gierzyński Andrzej, Głowacki Andrzej, ks. Grzybowski Michał Marian, Gołębiowski Grzegorz, Gryszypanowicz Piotr, Hofman Iwona, Jurkiewicz Jerzy, Jurko-Wieczorkowska Zofia, Kaczmarczyk Paweł, Kansy Andrzej, Końska Ewa, Kornacki Andrzej, Kozanecki Jarosław, Król Małgorzata, Kruszewski Zbigniew, ks. Kućko Wojciech, Kuffel Romana, Lutomierski Marcin, Michałowska-Mycielska Anna, Milner Jan, Nicieja Stanisław, Niweliński Aleksander, Nowak-Dąbrowska Gabriela, Olbromski Mariusz, Olejnik Tadeusz, Orzechowski Marek, Ożdżeńska Anna, Piekarski Tomasz, Pisarkiewicz Mirosław, Płachecki Jarosław, Powierża Jan, Puczniewska-Pyszyńska Elżbieta, Rybicka Marianna, Selder Jakub, Skoliński Romuald, Sobociński

Michał, Sumliński Andrzej, Szmulik Bogumił, Szymańska Maria, Tollik Ryszard, Tołysz Aldona, Waćkowski Jan, Wanecki Jarosław, Werner Alicja, Witkowski Bolesław, Wróbel Maciej, Zalewska Julia, Żuławnik Mariusz.

▪ Darczyńcy instytucjonalni:

Redakcja „Tygodnika Płockiego”, Redakcja „Gościa Niedzielnego”, Muzeum Mazowieckie w Płocku, Książnica Płocka, Wydawnictwo Sejmowe, Wydawnictwo Naukowe UMK w Toruniu.

12 maja 2022 r. Promocja książki *Trudny powrót* Czesława Hajduka ps. „Gopło”, lekarza, autora wielu publikacji, darczyńcy Biblioteki im. Zielińskich TNP

XVI. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

BILANS

sporządzony na dzień 31 grudnia 2022 r.

jednostka obliczeniowa: .....zł.....

	AKTYWA	Stan na dzień kończący			PASYWA	Stan na dzień kończący	
		rok bieżący	rok poprzedni			rok bieżący	rok poprzedni
A	Aktywa trwałe	1 325 292,50	2 122 463,96	A	Kapitał (fundusz) własny	5 215 740,19	4 433 347,16
I	Wartości niematerialne i prawne	14 141,72	14 012,76	I	Kapitał (fundusz) podstawowy	790 338,87	790 338,87
1	Koszty zakończonych prac rozwojowych			II	Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:	2 866 682,18	3 643 008,29
2	Wartość firmy				– nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)		
3	Inne wartości niematerialne i prawne	14 141,72	14 012,76				
4	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne						
II	Rzeczowe aktywa trwałe	1 303 129,32	2 100 775,47	III	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:	345,73	
1	Środki trwałe	1 303 129,32	2 100 775,47		– z tytułu aktualizacji wartości godziwej	345,73	
a)	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	508 137,24	508 137,24	IV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:		
b)	budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	785 003,48	806 323,52		– tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki		
c)	urządzenia techniczne i maszyny	0,00			– na udziały (akcje) własne		
d)	środki transportu						
e)	inne środki trwałe	9 988,60	786 314,71				
2	Środki trwałe w budowie			V	Zysk (strata) z lat ubiegłych		
3	Zaliczki na środki trwałe w budowie						
III	Należności długoterminowe	8 021,46	7 675,73				
1	Od jednostek powiązanych						
2	Od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale						
3	Od pozostałych jednostek	8 021,46	7 675,73				
IV	Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00	VI	Zysk (strata) netto	1 558 373,41	
1	Nieruchomości			VII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		

2	Wartości niematerialne i prawne			B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	32 217,37	19 113,21
3	Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	I	Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
a)	w jednostkach powiązanych	0,00	0,00	1	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	– udziały lub akcje			2	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	0,00	0,00
	– inne papiery wartościowe				– długoterminowa		
	– udzielone pożyczki				– krótkoterminowa		
	– inne długoterminowe aktywa finansowe			3	Pozostałe rezerwy	0,00	0,00
b)	w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00		– długoterminowe		
	– udziały lub akcje				– krótkoterminowe		
	– inne papiery wartościowe			II	Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
	– udzielone pożyczki			1	Wobec jednostek powiązanych		
	– inne długoterminowe aktywa finansowe			2	Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
c)	w pozostałych jednostkach	0,00	0,00	3	Wobec pozostałych jednostek	0,00	0,00
	– udziały lub akcje			a)	kredyty i pożyczki		
	– inne papiery wartościowe			b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	– udzielone pożyczki			c)	inne zobowiązania finansowe		
	– inne długoterminowe aktywa finansowe			d)	zobowiązania wekslowe		
4	Inne inwestycje długoterminowe			e)	inne		
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00	III	Zobowiązania krótkoterminowe	32 217,37	19 113,21
1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			1	Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
2	Inne rozliczenia międzyokresowe			a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0,00	0,00
B	Aktywa obrotowe	3 922 665,06	2 329 996,41		– do 12 miesięcy		
I	Zapasy	350 600,91	319 547,71		– powyżej 12 miesięcy		
1	Materiały	350 600,91	319 547,71	b)	inne		
2	Półprodukty i produkty w toku			2	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00
3	Produkty gotowe			a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0,00	0,00
4	Towary				– do 12 miesięcy		
5	Zaliczki na dostawy i usługi				– powyżej 12 miesięcy		
II	Należności krótkoterminowe	149 777,66	168 120,96	b)	inne		
1	Należności od jednostek powiązanych	0,00	0,00	3	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	32 217,37	19 113,21
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00	a)	kredyty i pożyczki		
	– do 12 miesięcy			b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	– powyżej 12 miesięcy			c)	inne zobowiązania finansowe		
b)	inne			d)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	12 379,55	5 944,94
2	Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	0,00	0,00		– do 12 miesięcy	12 379,55	5 944,94

a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00		– powyżej 12 miesięcy		
	– do 12 miesięcy				e) zaliczki otrzymane na dostawy i usługi		
	– powyżej 12 miesięcy				f) zobowiązania wekslowe		
b)	inne				g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	19 657,82	12 979,34
3	Należności od pozostałych jednostek	149 777,66	168 120,96		h) z tytułu wynagrodzeń	0,00	8,93
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	115 452,11	134 445,08		i) inne	180,00	180,00
	– do 12 miesięcy	115 452,11	134 445,08		4 Fundusze specjalne		
	– powyżej 12 miesięcy				IV Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
b)	z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych			1	Ujemna wartość firmy		
c)	inne	713,67	64,00	2	Inne rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
d)	dochodzone na drodze sądowej	33 611,88	33 611,88		– długoterminowe		
III	Inwestycje krótkoterminowe	3 422 286,49	1 840 062,43		– krótkoterminowe		
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	3 416 802,28	1 834 578,22				
a)	w jednostkach powiązanych	0,00	0,00				
	– udziały lub akcje						
	– inne papiery wartościowe						
	– udzielone pożyczki						
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe						
b)	w pozostałych jednostkach	0,00	0,00				
	– udziały lub akcje						
	– inne papiery wartościowe						
	– udzielone pożyczki						
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe						
c)	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	3 416 802,28	1 834 578,22				
	– środki pieniężne w kasie i na rachunkach	3 416 802,28	1 834 578,22				
	– inne środki pieniężne						
	– inne aktywa pieniężne						
2	Inne inwestycje krótkoterminowe	5 484,21	5 484,21				
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		2 265,31				
C	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy						
D	Udziały (akcje) własne						
	AKTYWA razem (suma poz. A i B i C i D)	5 247 957,56	4 452 460,37		PASYWA razem (suma poz. A i B)	5 247 957,56	4 452 460,37

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

sporządzony za okres 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
(wariant porównawczy)

jednostka obliczeniowa: . . zł . . .

Wiersz	Wyszczególnienie	Dane za	
		rok bieżący	rok poprzedni
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	677 177,59	586 372,86
	– od jednostek powiązanych		
I	Przychody netto ze sprzedaży produktów	677 177,59	574 572,38
II	Zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna)		
III	Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		
IV	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		11 800,48
B	Koszty działalności operacyjnej	879 134,66	937 593,45
I	Amortyzacja	21 320,04	21 320,04
II	Zużycie materiałów i energii	230 110,78	220 860,46
III	Usługi obce	258 438,26	328 594,03
IV	Podatki i opłaty, w tym:	55 276,54	46 582,06
	– podatek akcyzowy		
V	Wynagrodzenia	266 907,06	236 746,49
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	38 824,10	40 370,91
	– emerytalne		
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	8 257,88	8 969,39
VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		34 150,07
C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A – B)	-201 957,07	-351 220,59
D	Pozostałe przychody operacyjne	1 754 686,05	224 651,65
I	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	1 600 000,00	322,63
II	Dotacje	130 856,05	216 199,02
III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
IV	Inne przychody operacyjne	23 830,00	8 130,00
E	Pozostałe koszty operacyjne		
I	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III	Inne koszty operacyjne		
F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D – E)	1 552 728,98	-126 568,94
G	Przychody finansowe	10 953,20	8 929,52
I	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		
	a) od jednostek powiązanych, w tym:		
	– w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	b) od jednostek pozostałych, w tym:		
	– w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
II	Odsutki, w tym:	10 265,94	2 454,75
	– od jednostek powiązanych		
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		
	– w jednostkach powiązanych		
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
V	Inne	687,26	6 474,77
H	Koszty finansowe	5 308,77	310,01
I	Odsutki, w tym:		
	– dla jednostek powiązanych		
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		
	– w jednostkach powiązanych		
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
IV	Inne	5 308,77	310,01
I	Zysk (strata) brutto (F + G – H)	1 558 373,41	-117 949,43
J	Podatek dochodowy		
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		
L	Zysk (strata) netto (I – J – K)	1 558 373,41	-117 949,43

XVII. REJESTR CZŁONKÓW ZWYCZAJNYCH

Stan w dniu 31 grudnia 2022 r.

Lp.	Nazwisko i imię	Stopień lub tytuł naukowy	Rok przyjęcia do TNP
1.	Adamiak Piotr	dr n. rolniczych, zootechnik	2017
2.	Agaciński Waldemar	mgr	1986
3.	Alabrudziński Zbigniew	dr n. technicznych	1971
4.	Antoszkiewicz Stanisław	mgr inż. rolnik	1978
5.	Babecki Jerzy	mgr inż. budownictwa	1991
6.	Badowska Krystyna	lekarz	1976
7.	Banasiak Joanna	mgr fil. polskiej	2010
8.	Bańka Krystyna	mgr historii, archiwista	2002
9.	Baraniuk Tadeusz	dr n. humanistycznych	2004
10.	Bartuś Ewa	dr n. humanistycznych	1998
11.	Bąkowski Mieczysław	lekarz	1984
12.	Bednarczyk Rafał	ks. prof. UKSW dr hab. n. teologicznych	2019
13.	Bembenista Ewa	mgr teologii	2012
14.	Berger Jan	mgr historii	2011
15.	Berliński Marcin	dr n. społecznych	2014
16.	Bielecki Jan	prof. UKSW dr hab. psychologii	2004
17.	Bieńkowski Krzysztof	inż. mechanik	1986
18.	Bodal Tomasz	mgr historii	1989
19.	Bogdanienko Jerzy	prof. dr hab.	2011
20.	Bogdańska Edyta	dr n. prawnych	2015
21.	Bombrych Stanisław	mgr sztuki	1978
22.	Borczyk Andrzej	mgr	2014
23.	Boszko Alicja	mgr fil. polskiej	1975
24.	Boszko Michał	mgr pedagogiki	1970
25.	Brinkmann Wilhelm	prof. dr, hydrolog	1993
26.	Brodzki Stanisław	inż.	1993
27.	Bromgau Andrzej	mgr inż.	1986
28.	Brzeziński Daniel	ks. prałat, prof. UMK dr hab. liturgiki	2006
29.	Brzozowski Marek	mgr sztuki	2014
30.	Buczowski Krzysztof	dr n. humanistycznych	2002
31.	Burdyka Konrad	dr n. społecznych	2018

32.	Bylińska Magdalena	dr n. ekonomicznych	2018
33.	Chmielewska Maria	dr n. humanistycznych	2017
34.	Chojnacka Danuta	mgr psychologii	1988
35.	Chojnacki Jan	mgr inż. architekt	1980
36.	Chojnacki Jerzy	mgr administracji	1993
37.	Chudzyński Marian, czł. hon.	dr n. historycznych	1959
38.	Cieśleńska Beata	prof. AMP dr hab. n. społecznych	2018
39.	Cubrzyńska-Leonarczyk Maria	dr n. humanistycznych	2011
40.	Czapiewski Robert	mgr prawa	1974
41.	Czerpak Andrzej	mgr. inż.	2019
42.	Damrosz Jerzy	prof. dr hab. n. humanistycznych	2014
43.	Dądzik Dorota	dr n. humanistycznych	1999
44.	Denczew Sławczo	prof. dr hab. inż. n. technicznych	2013
45.	Dłużewska-Sobczak Anna	mgr fil. polskiej	2000
46.	Dobak Danuta	dr geografii	1982
47.	Dobrosielska Teresa	mgr historii	2006
48.	Dobrosielski Kajetan	dr n. historycznych	1980
49.	Dobrosielski Lech	mgr historii	1974
50.	Domagała Jarosław	dr hab. sztuk muzycznych	2005
51.	Dorobek Andrzej	dr kulturoznawstwa	1986
52.	Duch Małgorzata	mgr fil. polskiej	1999
53.	Dumowska Bogumiła	dr n. humanistycznych	1995
54.	Dymek Benon	dr hab.	1969
55.	Dymek Henryk	dr n. humanistycznych, pedagog	1986
56.	Dwojnych Andrzej	dr n. humanistycznych	2004
57.	Fafiński Zbigniew	lek. wet.	2003
58.	Figurski Paweł	dr n. humanistycznych	2021
59.	Frąckowiak Anna	prof. KPSW dr hab. n. humanistycznych	2013
60.	Gałkowski Andrzej	dr pedagogiki	2010
61.	Gizińska Ewa	dr n. humanistycznych	2010
62.	Głowacki Jerzy	mgr inż.	1972
63.	Głowacki Rajmund	mgr inż.	1989
64.	Głowala Agnieszka	dr n. humanistycznych	2017
65.	Godlewski Bohdan	dr inż., hydrotechnik	1968
66.	Gołębiewski Grzegorz	dr n. humanistycznych	1994
67.	Gontarek Stanisław	mgr inż. chemii	1995
68.	Gozdowska Elżbieta	dr n. humanistycznych	2017
69.	Górska Katarzyna	mgr fil. polskiej	2006

70.	Góralski Wojciech	ks. prof. dr hab.	1977
71.	Górecki Olgierd	dr n. prawnych	2019
72.	Górska-Sieradzka Jolanta	mgr, archiwista	2010
73.	Górzyński Maciej	mgr inż.	1971
74.	Grabecki Mirosław	mgr matematyki	1993
75.	Graczyk Waldemar	ks. prof. dr hab. historii	2002
76.	Gretkowski Andrzej	ks. prof. dr hab. n. humanistycznych	2011
77.	Grochowska-Iwańska Krystyna	dr n. humanistycznych	1981
78.	Gryczewski Wojciech	adwokat	1966
79.	Gryszpanowicz Piotr	dr n. humanistycznych, inż.	2018
80.	Grzegorzczak Robert	adwokat	1985
81.	Grzybowski Michał Marian, czł. hon.	ks. prof. dr hab.	1968
82.	Guzanek Bożena	mgr socjologii	1987
83.	Hanusz Marian	mgr polityki społecznej	1969
84.	Hapek Natalia Agnieszka	mgr orientalistyki, mgr prawa	2013
85.	Jachimiak Grzegorz	mgr n. społecznych	1969
86.	Jachowicz Stanisław	dr n. ekonomicznych	2002
87.	Jagiello Mirosław	ks. dr teologii	2011
88.	Jakubiak Andrzej	prof. dr hab. inż.	2008
89.	Jakubiak Marek	prof. PW dr hab. n. humanistycznych	2010
90.	Janczewicz Ewa	dr n. teologicznych	2015
91.	Janczewska Danuta	dr n. o zarządzaniu, mgr inż.	2009
92.	Janczewski Jerzy	dr inż.	2009
93.	Jankowska Krystyna	dr inż. n. technicznych	1984
94.	Jarzębska Monika	dr n. ekonomicznych	2009
95.	Jaszczak Ewa	mgr inż.	2006
96.	Jelec Paweł	dr inż.	2004
97.	Jodłowska Krystyna	lekarz	2006
98.	Kacperska-Michota Joanna	dr n. społecznych	2014
99.	Kacprzak Michał	dr n. humanistycznych	2010
100.	Kaczanowska Wanda	mgr bibliotekozn. i inf. naukowej	1978
101.	Kaczmarczyk Paweł	dr n. ekonomicznych	2015
102.	Kaczorowska Joanna	adwokat	1970
103.	Kamińska Małgorzata	prof. SWPW dr hab. n. humanistycznych	2015
104.	Kamiński Arkadiusz	dr hab. n. inżynierjno-technicznych, inż.	2021
105.	Kamiński Krzysztof	dr inż.	1986
106.	Kamiński Mieczysław	inż. budownictwa	1999
107.	Kania Rafał	dr n. prawnych	2001

108.	Kansy Andrzej	prof. AMP dr hab. n. społecznych	1998
109.	Kasperkiewicz Kazimierz	mgr fil. germańskiej	1986
110.	Kasprzyk Damian	dr n. humanistycznych	2007
111.	Kawiecka Zofia	lekarz	1957
112.	Kazimierczuk Marcin	dr n. prawnych	2019
113.	Kaźmierczak Bogdan	mgr ekologii krajobrazu	2003
114.	Kempa Janusz	prof. PW dr hab.	2001
115.	Kielbasiewicz Emilia	mgr historii	2001
116.	Klocek Alina	dr n. humanistycznych	1984
117.	Kłobukowska Aniela	mgr inż. rolnik	1969
118.	Kłobukowski Stanisław	lek. wet.	1969
119.	Knedler-Korneszczyk Danuta	mgr prawa	2003
120.	Kołodziejski Maciej	prof. UMK dr hab. n. społecznych	2015
121.	Komorowski Hubert	ks. mgr teologii	2013
122.	Konieczny Józef	mgr inż. mechanik	2000
123.	Kordala Tomasz	dr archeologii	2018
124.	Korgul-Wyszatycka Iwona	mgr konserwatorstwa, muzeolog	2003
125.	Korneszczyk Piotr	mgr prawa	2003
126.	Korzan Daniel	dr pedagogiki	2006
127.	Kossakowska Anna	mgr administracji	2004
128.	Kościelak Lech	dr n. humanistycznych	2012
129.	Kotkiewicz Adam	mgr bibliotekoznawstwa	2012
130.	Kotowski Włodzimierz	prof. dr hab. inż.	1974
131.	Kowalczyk Agnieszka Ewa	mgr bibliotekozn. i inf. naukowej	2007
132.	Kowalczyk Elżbieta	mgr ekonomii	2000
133.	Kowalczyk Jacek	mgr fizyki	1969
134.	Kowalczyk Zofia	mgr ekonomii	1977
135.	Kowalska Hanna	mgr fil. polskiej	2006
136.	Kowalska Marzena	mgr fil. polskiej	2000
137.	Kowalski Andrzej	dr inż.	1977
138.	Kowalski Tomasz	dr n. humanistycznych	2017
139.	Koziorowski Leszek	mgr prawa	2016
140.	Krajewski Mirosław	prof. dr hab. historii	1979
141.	Krawczak Maciej	prof. dr hab. inż. n. technicznych	2017
142.	Kruszewski Tomasz	dr n. humanistycznych	2012
143.	Kruszewski Zbigniew	prof. SWPW dr hab. inż.	1982
144.	Krzesiński Marian	mgr ekonomii	1990
145.	Krzywiński Wojciech	mgr inż.	1978

146.	Kubissa Jacek	prof. PW dr hab. inż.	1980
147.	Kućko Wojciech	ks. dr teologii	2020
148.	Kujawa Ewa	nauczyciel	1991
149.	Kunikowski Stanisław	prof. KSW dr hab. n. społecznych	1987
150.	Kupisz Anna	mgr	2002
151.	Kupniewski Zenon	mgr ekonomii	1997
152.	Kuźniewska Zofia	prof. AMP dr hab. historii	2001
153.	Kwiatkowski Krzysztof	mgr historii	1994
154.	Leidinger Paul	prof. dr	1985
155.	Lenart Andrzej	prof. dr hab.	1994
156.	Lenart Witold	dr geografii	1976
157.	Lewandowska Hanna	dr ekonomii, inż.	2012
158.	Lewandowski Arkadiusz	dr n. społecznych	2017
159.	Lipiński Zbigniew	prof. dr hab. n. rolniczych	2021
160.	Lorenz Torsten	doc. dr historii	2005
161.	Lubacz Zbigniew	mgr historii	1969
162.	Lutomierski Marcin	dr n. humanistycznych	2011
163.	Łosińska Alicja	mgr historii	1977
164.	Majzner Katarzyna	mgr prawa	1998
165.	Malesa Henryk	mgr prawa i administracji	2015
166.	Malinowski Piotr	mgr inż.	1980
167.	Marciniak Andrzej	prof. PW dr hab. inż. chemii	2020
168.	Marcinkowski Roman	prof. PW dr hab. inż.	2006
169.	Mariański Janusz	ks. prof. dr hab.	1970
170.	Matyszewski Adam	dr teologii liturgii	2008
171.	Meller Arkadiusz	dr n. społecznych	2017
172.	Mianecka Julia	dr n. humanistycznych	2012
173.	Michalak Grzegorz	dr inż. n. technicznych	2006
174.	Midura Franciszek	prof. dr n. humanistycznych	1972
175.	Mieczkowski Adam	prof. UWM dr hab. sztuk muzycznych	2016
176.	Mieszczyński Kazimierz	mgr	1987
177.	Milner Jan	mgr ekonomii	1995
178.	Misiak Anna	dr inż.	1992
179.	Mroczkowska Małgorzata	mgr historii	1987
180.	Mroczkowski Marek	mgr historii	1987
181.	Noakowski Piotr	prof. dr hab. inż.	1999
182.	Nowacka Anna	dr n. ekonomicznych	2005
183.	Nowakowska Jadwiga	pracownik administracyjny	1991

184.	Nowakowski Jarosław	inż. chemii	1973
185.	Nowakowski Tadeusz	mgr inż.	2019
186.	Nowosielski Michał	prof. ucz. dr hab. n. społecznych	2017
187.	Nycek Jan Bolesław	mgr historii	1980
188.	Okupna Danuta	mgr administracji	1996
189.	Okupny Andrzej	mgr inż. rolnik	1995
190.	Olejnicki Krzysztof	mgr	2010
191.	Olejnik Tadeusz	prof. dr hab. n. humanistycznych	1986
192.	Olszacki Jacek	dr inż. n. technicznych	2016
193.	Ostrowska Anna	mgr bibliotekoznawstwa	1983
194.	Ożdżyński Zbigniew	mgr	2009
195.	Pabiniak-Konarska Barbara	dr n. humanistycznych	1974
196.	Pacewska Barbara	prof. dr hab. inż. n. chem.	1971
197.	Panek Małgorzata	dr n. prawnych	2018
198.	Paradowska-Olkowska Iwona	mgr socjologii	1986
199.	Pardecki Stanisław	mgr n. społecznych	1972
200.	Parzęcki Ryszard	prof. dr hab. pedagogiki	1991
201.	Pawlak Stanisław	mgr inż. elektryk	1986
202.	Peszyński Szczepan	mgr ekonomii	2000
203.	Piekarska Henryka	dr n. humanistycznych	1989
204.	Piekarski Tomasz	dr n. humanistycznych	2013
205.	Piekut Czesław	mgr inż.	1976
206.	Piotrowski Andrzej	mgr ekonomii	1982
207.	Piotrowski Paweł	dr n. humanistycznych	2012
208.	Pisarkiewicz Mirosław	mgr historii	1990
209.	Płachecki Jarosław	dr n. humanistycznych	2010
210.	Płuciennik Halina	mgr fizyki	1978
211.	Podawca Konrad	dr n. rolniczych	2005
212.	Podel Waldemar	dr n. społecznych, radca prawny	2006
213.	Podgórski Stefan	mgr prawa	1977
214.	Polakowski Marcin	dr n. społecznych	2017
215.	Poniewski Mieczysław	prof. dr hab. inż.	2012
216.	Portalska Jadwiga	mgr biologii	1971
217.	Portalski Mariusz	mgr inż. elektronik	1975
218.	Pruszkowski Leszek	dr n. ekonomicznych, inż.	2005
219.	Przedpełski Jan	dr n. humanistycznych, lek. wet.	1986
220.	Raczyńska Ewa	mgr ekonomii	2000
221.	Radomski Grzegorz	prof. dr hab. n. humanistycznych	1994

222.	Radomski Wojciech	prof. dr hab. inż.	1996
223.	Raniszewski Jerzy	mgr inż.	1980
224.	Raźniewski Marek	mgr inż. budownictwa	2000
225.	Regel Janusz	dr n. medycznych	1976
226.	Rode Henryk	dr inż. n. technicznych	2006
227.	Rojewski Michał	dr n. prawnych	2012
228.	Rumianowska Agnieszka	dr n. humanistycznych	2018
229.	Rybicka Marianna	lekarz	1969
230.	Sarniak Mariusz	dr inż. n. technicznych	2022
231.	Schulz Anna	dr n. humanistycznych	1985
232.	Serafimowicz Włodzimierz	mgr inż. budownictwa	1991
233.	Sęczkowska Maria	mgr fil. polskiej	1994
234.	Siemiątkowski Zbigniew	dr hab. n. humanistycznych	2013
235.	Simaczenko Halina	mgr	1992
236.	Skalny Władysław	mgr inż. chemii	1978
237.	Skonieczny Wiesław	ks. prałat mgr teologii	1999
238.	Słodki Maciej	prof. dr hab. n. medycznych	2017
239.	Smulewicz Eryk	mgr inż.	2001
240.	Sobociński Michał	mgr historii	2019
241.	Solarski Bolesław	mgr inż.	1977
242.	Stachurski Jerzy	mistrz rzemiosła artystycznego	1993
243.	Stanisławski Lech	mgr inż. arch.	1997
244.	Staniszewska Magdalena	mgr inform. naukowej i bibliotekoznawstwa	2017
245.	Stefanowicz Bogdan	prof. dr hab.	2001
246.	Stefański Jerzy	dr n. politycznych	1977
247.	Stogowska Anna Maria	dr hab. n. humanistycznych	1982
248.	Stolarczyk Tomasz	dr n. humanistycznych	2004
249.	Struzik Adam, czł. hon.	lekarz	1992
250.	Sumliński Andrzej	mgr pedagogiki instrumentalnej	2020
251.	Szczepański Janusz	prof. dr hab. n. historycznych	1982
252.	Szczepek Hubert	mgr inż. chemii	1977
253.	Szczepek Krystyna	mgr inż. chemii	1977
254.	Szczodrowski Piotr	mgr matematyki	1994
255.	Szczygielski Marek	adwokat	1968
256.	Szewczyk-Jarocka Mariola	dr n. ekonomicznych	2005
257.	Szubska-Bieroń Elżbieta	dr n. humanistycznych	2011
258.	Szulc Maria	sędzia	1977
259.	Szychowski Ireneusz	mgr inż.	2006

260.	Szymanowski Arkadiusz	mgr historii, mgr psychologii	2017
261.	Szymańska Beata	mgr fil. polskiej	2000
262.	Szymańska Iwona	mgr	2000
263.	Szymański Ryszard	mgr fil. polskiej	2009
264.	Śliwiński Paweł Tomasz	mgr inż.	2006
265.	Świecka Maria	notariusz	1968
266.	Tomaszewska Liliana	dr pedagogiki	2004
267.	Torbus Sławomir Andrzej	prof. ucz. dr inż. n. technicznych	2018
268.	Trąbczyński Wojciech	dr	1977
269.	Trojanek-Gago Irena	mgr pedagogiki	1984
270.	Trubas Michał	prof. US dr hab. n. humanistycznych	2003
271.	Tymińska-Góralczyk Jolanta	adwokat	1995
272.	Urbańska Irena	mgr prawa	1977
273.	Urbański Piotr	mgr historii	1996
274.	Uździcki Piotr	mgr inż.	2011
275.	Walczak Ewa	mgr historii	2002
276.	Walczak Renata	prof. PW dr hab. inż. n. rolniczych	2001
277.	Waluch Kazimierz	dr n. humanistycznych	1999
278.	Waluś Jan Henryk	mgr inż.	2008
279.	Waluś Konrad Jan	dr n. technicznych, inż.	2012
280.	Wanecki Jarosław	lekarz	2022
281.	Wanke Piotr	dr n. technicznych, inż.	2011
282.	Wąsiewski Grzegorz	dr n. humanistycz., mgr inż. techn. żywności	2003
283.	Wiciński Stanisław	mgr matematyki	2004
284.	Wielgus Agnieszka	dr n. humanistycznych	2004
285.	Wierzbicka Iwona	mgr inż. architekt	2010
286.	Wiśniewska Maria	mgr bibliotekoznawstwa	1988
287.	Wiśniewski Remigiusz	prof. SWPW dr hab. inż.	2014
288.	Włodarski Łukasz	dr n. humanistycznych	2022
289.	Wodtke Piotr	mgr inż. mechanik	2012
290.	Wojtera Zbigniew	mgr ekonomii	2003
291.	Wójtowicz Norbert	dr n. humanistycznych	2000
292.	Wysocka Bożena	mgr	1991
293.	Zadrożny Krzysztof	mgr informatyki	2012
294.	Zagórski Dariusz	ks. prof. dr hab.	2010
295.	Zdziarski Wojciech	inż. geodeta	2000
296.	Zieliński Janusz	prof. dr hab. inż. chemii	1999
297.	Zombirt Tadeusz	mgr geografii	1970

298.	Zygner Leszek	prof. PUZ dr hab. n. humanistycznych	2012
299.	Żak Ludwik	inż. technolog	1975
300.	Żak Robert	dr inż.	2006
301.	Żemigąła Maria	dr archeologii	1977
302.	Żochowski Jerzy	mgr fil. polskiej	1973
303.	Żóltowska Maria Anna	mgr fil. polskiej	2007
304.	Żórawska Wioletta	dr n. humanistycznych	2000
305.	Żuchewicz Tomasz	mgr ekonomii, mgr fil. polskiej	1999
306.	Żuk Daniela	prof. dr hab. inż. n. technicznych	1981
307.	Żuławnik Mariusz	dr n. humanistycznych	2016
308.	Żydek Mirosława	mgr wychowania plastycznego	1995

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

1. PERN S.A., 09-410 Płock, ul. Wyszogrodzka 133 (od 1995 r.).

Ad 1: Zarząd zatwierdził *Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2022* oraz propozycję porządku obrad Walnego Zebrania i postanowił zgodnie z § 22 pkt 3 i § 24 Statutu TNP zwołać Zwyczajne Walne Zebranie Członków Towarzystwa 22 maja 2023 r. (poniedziałek) o godz. 16.45, a w drugim terminie o godz. 17.00.

PRZEWODNICĄCY RADY MIASTA PŁOCKA

Płock, 11 grudnia 2022 roku

**Pan Profesor
Zbigniew Paweł Kruszewski
Prezes Towarzystwa
Naukowego Płockiego**

**Zarząd Towarzystwa
Naukowego Płockiego**

To właśnie tego wieczoru,
gdy mróz lśni, jak gwiazda na dworze,
przy stołach są miejsca dla obcych,
bo nikt być samotny nie może.

To właśnie tego wieczoru,
gdy wiatr zimny śniegiem dmucha,
w serca złamane i smutne
po cichu wstępuje otucha.
Wieczór wigilijny, Lucyna Krzemieniecka

Szanowny Panie Prezesie, Szanowni Członkowie Zarządu,

na ręce Pana Prezesa i Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego przekazuję najlepsze życzenia dla wszystkich Członków i Sympatyków Towarzystwa z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru spędzonego wśród Bliskich przyniesie Państwu spokój i radość. Niech każda chwila świąt Bożego Narodzenia będzie szczęśliwa, a Nowy Rok obdaruje zdrowiem, pomyślnością i spełnionymi marzeniami.

Wszystkiego dobrego w 2023 roku w życiu osobistym i działalności społecznej w Towarzystwie Naukowym Płockim! Życzę, aby ziściło się wielkie marzenie wszystkich Członków i Sympatyków Towarzystwa, czyli korzystnych zmian dotyczących warunków finansowania i funkcjonowania Towarzystwa, szczególnie naszej chluby – Biblioteki im. Zielińskich TNP z bezcennymi zbiorami.

Łączę wyrazy szacunku

Przewodniczący
Rady Miasta Płocka

Artur Juszczyński

C.

ARTYKUŁY

Zbigniew Kruszewski*

Spółeczny ruch naukowy – potrzeba uregulowań prawnych**

W złożonym świecie, jaki obecnie mamy, państwo jako władza, nie jest w stanie być gwarantem dobrobytu obywateli. Na taki stan rzeczy można znaleźć niezliczoną liczbę przykładów. Zapewnić ten dobrobyt może tylko współodpowiedzialność za procesy rozwojowe rządzących i rządzonych. Drogą, która może prowadzić nas do tego celu jest intensyfikacja procesów samoorganizacji obywateli – budowanie kapitału społecznego. Ważnym działaniem powinno być docenienie i usankcjonowanie roli czynnika obywatelskiego. Wydaje się, że potrzebne do tego są umowy społeczne w nowej formie. Wybór właściwej drogi współodpowiedzialności zwiększa szanse na sukces rozwoju społecznego, dobrostan obywateli, ale także i na sukces gospodarczy. Działania tego rodzaju równocześnie ograniczają, oddalają ryzyka związane z narastającym etatyzmem, wejścia na ścieżkę autorytarną władzy, czy też chęć utrzymania władzy przez rządzących za wszelką cenę. Chęć utrzymania władzy prowadzi do stopniowego ograniczenia swobód obywatelskich, a to jest w ścisłej korelacji ze stagnacją rozwoju i dobrobytu obywateli.

---

* Zbigniew Kruszewski, prof. – prezes TNP, członek Prezydium Rady Towarzystw Naukowych Polskiej Akademii Nauk, rektor Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku.

** Przedruk z: *Spółeczny wymiar działalności towarzystw naukowych*, pod red. nauk. Iwony Hofman, Jerzego Błażejowskiego, Andrzeja Kansego, wyd. PAN, Rada Towarzystw Naukowych, Warszawa 2023.

Wyrazicielem aktywności obywatelskiej są wszelkiego rodzaju ruchy społeczne. Zrzeszanie się obywateli w różnego rodzaju organizacjach społecznych, powinno być stałym procesem. Polska pod tym względem nie najlepiej wygląda w stosunku do krajów Europy Zachodniej. Społecznie ujawnia swoją aktywność, w różnych organizacjach, około 15 procent Polaków. Sytuuje to Polskę na pozycji końcowej w Unii Europejskiej, której liderami są kraje skandynawskie oraz Holandia, gdzie społeczne działanie w organizacjach deklaruje co najmniej połowa dorosłych obywateli¹.

W Polsce funkcjonuje ok. 138 tysięcy organizacji społecznych, w tym 107 tysięcy stowarzyszeń i 31 tysięcy fundacji. Główny Urząd Statystyczny szacuje, że ok. 50 procent jest z nich aktywnych, co daje ok. 70 tysięcy funkcjonujących organizacji społecznych. Zakładając, że towarzystw naukowych w Polsce jest 330², stanowią one znikomą, gubiącą się w tym gąszczu, grupę specyficznych organizacji, zrzeszających społeczników ruchu naukowego. A przecież, prawie dla każdego jest jasne, że obywatele, narody potrzebują wolontariuszy działających w sferze nauki i kultury, a takimi są członkowie towarzystw naukowych.

„Społeczny ruch naukowy skupiony w towarzystwach i stowarzyszeniach naukowo-technicznych to rodzaj harmonijnego połączenia strefy państwowej i prywatnej. Tak jak państwo demokratyczne nie może istnieć bez partii politycznych, gdyż są one elementem systemu, tak uczelnie, instytuty naukowe nie mogą funkcjonować bez społecznego ruchu naukowego, gdyż jest on niezbędnym elementem uprawiania nauki, kultury nauki”³. Prof. Andrzej Białas zauważa: „Trzeba wyjść do całego społeczeństwa z podstawowym, jasnym przekazem: nauka nie jest zagrożeniem, jak usiłują nam wmówić różne ruchy antyszczepionkowe czy

---

¹ Z. Kruszewski, *Towarzystwa naukowe – niedoceniane organizacje*, Wyd. TNP, Płock 2020, s. 156.

² I. Hofman, *Społeczny ruch naukowy w Polsce w polityce naukowej państwa*, w: *Społeczny ruch naukowy w procesie zmiany*, I. Hofman, Z. Kruszewski (red.), Wyd. PAN, Warszawa 2021, s. 10.

³ Z. Kruszewski, *Towarzystwa naukowe...*, dz. cyt., s. 149.

antyrozwojowe. Nauka jest jedyną szansą na uniknięcie zagrożeń. W tym właśnie punkcie ogromną rolę mają do odegrania i faktycznie odgrywają towarzystwa naukowe. Przecież to my stanowimy największą w Polsce siłę propagującą i uczciwie wyjaśniającą ludziom znaczenie nauki w codziennym życiu”⁴. Towarzystwa naukowe swoim funkcjonowaniem wpisują się w pożądane zmiany naszej kultury, kultury obywatelskiej, potrzebnej do budowania kapitału społecznego, dobrobytu obywateli, a zarazem demokracji. Pomimo ogromnych zasług dla Polek i Polaków w historii Polski społeczny ruch naukowy, nie znalazł właściwego docenienia, nawet w aspekcie historycznym, choć cudem przetrwał zawirowania przeszłości. A. Białas podkreśla: „Skarb, który nie tylko znakomicie wzbogaca naszą pamięć historyczną i umacnia tradycję, ale podobnie jak w przeszłości, również dzisiaj konsekwentnie i skutecznie służy budowaniu siły Najjaśniejszej Rzeczypospolitej”⁵.

Obecny obraz usytuowania społecznego ruchu naukowego w obiegu prawnym w kraju przedstawiła prof. Iwona Hofman w artykule *Spółeczny ruch naukowy w Polsce w polityce naukowej państwa* w monografii *Spółeczny ruch naukowy w procesie zmiany* wydanej w 2021 roku przez Polską Akademię Nauk. Autorka dokonała przeglądu dokumentów dotyczących formalizacji statusu społecznego ruchu naukowego od 30 października 1951 roku, kiedy to powstała Polska Akademia Nauk, do obecnych czasów (rok 2022). Jak zauważa I. Hofman: „W krótkim przeglądzie aktów prawnych, memoriałów i stanowisk dotyczących statusu i funkcjonowania społecznego ruchu naukowego uderza trwałość nierozwiązanych (lub rozwiązanych częściowo) problemów, które można skorygować jako: kryteria naukowości wyznaczające renomę towarzystw, źródła finansowania”⁶. I dalej: „Mimo wielokrotnego nagłaśniania problemu towarzystw naukowych i formalnych stanowisk RTN (Rada

---

⁴ A. Białas, *Polskie towarzystwa naukowe jako skarb naukowy*, w: *Rola towarzystw naukowych w rozwoju świadomości obywatelskiej i kultury*, A. Gulczyński, Z. Kruszewski (red.), Wyd. PTPN, Poznań 2019, s. 20.

⁵ Tamże..., s. 22.

⁶ I. Hofman, *Spółeczny ...*, dz. cyt., s. 10.

Towarzystw Naukowych przy prezydium PAN), Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku (wraz z rozporządzeniami) w zasadzie petryfikuje stan nieuznawania towarzystw naukowych jako podmiotów nauki, chociaż spełniają kryteria instytucjonalnych podmiotów nauki w rozumieniu kultury”⁷.

Współczesny model funkcjonowania towarzystw naukowych opiera się całkowicie na społecznej odpowiedzialności działaczy, bez jakiegokolwiek wsparcia formalnego, moralnego, finansowego organów państwa. Analiza ustaw i rozporządzeń wskazuje, że towarzystwa naukowe w Polsce nie są bytem prawnym, a co się z tym wiąże, nie należą do podmiotów nauki. Skutkuje to pomijaniem ich działaczy w różnego rodzaju kryteriach oceniających dorobek i stan nauki, jak i indywidualne osiągnięcia naukowców. Został całkowicie pominięty historyczny, intelektualny i materialny dorobek oraz potencjał tych organizacji. Brak jest zabezpieczenia finansowego funkcjonowania towarzystw, utrzymujących się wyłącznie ze składek członkowskich, szczególnie w kontekście zabezpieczenia zbiorów, archiwów, muzeów, bibliotek, często gromadzonych przez wieki, stanowiących dziedzictwo narodowe.

Z powyższych przesłanek powstała potrzeba odniesienia się do utworzenia ram prawnych funkcjonowania towarzystw naukowych. Próby opisu prawnego tej działalności naukowej w Polsce były podejmowane od wielu lat. Karkołomnym wyzwaniem było i jest jak ze zbioru stowarzyszeń zarejestrowanych pod Ustawą Prawo o stowarzyszeniach wyłonić grupę towarzystw naukowych, podobnie jak to ma miejsce w przypadku organizacji pożytku publicznego. Wyłonienia można dokonać wyłącznie w oparciu o uznane, obiektywne kryteria merytoryczne. Kryteria te ze względu na swoją specyfikę, przykładowo jak kryteria ceny pozycji naukowej pracowników, muszą być nieostre, pozostawione do oceny organowi, który ma dokonać tej oceny. Zadanie to podejmowano się wielokrotnie rozwiązać, by móc odpowiednio zakwalifikować stowarzyszenie, realizujące cele i zadania naukowe. Ostrości nabrało

---

⁷ Tamże..., s. 16.

to zagadnienie po 1989 roku, kiedy zmieniono prawo o stowarzyszeniach⁸. Szczególne znaczenie tego problemu nastąpiło, gdy ustawa o Polskiej Akademii Nauk zniosła afiliację i finansowanie towarzystw naukowych przy Akademii. Towarzystwa naukowe i stowarzyszenia naukowo-techniczne zawisły w próżni prawnej, bez określenia, co to jest stowarzyszenie naukowe i bez możliwości finansowania z budżetu państwa lub budżetu samorządu. Zrodziła się więc konieczność uregulowania ustawowego funkcjonowania towarzystw i stowarzyszeń naukowo-technicznych.

Założono, aby przyszła ustawa określająca funkcjonowanie towarzystw naukowych uwzględniała:

1. określenie pojęcia definicji towarzystwa naukowego lub stowarzyszenia naukowo-technicznego,
2. określenie kryteriów oceny działalności naukowej stowarzyszenia,
3. określenie organu uznającego lub wykluczającego ze spisu stowarzyszeń zarejestrowanych pod Ustawą z dn. 7 kwietnia 1989 roku – Prawo o stowarzyszeniach, stowarzyszenie będące towarzystwem naukowym lub stowarzyszeniem naukowo-technicznym,
4. organ prowadzący rejestr tychże towarzystw oraz organ ich rejestrujący,
5. zapewnienie autonomii i samorządności funkcjonowania poszczególnych towarzystw, względem organu uznającego dane stowarzyszenia za naukowe,
6. możliwości wsparcia finansowego towarzystw naukowych lub stowarzyszeń naukowo-technicznych podmiotowo.

Z przedstawionych potrzeb powstał projekt ustawy o towarzystwach naukowych, który zmierza do prawnego uregulowania działalności towarzystw oraz ich ogólnopolskiej reprezentacji. Celem jest zabezpieczenie funkcjonowania i rozwoju społecznego ruchu naukowego w Polsce, jako ważnego czynnika aktywizującego

---

⁸ Z. Kruszewski, S. Kunikowski, A. Kansy, T. Majsterkiewicz (red.), *Spoleczny ruch naukowy w Polsce. Historia i przyszłość*, Wyd. PAN, Warszawa 2014, s. 31–33.

społeczeństwo, jego rozwój przez promocję nauki oraz dbanie o dziedzictwo narodowe i kulturę. W uzasadnieniu do projektu zwrócono uwagę, że dysponują one istotnym potencjałem ludzkim (ponad 600 000 członków), mają wyraźnie określone pole działania (nauka, promocja nauki, kultura, dziedzictwo narodowe) i stanowią obok Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, Akademii Kopernikańskiej, uczelni wyższych oraz jednostek badawczo-rozwojowych czwarte ogniwo nauki polskiej, oparte na aktywności społecznej członków⁹.

W ogólnej charakterystyce projektu podniesiono¹⁰, że:

1. „projekt ustawy o towarzystwach naukowych określa rolę i zadania społecznego ruchu naukowego w systemie nauki polskiej, rangę społeczną oraz zasadnicze kierunki działania,
2. projekt ustawy określa zasady organizacji i funkcjonowania towarzystw naukowych, ich uprawnienia i obowiązki, stwierdzając, że stosuje się do nich przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku – Prawo o stowarzyszeniach, o ile przepisy projektowanej ustawy nie stanowią inaczej, określając jednocześnie zasady kwalifikowania stowarzyszeń jako towarzystw naukowych,
3. projekt ustawy określa warunki działalności towarzystw naukowych, w tym zasady ich finansowania,
4. projekt określa prawa i obowiązki władz publicznych, instytucji państwowych i samorządu terytorialnego w stosunku do towarzystw naukowych oraz towarzystw naukowych w stosunku do władz publicznych, instytucji państwowych i samorządu terytorialnego,
5. projektowana ustawa określa zasady powoływania i funkcjonowania oraz zakres uprawnień i obowiązków ogólnopolskiej reprezentacji towarzystw naukowych – Rady Towarzystw Naukowych,

---

⁹ Z. Kruszewski, *Towarzystwa naukowe...*, dz. cyt., s. 28.

¹⁰ Zob. Materiały wewnętrzne RTN zawarte w projekcie, czerwiec 2022, Ustawy z dnia... o towarzystwach naukowych, s. 17–27.

6. projektowana ustawa wprowadza także niezbędne zmiany, które zapewnia jej wykonanie, do sześciu ustaw: Prawo o stowarzyszeniach, o samorządzie gminnym, o Krajowym Rejestrze Sądowym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa oraz Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”.

W rozwiązaniach szczegółowych projektu wprowadzono definicję:

„Towarzystwem naukowym ogólnym lub specjalistycznym jest dobrowolne stowarzyszenie lub związek stowarzyszeń, w rozumieniu prawa o stowarzyszeniach, obejmujące uprawiających działalność naukową pracowników nauki i miłośników nauki oraz ludzi z uprawianiem nauki związanych osobistymi zainteresowaniami lub działalnością zawodową, realizujące przewidziane w swoich statutach zadania związane z rozwijaniem działalności naukowej i upowszechnianiem nauki, odpowiadające warunkom określonym w niniejszej ustawie”.

Projekt nie wprowadza istotnych zmian w zakresie zasad powstawania, rejestracji oraz działalności towarzystw naukowych. Zmiany dotyczyć będą tylko następujących zagadnień:

1. towarzystwem naukowym nie może być stowarzyszenie zwykłe,
2. towarzystwo naukowe podlega w zakresie jego tworzenia przepisom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku – Prawo o stowarzyszeniach z uwzględnieniem postanowień projektowanej ustawy,
3. opinię o statusie stowarzyszenia jako towarzystwa naukowego wyrażać będzie Rada Towarzystw Naukowych. Sąd Rejestrowy przed wydaniem postanowienia o zarejestrowaniu stowarzyszenia jako towarzystwa naukowego zasięgać będzie opinii Rady,
4. Rada Towarzystw Naukowych przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, w okresie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, w drodze uchwały, ustali wykaz towarzystw naukowych działających w chwili wejścia w życie ustawy, do których stosuje się przepisy niniejszej ustawy. W stosunku do towarzystw objętych uchwałą Rady, właściwy sąd rejestrowy dokona odpowiednich zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszeń.

Kolejne przepisy projektu określają naukowy charakter oraz cele i środki działania towarzystw naukowych, podkreślając, że celem towarzystw naukowych jest organizowanie i rozwijanie życia naukowego w formach działalności właściwych organizacjom społecznym oraz określonym statutem, zawierającym między innymi:

1. upowszechnianie osiągnięć nauki przez publikowanie prac naukowych, wydawanie czasopism naukowych i monografii, cykliczne organizowanie zjazdów, warsztatów, kursów, konferencji, odczytów, seminariów naukowych, festiwali nauki i tym podobnych przedsięwzięć,
2. realizowanie prac i badań naukowych oraz popularno-naukowych we własnym zakresie lub we współpracy z innymi krajowymi czy zagranicznymi instytucjami naukowymi i szkołami wyższymi oraz inicjowanie badań prowadzonych przez instytucje naukowe,
3. inicjowanie i współdziałanie w przedsięwzięciach służących wdrożeniu osiągnięć naukowych,
4. reprezentowanie opinii zrzeszonego środowiska naukowego wobec organów państwowych i samorządowych z terenu lub zakresu działania towarzystwa,
5. podejmowanie współpracy z organami samorządu terytorialnego i podmiotami gospodarczymi w zakresie roztaczania opieki nad zabytkami sztuki i historii, pomnikami przyrody oraz nad środowiskiem biologicznym człowieka,
6. prowadzenie działalności popularno-naukowej, także poprzez udział w realizacji kształcenia ustawicznego,
7. rozwijanie różnych form aktywizacji życia naukowego i upowszechniania nauki wśród młodzieży, zwłaszcza sprzyjających ujawnianiu talentów naukowych i otaczaniu szczególnie uzdolnionych opieką w ich dalszym rozwoju,
8. współdziałanie w utrzymywaniu kontaktów pomiędzy placówkami naukowymi i pracownikami nauki a organizacjami i instytucjami gospodarczymi oraz oświatowymi – krajowymi i zagranicznymi,

9. przynależność do zagranicznych stowarzyszeń naukowych i związane z tym opłacanie składek członkowskich,
10. występowanie z inicjatywami i opiniowanie programów i podręczników szkolnych i akademickich, a także występowanie w sprawach otwierania i likwidacji kierunków studiów związanych z dyscypliną nauki, którą reprezentuje towarzystwo,
11. podejmowanie zadań z zakresu poradnictwa naukowego, naukowych diagnoz i ekspertyz, jak również określanie kryteriów kwalifikacyjnych, jakim powinny odpowiadać osoby powoływane na rzeczoznawców w reprezentowanej przez towarzystwo dziedzinie wiedzy,
12. wyróżnianie i nagradzanie najwybitniejszych osiągnięć naukowych i popularyzatorskich oraz ich twórców,
13. prowadzenie bibliotek, muzeów, archiwów, różnego typu kolekcji i zbiorów, laboratoriów i innych urządzeń niezbędnych dla realizacji zadań statutowych,
14. wykonywanie prac zabezpieczających obiekty stanowiące zasoby dziedzictwa narodowego (inventaryzacja, konserwacja, digitalizacja itp.),
15. wykonywanie prac remontowych i zabezpieczających majątek nieruchomy towarzystwa,
16. tworzenie platformy międzyuczelnianej wymiany naukowej na terenie działalności towarzystwa.

Jeden z artykułów określa tryb nadawania towarzystwu (stowarzyszeniu) statusu towarzystwa naukowego, powierzając przeprowadzenie wszystkich czynności opiniodawczych w tym zakresie ogólnopolskiej reprezentacji towarzystw naukowych – Radzie Towarzystw Naukowych i jej organom, przewidując przy tym dwuinstancyjny tok postępowania w przypadku wydania opinii negatywnej w pierwszej instancji.

Kolejny artykuł przewiduje możliwość pozbawienia stowarzyszenia statusu towarzystwa naukowego w przypadku, gdy zaprzestało

ono prowadzenia działalności w zakresie w jakim prowadziło przy zgłoszeniu do rejestracji. Przyjęte w projekcie rozwiązanie jest analogiczne do postępowania rejestrowego w sprawach dotyczących nadania i odebrania statusu organizacji pożytku publicznego.

Kolejny z artykułów obliguje Radę Towarzystw Naukowych do prowadzenia rejestru towarzystw, które posiadają status towarzystw naukowych oraz zmian w tym zakresie.

W jednym z rozdziałów zawarte są przepisy dotyczące mienia towarzystw naukowych, jego części składowych. Przepis określa, że mieniem towarzystw naukowych są własność i inne prawa majątkowe, przeznaczone do prowadzenia działalności statutowej, pozostające we władaniu tych towarzystw w dniu wejścia w życie ustawy w tym: własność nieruchomości oraz inne prawa rzeczowe do nieruchomości: własność ruchomości, w tym urządzeń, zbiorów bibliotecznych, zbiorów muzealnych i materiałów oraz inne prawa rzeczowe do ruchomości; prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości; prawa z papierów wartościowych i środki pieniężne; patenty i inne prawa własności przemysłowej; majątkowe prawa autorskie i majątkowe prawa pokrewne oraz inne powstające z tytułów wymienionych w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 roku – Prawo o stowarzyszeniach. Projektowana ustawa zakłada możliwość dostępu towarzystw naukowych do środków publicznych na rozwój i popularyzację nauki, określa drogi dofinansowywania działalności towarzystw naukowych ze środków publicznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:

- na sfinansowanie zadań z zakresu działalności naukowej,
- na realizację badań naukowych lub prac rozwojowych albo określonych w statucie towarzystwa zadań związanych z prowadzonymi w sposób ciągły pracami dotyczącymi gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów naukowych oraz baz danych,
- na realizację projektów celowych o tematyce obejmującej badania i zadania służące rozwojowi, promocji i zastosowaniom

praktycznym nauki, a także wspierających wzrost innowacyjności gospodarki lub obejmujących programy rozwoju regionalnego.

W zależności od tego, kto jest dysponentem środków publicznych, dotacji lub zleceń mogą udzielać:

1. minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki jako dysponent środków finansowych na naukę, ustalanych na ten cel w budżecie państwa,
2. minister właściwy ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach pozostających w jego dyspozycji środków budżetowych w zakresie dotacji na realizację zadań związanych z utrzymywaniem bibliotek, muzeów, archiwów, gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem różnego typu kolekcji i zbiorów oraz baz danych.

Dotacji lub zleceń w zależności od uzasadnionych potrzeb społecznych oraz w miarę posiadanych środków mogą również udzielać:

- naczelné organy władzy państwowej,
- inne, niż wymienione powyżej naczelné i centralne organy administracji państwowej oraz państwowe jednostki organizacyjne,
- właściwe organy samorządu terytorialnego stopnia gminnego, powiatowego i wojewódzkiego oraz ich jednostki organizacyjne.

Projektowana ustawa zakłada również, że towarzystwa naukowe mogą ubiegać się o środki i fundusze pomocowe Unii Europejskiej oraz korzystać z darowizn od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek nie posiadających osobowości prawnej.

Projekt odmiennie, niż to ma miejsce obecnie, sytuuje Radę Towarzystw Naukowych. W chwili obecnej jej status prawny regulowany jest wewnętrznymi przepisami organów Polskiej Akademii Nauk, albowiem jest ona afiliowana przy Prezydium PAN jako bliżej nieokreślona reprezentacja towarzystw naukowych bez jakichkolwiek uprawnień i możliwości decyzyjnych. Zgodnie z przepisami projektu Rada Towarzystw Naukowych jest wybieralnym organem przedstawicielskim towarzystw i działa na podstawie ustawy i uchwalonego przez siebie Statutu. Ustawa określa skład, zasady

i tryb wyboru Rady, przewiduje też, że obsługę administracyjną Rady wykonywać będzie Biuro Rady, którego organizację, tryb działania oraz zasady finansowania działalności określi Statut Rady. Rada wyposażona będzie w określone kompetencje. Rada prowadzić będzie swoją gospodarkę finansową na podstawie uchwalonego przez siebie budżetu, obejmującego planowane przychody i koszty w danym roku kalendarzowym”.

Ponadto projekt zawiera rozdział, w którym zawarte są konieczne zmiany w przepisach obowiązujących. Do projektu dołączono uzasadnienie, w którym zawarto poniższe rozdziały:

1. potrzeba ustawowego uregulowania,
2. ogólna charakterystyka projektu,
3. uwagi do poszczególnych postanowień projektu,
4. ocenę skutków regulacji:
  - a. cel wprowadzania ustawy,
  - b. wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa,
  - c. konsultacje,
  - d. skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy,
5. zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o towarzystwach naukowych nie narusza autonomii ani suwerenności poszczególnych towarzystw naukowych. Wskazuje on jedynie jaka jest możliwość zakwalifikowania ze zbioru stowarzyszeń ogólnych danego stowarzyszenia do zbioru towarzystw naukowych. Stowarzyszenie uznane za towarzystwo naukowe, może korzystać z finansowego wsparcia przewidzianego przepisami projektu ustawy. Towarzystwo naukowe niespełniające przyjętych na siebie zobowiązań wynikających z przepisów projektu Ustawy, może być pozbawione statusu towarzystwa naukowego, zgodnie z trybem przewidzianym w tym projekcie.

Rada Towarzystw Naukowych, przedstawiona w projekcie, nie jest organem zwierzchnim towarzystw naukowych, a jedynie instytucją, która podejmuje uchwałę o nadanie statusu danemu stowarzyszeniu towarzystwa naukowego. Rada może prezentować

towarzystwa naukowe przed organami państwa, jak i innymi organami oraz współpracować z krajowymi i zagranicznymi organizacjami działającymi w obszarze nauki.

Przedstawiony projekt ustawy o towarzystwach naukowych jest rezultatem kilkunastoletnich prac, w toku których – także na etapie powstawania założeń regulacji – miały miejsce szerokie konsultacje w środowisku naukowym. Projekt był przedmiotem kilku konferencji naukowych, ogólnopolskich seminariów, w tym także kilku posiedzeń Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN, a także został poddany ocenie ekspertów z wielu dziedzin. Wyrażona była też opinia przez szereg towarzystw naukowych ogólnych i specjalistycznych, a także przez Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych i Federację Polskich Towarzystw Medycznych¹¹. Ustawowe uregulowanie działalności towarzystw naukowych zyskało aprobatę Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, która na Zgromadzeniu Plenarnym w dniu 5 czerwca 2008 roku podjęła uchwałę (Dokument nr 78/IV) w sprawie usytuowania towarzystw naukowych w polskim systemie prawnym.

Zdaniem inicjatorów przyjęcie przez parlament projektu ustawy o towarzystwach naukowych spowoduje uregulowanie i stabilizację funkcjonowania towarzystwa naukowych i stowarzyszeń naukowo-technicznych. Wykorzystanie aktywności obywatelskiej osób działających w społecznym ruchu naukowym przyniesie wymierne korzyści dla nauki, konkurencyjności gospodarki, jej innowacyjności, dla kultury i dziedzictwa narodu, a przez to podniesie dobrostan obywateli. Nie ma najmniejszych wątpliwości, że towarzystwa naukowe są transferem wiedzy, nauki, kultury do gospodarki i życia społecznego.

---

¹¹ Z. Kruszewski, S. Kunikowski, A. Kansy, T. Majsterkiewicz (red.), *Spoleczny ruch...*, dz. cyt., s. 146–161.

Bibliografia

1. Białas A., *Polskie towarzystwa naukowe jako skarb naukowy*, w: *Rola towarzystw naukowych w rozwoju świadomości obywatelskiej i kultury*, A. Gulczyński, Z. Kruszewski (red.), Wyd. PTPN, Poznań 2019.
2. Hofman I., *Spółeczny ruch naukowy w Polsce w polityce naukowej państwa*, w: *Spółeczny ruch naukowy w procesie zmiany*, I. Hofman, Z. Kruszewski (red.), Wyd. PAN, Warszawa 2021.
3. Kruszewski Z., *Towarzystwa naukowe – niedoceniane organizacje*, Wyd. TNP, Płock 2020.
4. Kruszewski Z., Kunikowski S., Kansy A., Majsterkiewicz T. (red.), *Spółeczny ruch naukowy w Polsce. Historia i przyszłość*, Wyd. PAN, Warszawa 2014.
5. Materiały wewnętrzne RTN zawarte w projekcie, czerwiec 2022, Ustawy z dnia... o towarzystwach naukowych.

Zbiory specjalne Towarzystwa Naukowego Płockiego**

1. Wprowadzenie

Jubileusz dwusetlecia Towarzystwa Naukowego Płockiego (TNP), przypadający w 2020 roku, stał się wyjątkową okazją, aby przypomnieć znamienitą przeszłość, ale ukazać też bogatą terażniejszość tego najstarszego – wśród obecnie działających – towarzystwa naukowego na ziemiach polskich¹.

Każde towarzystwo naukowe to – rzecz jasna – przede wszystkim ludzie, ich pasje, intelekt, umiłowanie prawdy, inicjatywy i konkretne działania służące dobru wspólnemu². Ta oczywista konstatacja w całej pełni dotyczy *Societas Scientiarum Plocensis*. Jednak Towarzystwo Naukowe Płockie to także materialne dobra nauki i kultury, jakie udało się zgromadzić i przechować w ciągu dwustu lat jego istnienia.

W niniejszym opracowaniu pragniemy przedstawić zbiory specjalne Towarzystwa Naukowego w Płocku, koncentrując się głównie – z uwagi na ogrom archiwaliów – na najstarszych i najcenniejszych manuskryptach i inkunabułach. Na ich przykładzie ukażemy wkład TNP w gromadzenie, przechowywanie i ochronę dziedzictwa narodowego zarówno w wymiarze regionalnym, jak i ogólnopolskim.

---

* ks. Daniel Brzeziński, prof. – wiceprezes TNP, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

** Przedruk z: *Spółeczny wymiar działalności towarzystw naukowych*, pod red. nauk. Iwony Hofman, Jerzego Błażejowskiego, Andrzeja Kansego, wyd. PAN, Rada Towarzystw Naukowych, Warszawa 2023.

¹ Zob. *Jubileusz 200-lecia Towarzystwa Naukowego Płockiego (1820–2020)*, red. G. Gołębiwski, Z. Kruszewski, Płock 2021.

² Zob. *Ludzie TNP. Słownik biograficzny (1820–2020)*, red. M. Kamińska, Płock 2019.

2. „Zbiory specjalne” TNP: próba określenia i zdefiniowania

Jeszcze kilka lat temu jako „zbiory specjalne” w Towarzystwie Naukowym Płockim najczęściej określano zespół zabytkowych obiektów wydzielony z ogólnych zbiorów Biblioteki im. Zielińskich TNP. Taka klasyfikacja, a w konsekwencji i nazewnictwo wynikały z odrębnych cech formalnych owych jednostek, odpowiedniego ich magazynowania, szczególnego sposobu opracowywania i ściśle określonych zasad udostępniania, głównie dla celów badawczych. Nie ulega jednak wątpliwości, że na miano zbiorów specjalnych zasługuje także cały szereg innych, wyjątkowych obiektów będących w posiadaniu Towarzystwa.

Zdecydowana większość zbiorów, które są przedmiotem niniejszego opracowania, to oczywiście zbiory specjalne Biblioteki im. Zielińskich TNP w ich dotychczasowym rozumieniu, z bezcennym księgozbiorem zawierającym ponad 13 000 starodruków, z czego 93 obiekty to inkunabuły. Wśród skarbów tej placówki znajduje się również ponad 2000 jednostek manuskryptów, w tym średniowieczne, pergaminowe karty pochodzące z ksiąg liturgicznych, najróżniejsze dokumenty – przeważnie królewskie, sądowe i kościelne – oraz listy i autografy wielu wybitnych postaci. Najstarszy rękopis sięga IX wieku.

Zbiory specjalne to również dawne i współczesne dzieła malarskie należące do Towarzystwa (wśród nich obrazy Jana Cybisa i Leona Śliwińskiego), rzeźby (między innymi Alfonsa Karnego), rytownictwo (z unikatowym, kompletnym cyklem 80 grafik *Los Caprichos* autorstwa Francisca Goi, wchodzących w skład pierwszego wydania z 1799 roku), bogata kolekcja muzykaliów, a także obiekty z dziedziny kartografii, sfragistyki, numizmatyki oraz medalierstwa.

Do obiektów specjalnych nie można nie zaliczyć najstarszych i najbardziej charakterystycznych elementów umeblowania i wyposażenia zabytkowych wnętrz w siedzibach Towarzystwa: gotyckiej kanonii zbudowanej w XV wieku wraz z jej XIX-wieczną oficyną, oraz Domu „Pod Opatrznością”, wzniesionego w stylu klasycystycznym w latach 1828–1832.

Ze względu na upływ czasu i specyfikę cennej kolekcji, zbiorami specjalnymi należałoby już dzisiaj nazywać także historyczną prasę plocką i ogólnopolską, przechowywaną w Bibliotece im. Zielińskich oraz różne zespoły archiwaliów TNP. Bardzo wiele z nich nigdy dotąd nie było publikowanych.

Do wymienionych zasobów można by jeszcze dodać ponad 10 000 eksponatów muzealnych odebranych w 1949 roku Muzeum Mazowsza Płockiego należącemu do Towarzystwa Naukowego Płockiego. Przejęte wówczas przez państwo obiekty można obecnie oglądać w Muzeum Mazowieckim w Płocku, gdzie są pieczołowicie przechowywane.

W 2019 roku, podczas bezpośrednich przygotowań do obchodów jubileuszu dwusetlecia Towarzystwa Naukowego Płockiego, zainicjowano wielotomowe wydawnictwo, w którym na kolejne lata zaplanowano sukcesywne przedstawianie zbiorów należących do *Societas Scientiarum Plocensis*. Ukazał się wówczas pierwszy tom serii zatytułowany *Najstarsze manuskrypty (IX–XVIII w.) i inkunabuły*³. Regularne prace nad kolejnymi tomami opóźniła pandemia koronawirusa. Na 2023 rok przewidziane jest wydanie tomu poświęconego zabytkowym budowłom stanowiącym plockie siedziby Towarzystwa i ich wyposażeniu.

Następnie, zgodnie z planem wydawniczym, mają ukazać się woluminy chronologicznie poświęcone starodrukowi z XVI, XVII i XVIII wieku. Wśród starych druków z XVI stulecia należy wspomnieć chociażby pergaminowy egzemplarz *Commune Poloniae Regni privilegium* (czyli Statutów) Jana Łaskiego z 1506 roku, *Chronica Polonorum* Macieja Miechowity z 1521 roku (z najstarszą drukowaną podobizną Bolesława Krzywoustego) czy też pierwsze, norymberskie wydanie *De revolutionibus orbium coelestium* Mikołaja Kopernika z 1543 roku.

---

³ *Zbiory specjalne Towarzystwa Naukowego Płockiego*, red. Z. Kruszewski, D. Brzeziński, t. 1: *Najstarsze manuskrypty (IX–XVIII w.) i inkunabuły*, oprac. D. Brzeziński, G. Szumlicka-Rychlik, Płock 2019. Na podstawie obszernych fragmentów tej publikacji przygotowano niniejsze opracowanie.

W dalszej perspektywie przedstawione zostaną: kolekcja malarstwa, rzeźb i grafik, kolekcja muzykaliów oraz zbiory kartograficzne, sfragistyczne, numizmatyczne i medalierskie. Nie zabraknie też miejsca dla zaprezentowania setek manuskryptów i autografów sławnych osobistości życia społecznego, kulturalnego, naukowego i politycznego, pochodzących z XIX, XX i XXI wieku.

Wypada dodać, że znajdujący się w zbiorach kartograficznych TNP rękopiśmienny atlas z 1781 roku *Mappy Hrabstwa Bialskiego* został wpisany w roku 2021 na Listę Krajową Programu UNESCO *Pamięć Świata*⁴.

Wielotomowa publikacja o zbiorach specjalnych TNP będzie pierwszą – w tak szerokim zakresie – sumaryczną prezentacją dziedzictwa Towarzystwa Naukowego Płockiego. Jego historyczna, kulturowa, naukowa i artystyczna wartość jest nie do przecenienia. Nowa seria wydawnicza w zamyśle jej pomysłodawców i redaktorów ma przyczynić się do lepszego poznania wyjątkowych zbiorów przechowywanych w stołecznym i książęcym Płocku, stając się inspiracją do podejmowania pogłębionych badań naukowych nad nimi.

3. Z dziejów Towarzystwa Naukowego Płockiego

„Towarzystwo Naukowe Płockie, założone w 1820 roku – jak czytamy w preambule do Statutu – wyrasta z potrzeby nieustannego poszukiwania prawdy i upowszechniania wiedzy jako źródła postępu. Jednoczy ludzi działających dla dobra wspólnego w duchu

---

⁴ Atlas ten, zwany *Atlasem Radziwiłłowskim*, jest uważany za obiekt najbogatszy w treść i najdoskonalszy technicznie spośród wszystkich polskich map i planów majątkowych z drugiej połowy XVIII wieku. Mapy ręcznie narysował i pokolorował w latach 1777–1782 Leonard Targoński, komornik ziemi łomżyńskiej i geometra królewski. Stworzył piękne i okazałe dzieło, stanowiące źródło bezcennych informacji geograficznych i historycznych o mieście Biała, tamtejszym – nieistniejącym już – zamku i zamkowym folwarku oraz rozległych przyległościach należących do hrabstwa bialskiego w dobrach rodu Radziwiłłów. Leonard Targoński swoje geodezyjno-inżynierskie prace przyozdobił miniaturowymi rysunkami znaczących budowli: pałaców, kościołów, cerkwi, a także mostów i młynów. Atlas daje możliwość odwzorowania ówczesnych układów urbanistycznych, kształtu wsi, zespołów parkowo-pałacowych, szlaków komunikacyjnych, cieków wodnych, a nawet przydrożnych krzyży południowego Podlasia.

wzajemnego szacunku i tolerancji. Zobowiązani szlachetnym przykładem przodków, aby przekazywać przyszłym pokoleniom kulturowe dziedzictwo Europy, Polski, Północnego Mazowsza oraz Płocka, pragniemy stać na straży najszczytniejszych ideałów, narodowych wartości oraz dóbr kultury będących miarą ludzkiej cywilizacji”⁵.

Choć Towarzystwo Naukowe Płockie oficjalnie zostało powołane do istnienia 3 czerwca 1820 roku, a więc już w XIX stuleciu, to jednak powstało na gruncie idei oświeceniowych. Utworzono je przy ówczesnej Szkole Wojewódzkiej Płockiej. Pierwszym prezesem Towarzystwa został biskup płocki Adam Prażmowski, członek Królewskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, sekretarzem zaś Kajetan Morykoni, rektor Szkoły⁶. K. Morykoni w 1821 roku uzyskał zgodę na prowadzenie biblioteki pod nazwą Biblioteka Publiczna i Szkolna Województwa Płockiego (obecnie Biblioteka im. Zielińskich TNP) oraz na gromadzenie zbiorów w ramach Muzeum Publicznego i Szkolnego Województwa Płockiego, jednej z pierwszych tego typu placówek w Królestwie Polskim (obecnie Muzeum Mazowieckie w Płocku).

Opiekunami nowo powstałego Towarzystwa zostały wybitne osobistości polskiego nurtu oświeceniowego, jak: Stanisław Kostka Potocki, ks. Stanisław Staszic, Julian Ursyn Niemcewicz, Samuel Bogumił Linde czy ks. Wojciech Anzelm Szweykowski, kapłan Diecezji Płockiej i pierwszy rektor Uniwersytetu Warszawskiego⁷.

---

⁵ Statut Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwalony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie 17 czerwca 2019 roku, w: *Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2019*, Płock 2019, s. 199.

⁶ Dzieje Towarzystwa Naukowego Płockiego obszernie przedstawił Z. Kruszewski, *Towarzystwo Naukowe Płockie w odrodzonej Polsce*, Płock 2018; tenże, *Towarzystwo Naukowe Płockie – podmiot życia publicznego*, Warszawa 2011; tenże, *Towarzystwa naukowe – niedoceniane organizacje*, Płock 2020, s. 291–378; zob. też: A.M. Stogowska, *Rola intelektualna i kulturotwórcza Towarzystwa Naukowego Płockiego w latach 1820–1830, 1907–1939*, Płock 1994; M.M. Grzybowski, *Ludzie i skarby Towarzystwa Naukowego Płockiego*, „Notatki Płockie” 205(2005) n. 4, s. 11–14; Z. Kruszewski, J. Stefański, *Mala Encyklopedia Towarzystwa Naukowego Płockiego*, Płock 2011; A. Kansy, *Tradycja i współczesność Towarzystwa Naukowego Płockiego*, w: *Towarzystwa Naukowe w Polsce. Dziedzictwo, kultura, nauka, trwanie*, red. Z. Kruszewski, t. 1, Warszawa 2013, s. 250–261.

⁷ Zob. M.M. Grzybowski, *Duchowieństwo Diecezji Płockiej*, t. 5, Płock 2016, s. 231–235.

Niestety, po dziesięciu latach na skutek represji po Powstaniu Listopadowym Towarzystwo Naukowe Płockie *de facto* zaprzestało aktywności, choć nigdy nie zostało formalnie rozwiązane.

Pomyślny obrót wydarzeń przyniósł Towarzystwu początek XX wieku. Nowa sytuacja społeczno-polityczna w Rosji, a w konsekwencji także i w Królestwie Polskim, ale również determinacja wybitnych płocczan z doktorem Aleksandrem Macieszą na czele spowodowały odrodzenie Towarzystwa Naukowego Płockiego po 77 latach. Stało się to na pierwszym zebraniu organizacyjnym członków reaktywowanego Towarzystwa, które odbyło się 23 marca 1907 roku⁸. Podczas kolejnego posiedzenia 2 kwietnia 1907 roku ukonstytuował się Zarząd TNP. Na prezesa wybrano Aleksandra Macieszę, syna zesłańców syberyjskich, lekarza, wybitnego społecznika, późniejszego przewodniczącego Rady Miasta i prezydenta Płocka, który funkcję prezesa TNP sprawował przez 38 lat, aż do śmierci w 1945 roku. Pierwszym wiceprezesem został ks. Antoni Julian Nowowiejski, mianowany wkrótce biskupem płockim, późniejszy arcybiskup tytularny Silyum, błogosławiony męczennik II wojny światowej. Na drugiego wiceprezesa powołano nauczyciela Stefana Rutskiego, na sekretarza – dziennikarza Stefana Grabowskiego, zaś na członków Zarządu – Bolesława Zdziarskiego, działacza społecznego oraz Józefa Szczepańskiego, dyrektora I Gimnazjum Polskiego.

Jednak chyba do reaktywacji Towarzystwa najbardziej przyczyniła się zaistniała na początku XX wieku potrzeba przejęcia i zabezpieczenia księgozbioru po Gustawie Zielińskim ze Skępego i jego synu Józefie. Dzisiaj, z perspektywy czasu możemy wyraźnie dostrzec, w jak przedziwny sposób dzieje księgozbioru Towarzystwa wpłynęły na historię samego Towarzystwa. Wskrzeszenie działalności Towarzystwa Naukowego dawało gwarancję zabezpieczenia cennych

---

⁸ Społecznicy skupieni wokół Aleksandra Maciezy statut Towarzystwa Naukowego Płockiego zgłosili już 28 grudnia 1906 roku i pod taką datą został zarejestrowany przez płocką komisję gubernialną. Jako założyciele Towarzystwa wystąpili wówczas: lekarz Aleksander Maciesza, ks. Tomasz Kowalewski, pedagog Adam Grabowski oraz lekarz Aleksander Zaleski.

skeptycznych zbiorów, które stały się podwaliną i główną częścią zbiorów specjalnych TNP.

Dynamiczna działalność stowarzyszenia w zakresie zabezpieczania, powiększania i promowania niematerialnego i materialnego dziedzictwa nauki i kultury została ponownie przerwana w czasie II wojny światowej. Szczęśliwie zbiory TNP prawie nie ucierpiały, gdyż Niemcy planowali utworzenie na ich bazie ośrodka kultury niemieckiej w Płocku.

Kolejny raz funkcjonowanie TNP zostało zawieszono po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego w 1981 roku. Taka sytuacja trwała do lipca 1983 roku. Od tego czasu Towarzystwo Naukowe Płockie działa nieprzerwanie, kontynuując wcześniejsze założenia i stawiane sobie cele, w tym krzewienie i upowszechnianie nauki i kultury metodami i środkami właściwymi dla organizacji społecznych. Oczywiście, do roku 1989 działalność ta była ściśle kontrolowana przez ówczesne władze PRL. Pomimo jednak wielu trudności i represji, jakie dotykały kolejne zarządy i członków TNP, zwłaszcza w pierwszych latach po II wojnie światowej, Towarzystwo nie tylko zdołało ocalić swoją tożsamość, ale też dynamicznie i wszechstronnie się rozwijało i wciąż rozwija jako społeczny ruch naukowy z bogatym zapleczem intelektualnym i unikatową bazą historyczną i materialną.

4. Z historii zbiorów Towarzystwa Naukowego Płockiego

Najstarsze manuskrypty i inkunabuły stanowiące własność Towarzystwa „tradycyjnie” przynależą do zbiorów specjalnych Biblioteki im. Zielińskich, placówki kultury i nauki bardzo zasłużonej dla Płocka, Mazowsza i dla Polski, stanowiącej „od zawsze” integralną część Towarzystwa Naukowego Płockiego⁹.

---

⁹ Zob. W. Kaczanowska, *Skarby Biblioteki im. Zielińskich TNP*, Płock 1995; A.M. Stogowska, *Dzieje i funkcje Biblioteki Towarzystwa Naukowego Płockiego (1820–1985)*, Płock 1994; I. Nyckowska, *Biblioteka im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego – jej geneza, zbiory i perspektywy rozwojowe*, „Notatki Płockie” 109(1981) n. 4, s. 47–51; W. Kaczanowska, *Zabytkowy charakter Biblioteki im. Zielińskich TNP*, „Notatki Płockie” 156(1993) n. 3, s. 9–12; A.J. Papierowski, *Geneza Biblioteki im. Zielińskich TNP (w świetle*

Obecna Biblioteka im. Zielińskich TNP to jedna z najstarszych w kraju i największych księżnic na Mazowszu. Jej losy od samego początku związane są z historią Towarzystwa. Po zatwierdzeniu przez Komisję Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Królestwa Polskiego, biblioteka oficjalnie zaczęła działać w rok po utworzeniu Towarzystwa. Powstała w wyniku połączenia zbiorów Biblioteki Szkoły Wojewódzkiej w Płocku i zbiorów Towarzystwa Naukowego Płockiego. Już wówczas jej zasoby można było uznać za bardzo cenne, choćby ze względu na księgozbiory przejęte po zlikwidowanych płockich klasztorach jezuitów i dominikanów oraz spuścizny po biskupach płockich: Erazmie Ciołku i Andrzeju Załuskim oraz po biskupie poznańskim Wawrzyńcu Goślickim.

Biblioteka Towarzystwa funkcjonowała do roku 1831, kiedy to na skutek represji po Powstaniu Listopadowym Towarzystwo *de facto* zaprzestało aktywności, choć nigdy nie zostało ono formalnie rozwiązane. Za zakończenie pierwszego okresu działalności TNP zwykło się przyjmować rok 1830¹⁰.

Jak już nadmieniliśmy, bezpośrednim impulsem, aby w roku 1907 wskrzesić Towarzystwo Naukowe Płockie była konieczność uratowania księgozbioru po Gustawie Zielińskim ze Skępego i jego synu Józefie¹¹. W roku 1902 Józef Zieliński, będąc zagrożony

---

dokumentów Towarzystwa), „Notatki Płockie” 177(1998) n. 4, s. 17–26; G. Szumlicka-Rychlik, *Tendencje rozwojowe Biblioteki im. Zielińskich TNP w zmieniającej się rzeczywistości (lata 2000–2005)*, „Notatki Płockie” 208(2006) n. 3, s. 48–50.

¹⁰ Zbiory biblioteczne jednak przetrwały w księgozbiornym niemalże do końca XIX stulecia. Niepomyślny dla nich okazał się rok 1898, gdy ze względu na potrzebę powiększenia bursy szkolnej, 668 książek przekazano Uniwersytetowi Warszawskiemu. Badania fragmentów tych zbiorów (przechowywanych obecnie w Bibliotece UW) wykazały, że znajduje się wśród nich: 7 inkunabułów, 76 starodruków z XVI wieku, 52 starodruki z XVII wieku, 163 starodruki z XVIII wieku i 147 druków z XIX stulecia. Pozostałe książki, w liczbie ponad 3000 egzemplarzy, wywieziono do Petersburskiej Akademii Nauk. Na szczęście w okresie międzywojennym powróciły one z Petersburga do Płocka jako mienie rewindykowane; por. A.M. Stogowska, *Biblioteka Towarzystwa Naukowego Płockiego*, w: *Studia o bibliotekach i zbiorach polskich*, red. B. Ryszewski, t. 6, Toruń 1994, s. 93–97.

¹¹ Gustaw Zieliński to polski pisarz i poeta okresu romantyzmu, uczestnik powstania listopadowego, zesłaniec syberyjski, który po powrocie z Syberii do Polski odziedziczył duży majątek Skępe i zaczął gromadzić książki oraz inne cenne zbiory. Wzniósł nawet dla

licytacją majątku i pragnąc ochronić przed całkowitym rozproszeniem niezwykle cenne zbiory gromadzone przez swego ojca, postanowił je przekazać „po wieczne czasy” społeczeństwu miasta Płocka. Ogromna biblioteka, zgodnie z wolą ofiarodawcy miała nosić imię Zielińskich (co też się stało w roku 1909 i trwa do dziś), zaś jej opiekunem miało zostać Towarzystwo Rolnicze w Płocku, a gdyby ono z jakichś racji nie podjęło się tego zadania i zbiorom groziłoby wywiezienie z Płocka, wtedy Józef Zieliński sukcesorem ustanawiał Kapitułę Katedralną Płocką.

Ze względu na obowiązujące wówczas prawo, a także obiektywne trudności lokalowe i finansowe, Towarzystwo Rolnicze nie mogło przyjąć daru. Również Kapituła Katedralna Płocka w świetle restrykcyjnych przepisów antykościelnych była pozbawiona osobowości prawnej. Stąd odnośny akt notarialny fikcyjnej sprzedaży spuścizny sporządzono w 1904 roku na nazwisko ks. Tomasza Kowalewskiego, kustosa Kapituły, bibliotekarza kapitulnego i założyciela Muzeum Diecezjalnego w Płocku. Jednak po pewnym czasie, już po śmierci Józefa Zielińskiego w 1905 roku, gdy narastały problemy związane z przekazywaniem zbiorów, przechowywaniem ich w odpowiednich warunkach oraz utrzymaniem bibliotekarza (którym pragnął być syn Józefa, noszący po dziadku imię Gustaw, również zamiłowany bibliofil, późniejszy dożywotni członek protektor TNP), zdecydowano, że skępski księgozbiór przejmie – także na podstawie aktu fikcyjnej sprzedaży – odrodzone Towarzystwo

---

nich specjalny budynek, ozdobiony dziełami sztuki i nazywany „Belwederem Skępskim”. Znajdowało się w nim po śmierci Gustawa Zielińskiego w 1881 roku ponad 19 000 tomów książek, prawie 1500 map, 21 atlasów, archiwum rodzinne złożone z ponad 400 tomów dokumentów, akt i korespondencji oraz nieznaną bliżej ilość rycin i manuskryptów. Gustaw Zieliński zapisał w testamencie bibliotekę, zbiory numizmatyczne i archeologiczne, przedmioty sztuki, rękopisy i archiwum rodzinne najstarszemu synowi Józefowi, a majątek Skępe – drugiemu synowi Władysławowi. Taki podział przyniósł wiele kłopotów nowemu właścicielowi zbiorów, który nie posiadał odpowiedniego dla nich pomieszczenia w swoim majątku w Łążyńcu i musiał pozostawić je w Skępem. Z czasem część kolekcji trafiła do Łążyńcu, część uległa rozproszeniu, ale większość wciąż pozostawała w Skępem i była pozbawiona należytej opieki; zob. H. Kostanecka, *50 inkunabułów w Bibliotece imienia Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego*, Płock 1985, s. 6–7; A.M. Stogowska, *Biblioteka Towarzystwa Naukowego Płockiego...*, s. 97–102.

Naukowe Płockie jako instytucja, która miała zagwarantowane prawo do posiadania biblioteki i do zakładania bibliotek na terenie całej guberni. Stąd na posiedzeniu TNP 25 kwietnia 1907 roku kwestia biblioteki stała się głównym punktem porządku obrad¹².

Otrzymana od Józefa Zielińskiego kolekcja – według ostatecznych ustaleń A. Macieszy z 1908 roku – liczyła około 15 000 tomów, z czego najcenniejszych było 38 inkunabułów. Z daru Józefa Zielińskiego pochodzą prawie wszystkie starodruki, którymi dzisiaj dysponuje TNP, bardzo wiele druków XIX-wiecznych oraz archiwalna prasa przechowywana w Bibliotece im. Zielińskich¹³.

Pałący problem przechowywania zbiorów Towarzystwo Naukowe Płockie bardzo szybko rozwiązało. Już w 1908 roku udało się mu nabyć XV-wieczny budynek dawnej kanonii, gdzie umieszczono zbiory biblioteczne. Z kolei w roku 1930 zakupiono neoklasycystyczny Dom „Pod Opatrznością”, w którym utworzono Muzeum Mazowsza Płockiego TNP z eksponatami archeologicznymi, etnograficznymi i przyrodniczymi. Od roku 1976 również i ten obiekt służy Bibliotece Towarzystwa, która od czasów reaktywacji na początku XX stulecia znacząco powiększyła swoje zasoby o wiele zakupów i cennych darowizn, zarówno od różnych instytucji, jak i od prywatnych darczyńców.

Biblioteka TNP, która szczęśliwie przetrwała przez okres rusyfikacji i odrodziła się na początku XX wieku, właściwie bez większych szkód przeżyła również trzy wojny, mimo że inne płockie placówki, jak choćby Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, w okresie drugiej wojny światowej poniosły niepowetowane straty¹⁴.

---

¹² Zob. T. Kowalewski, *Sprawa biblioteki Zielińskich. Sprawozdanie*, Płock 1905, w: Archiwum Towarzystwa Naukowego Płockiego, sygn. G 9151.

¹³ Nie wszystkie jednak obiekty do Płocka dotarły. Część z nich pozostała w Skępem i w Łążynie. Część przeznaczonych dla Płocka rękopisów, książek, mebli i innych cennych przedmiotów sprzedano na licytacji majątku Zielińskich. Część być może uległa zagubieniu podczas transportu. W Płocku skępskie zbiory – zanim przejęło je TNP – składowano w różnych, czasem mało odpowiednich miejscach. Nie zawsze miano też możliwości, aby przewożoną przez kilka lat spuściznę po rodzinie Zielińskich od razu rozpakować, zidentyfikować i skatalogować.

¹⁴ Zob. M.M. Grzybowski, *Mądrość zbudował sobie dom. 75-lecie Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku (1928–2003)*, Płock 2004.

O współczesnej wartości zbiorów Biblioteki im. Zielińskich świadczyć może fakt, iż zostały one włączone do Narodowego Zasobu Bibliotecznego, a placówka posiada status biblioteki naukowej. Zasób liczący obecnie ponad 400 000 jednostek bibliotecznych stanowią manuskrypty, stare druki, archiwalia, kartografia, ikonografia, zbiory XIX-wieczne i XX-wieczne, czasopisma, książki, mikrofilmy oraz obiekty zdigitalizowane. Biblioteka im. Zielińskich posiada największe zbiory dotyczące Płocka i Mazowsza Płockiego.

5. Najstarsze manuskrypty w zbiorach TNP

Biblioteka Towarzystwa Naukowego Płockiego, niestety, nie może poszczycić się kompletnymi egzemplarzami średniowiecznych kodeksów. Przechowywane są w niej jedynie pojedyncze karty pergaminowe. Najstarsza z nich, z fragmentem starotestamentalnej Księgi Mądrości może pochodzić – jak oceniał prof. Karol Górski – nawet z IX wieku. Na XIII–XIV stulecie datowana jest iluminowana karta mszału z fragmentem formularza liturgicznego na pierwszą niedzielę po uroczystości Zesłania Ducha Świętego. W zbiorach specjalnych TNP przechowywane są też dwie, obustronnie zapisane karty pergaminowe wyjęte z antyfonarza brewiarzowego (z części *De sanctis*), powstałego najprawdopodobniej na przełomie XIV i XV wieku. Towarzystwo posiada również obustronnie zapisaną kartę pergaminową z XV-wiecznego antyfonarza (bądź kancjonału) oraz kartę z mszału z obustronnym zapisem nutowym (z hymnem *Gloria in excelsis Deo* i z wielkanocną antyfoną maryjną *Regina coeli*) z XV lub początku XVI stulecia.

Część z tych obiektów, jak choćby najstarsza w zbiorach karta pergaminowa, została odzyskana bądź też – używając naukowego żargonu – „wypreparowana” z opraw ksiąg w wyniku prac konserwatorskich nad starodrukami należącymi do Towarzystwa. W ten sposób dawna „makulatura intrologatorska”, jakże w obecnych czasach cenna, zyskała nowe życie¹⁵.

---

¹⁵ W podobny sposób TNP weszło w posiadanie XV-wiecznego unikatowego czeskiego kalendarza użytego jako makulatura w wyklejce oprawy dzieła Jakuba de Voragine *Legenda aurea*, inkunabułu z 1490 roku.

Oczywiście, podana wyżej datacja mogła być ustalona jedynie w przybliżeniu, na podstawie takich kryteriów, jak: styl pisma, sposób zapisu nutowego, zastosowany materiał piśmienniczy czy treść euchologii. Ze względu na fragmentaryczność materiału badawczego, w bardzo ograniczonym zakresie możliwa jest tutaj jakakolwiek analiza ikonograficzna czy heortologiczna.

Inaczej rzecz się ma z pozostałymi, nieliturgicznymi rękopisami ze skarbca TNP, które stanowią absolutną większość zbiorów i zawierają datę i miejsce powstania dokumentu oraz podpis, a w przypadku pism oficjalnych również i pieczęć autora bądź prawodawcy. Mowa tutaj o bardzo różnych dokumentach, *nota bene* świadczących o wybitnie kolekcjonerskim charakterze zbiorów Towarzystwa: aktach sprzedaży, potwierdzeniach darowizny, wyrokach sądowych, przywilejach, nadaniach, zezwoleniach, zrzeczeniach, pokwitowaniach, nominacjach i listach. Niektóre są bardzo obszerne. Najwcześniejsze pochodzą z początków XIV wieku. Imponuje wśród nich ilość dokumentów królewskich podpisanych przez samego monarchę (Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, Stefana Batorego, Zygmunta III Wazę, Jana Kazimierza, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego, Augusta II Sasa, Augusta III Sasa, Stanisława Augusta Poniatowskiego). Wiele manuskryptów, zwłaszcza tych najstarszych, wciąż czeka na gruntowne badania w zakresie dyplomatyki i paleografii.

Najwięcej rękopisów w zasobach Towarzystwa Naukowego Płockiego stanowią dokumenty sporządzone w języku polskim i łacińskim, a wśród nowszych archiwaliów – ze względu na uwarunkowania historyczno-polityczne – także w języku rosyjskim. Zdarzają się również manuskrypty niemieckie i francuskie.

6. Inkunabuły w zbiorach TNP

Druga grupa obiektów, którą pragniemy zaprezentować to inkunabuły, czyli najwcześniejsze wytwory sztuki drukarskiej, dzieła drukowane od chwili wynalezienia druku w Europie do końca roku 1500,

stanowiące próbę łączenia zdobnictwa średniowiecznego rękopisu z drukiem okresu Jana Gutenberga.

W zbiorach Biblioteki im. Zielińskich TNP znajdują się obecnie 93 inkunabuły¹⁶, Spośród nich, 38 inkunabułów – jak już wspomniano – przywieziono z Biblioteki Skępskiej Gustawa i Józefa Zielińskich, pozostałe zaś to nabytki późniejsze. Jak w większości polskich bibliotek, wśród inkunabułów należących do *Societas Scientiarum Plocensis* przeważają dzieła drukowane na terenie Niemiec i Italii. Powstały głównie w języku łacińskim, a tylko pojedyncze napisano po niemiecku czy też po włosku.

Gustaw Zieliński posiadał 39 inkunabułów. Większa ich część pochodziła najprawdopodobniej z kolekcji warszawskiego bibliofila Ignacego Wilczewskiego, który pomagał Zielińskiemu w kompletowaniu zbiorów. Niestety, I. Wilczewski nie podpisywał swoich książek i nie posiadał pieczęci ani ekslibrisu, stąd trudno dziś wskazać, które inkunabuły stanowiły jego własność, a które zostały nabyte przez G. Zielińskiego gdzie indziej¹⁷.

Jak ustaliła H. Kostanecka, piętnaście z tych inkunabułów posiada znaki proveniencyjne biblioteki G. Zielińskiego. Z pozostałych dwudziestu trzech, większość znajdowała się przedtem w bibliotekach klasztornych, z czego cztery należały do bernardynów w Skępem i osiem do bernardynów w Łowiczu. W pięciu woluminach nie można odnaleźć śladów proveniencji¹⁸.

---

¹⁶ Rozbieżności w podawaniu liczby inkunabułów należących do TNP wynikają z faktu istnienia jednostek współopranych: Towarzystwo posiada 93 inkunabuły zamieszczone w 86 woluminach, obejmujących 100 tytułów.

¹⁷ Zob. H. Kostanecka, *50 inkunabułów...*, s. 7.

¹⁸ W Bibliotece im. Zielińskich TNP zachowała się niewielka część katalogów opracowanych w Skępem, zawierająca między innymi katalogi inkunabułów. Dysponujemy także rękopisem autorstwa Józefa Bruzdowicza, jednego z bibliotekarzy skępskich, pt. *Wykaz znakomitszych i cenniejszych książek znajdujących się w księgozbiorze zwanym Biblioteka Gustawa Zielińskiego w Skępem*. W opracowaniu tym, sporządzonym – przynajmniej częściowo – już po śmierci G. Zielińskiego, jest jednak mowa jedynie o 31 inkunabułach przechowywanych w Skępem. Różnica w określeniu ilości inkunabułów powstała na skutek nie uwzględnienia wszystkich jednostek znajdujących się w klockach. Poza tym, dwa z nich wyjęto dopiero w Płocku ze zniszczonych opraw inkunabułów pochodzących ze Skępego; zob. tamże, s. 7–8.

Do lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia Towarzystwu przybyły trzy inkunabuły. Dwa egzemplarze w jednym kločku ofiarował w 1908 roku dr Władysław Cholewiński z Rypina, trzeci zaś przekazany został w roku 1918 przez Ludwika Kunkla, warszawskiego przemysłowca i kolekcjonera. Był to egzemplarz *Boskiej Komedii* Dantego Alighieri z 1487 roku, rzadki okaz bibliofilski między innymi z powodu szaty graficznej.

W latach 1978–1984, dzięki staraniom ówczesnego prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego dr. inż. Jakuba Chojnackiego, zakupiono dziewięć kolejnych egzemplarzy, aby w ten sposób osiągnąć liczbę pięćdziesięciu. „Symboliczny”, pięćdziesiąty inkunabuł został nabyty 29 października 1984 roku i przekazany do zbiorów Biblioteki im. Zielińskich na uroczystym posiedzeniu Zarządu TNP 10 listopada 1984 roku. Było to dzieło *Sermones Thesauri novi de tempore* (Strassburg, Martinus Flach, 1478)¹⁹.

Wśród tych nabytków zwraca uwagę egzemplarz pierwszej części *Biblii (cum postillis Hugonis de Sancto Charo)*, którą wydał Joannes (Johann) Amerbach (Amorbach) w latach 1498–1499 w Bazylei. Na karcie tytułowej znajduje się czarna pieczęć z napisem: „I. A. ZALVSKI”. Chodzi tutaj o biskupa Józefa Andrzeja Załuskiego, założyciela Biblioteki Załuskich w Warszawie²⁰.

Na wspomnianym posiedzeniu Zarządu TNP w dniu 10 listopada 1984 roku postanowiono w ciągu dwudziestu pięciu lat powiększyć liczbę inkunabułów dwukrotnie. Stało się to możliwe dzięki zakupom dokonywanym w kolejnych latach zarówno w polskich antykwariatach, na aukcjach, jak i bezpośrednio u osób prywatnych. Rekordowy w tym względzie okazał się rok 1996, w który pozyskano aż osiem paleotypów.

W 1985 roku Towarzystwo zakupiło kompletny egzemplarz dzieła Joannesa de Turrecremata (Juana de Torquemada) *Expositio super toto Psalterio* (Kraków, Caspar Straube, ok. 1475) ze 151 kartami.

---

¹⁹ Zob. H. Kostanecka, *50 inkunabułów...*, s. 9. Wszystkie pięćdziesiąt inkunabułów zostało szczegółowo opisanych w cytowanym opracowaniu H. Kostaneckiej.

²⁰ Zob. tamże.

W kolofonie zamieszczonym na ostatniej z nich znajduje się nazwisko autora dzieła, tytuł i miejsce druku: *Cracis Impressa*. Jest to pierwszy polski druk, na którym wskazano miejsce wydania: krakowską oficynę Kaspra Straubego, nazywanego niekiedy „drukarzem Turrecrematy”. O aktualnej wartości dzieła może świadczyć fakt, że w świecie odnotowanych jest obecnie tylko kilka jego egzemplarzy i to w różnym stanie ich zachowania²¹.

Ostatni inkunabuł udało się nabyć w roku 2005, już za prezesury prof. Zbigniewa Kruszewskiego. Osiągnięto tym samym – razem z adlegatami – liczbę stu tytułów w osiemdziesięciu sześciu woluminach, przy posiadaniu dziewięćdziesięciu trzech inkunabułów²².

Kolekcja paleotypów Towarzystwa Naukowego Płockiego zawiera wiele dzieł o wyjątkowej pozycji i wysokiej wartości historycznej. Są wśród nich inkunabuły mogące się poszczycić wczesną metryką z lat siedemdziesiątych XV stulecia. Są również

---

²¹ Zob. B. Ćwikła, *Cztery nowe inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego zakupione w roku 1985*, „Notatki Płockie” 127(1986) n. 2, s. 58. Dzieło Turrecrematy posiadał w swoich zbiorach Józef Zieliński. Jednak najprawdopodobniej zaginęło ono jeszcze przed przewiezieniem skępskiego księgozbioru do Płocka, kiedy to część biblioteki ze Skępego bezpowrotnie uległa rozproszeniu. Z opisu J. Bruzdowicza wynika, że choć wolumin był zdefektowany (zawierał jedynie 139 kart, z czego pierwsza była uszkodzona, a dziesiątej, jedenastej i ostatniej brakowało), to na podstawie kryteriów wewnętrznych można było ustalić jego krakowskie pochodzenie. Informacje o inkunabule podają wszystkie katalogi skępskie. Wspominał go również sam Józef Zieliński; zob. J. Zieliński, *O Bibliotece Zielińskich w Skępem i o jej założycielu*, „Echa Płockie i Łomżyńskie” 49(1902) s. 50; H. Kostanecka, *50 inkunabułów...*, s. 8.

²² Okoliczności nabywania kolejnych paleotypów, wraz z opisem zakupionych egzemplarzy, były sukcesywnie przedstawiane w następujących publikacjach: B. Ćwikła, *Cztery nowe inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich...*, s. 57–60; W. Kaczanowska, *Nowe inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich TNP zakupione w latach 1986–1987*, „Notatki Płockie” 135(1988) n. 2, s. 53–54; W. Kaczanowska, *Cztery nowe inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego zakupione w latach 1988–1989*, „Notatki Płockie” 141(1989) n. 4, s. 49; W. Kaczanowska, *Biblioteka im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego posiada już 70 inkunabułów*, „Notatki Płockie” 161(1994) n. 4, s. 16–19; W. Kaczanowska, *5 nowych inkunabułów w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego zakupionych w 1995 roku*, „Notatki Płockie” 165(1995) n. 4, s. 16–18; W. Kaczanowska, *Inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego (stan w dniu 31 grudnia 1996 r.)*, „Notatki Płockie” 169(1996) n. 4, s. 21–22; W. Kaczanowska, *Inkunabuły w Bibliotece im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego (stan w dniu 31 grudnia 1998 r.)*, „Notatki Płockie” 177(1998) n. 4, s. 27–28.

i takie, które zachowały się na ziemiach polskich tylko w jednym egzemplarzu, przechowywanym właśnie w Towarzystwie Naukowym Płockim. Cytowana już H. Kostanecka wśród tych ostatnich wskazała: *Breviarium Romanum* (Wenezja 1478); *Corpus iuris civilis* (Padova 1479); Joannes (Johann) de Breitenbach, *Disputatio de immaculata conceptione Virginis Mariae* (Leipzig 1489); Joannes Andreae (Giovanni d'Andrea), *Super arboribus consanguinitatis* (Memmingen, ok. 1490); Lucretius, *De rerum natura* (Wenezja 1495); Girolamo Savonarola, *Expositio in Psalmum XXX* (Augsburg 1500)²³.

Z kolei W. Kaczanowska do płockich unikatów będących obecnie w posiadaniu TNP również zaliczyła wspomniany już egzemplarz J. Turrecrematy (jako najstarszy polski druk tłoczony w Krakowie) oraz *Kronikę Świata* Wernera Rolewincka z 1492 roku²⁴. Natomiast jako nie zarejestrowane w Centralnym Katalogu inkunabułów w bibliotekach polskich B. Ćwikła zidentyfikowała dzieło *Compendium memorandorum vires naturales [et] commoda co[m]prehendes a Plinio data* Roberta de Valle Rothomagensis, stanowiące skrót *Historii naturalnej* Pliniusza, wydane w Paryżu w 1500 roku, będące również własnością Towarzystwa Naukowego Płockiego²⁵.

Paleotypy Towarzystwa Naukowego Płockiego sukcesywnie są poddawane konserwacji. Większość z nich zdigitalizowano w celu lepszego udostępnienia, a platforma cyfrowa TNP została włączona do ogólnopolskiej sieci Federacji Bibliotek Cyfrowych, należącej do europejskiej biblioteki cyfrowej *Europeana*²⁶.

7. Zakończenie

Towarzystwo Naukowe Płockie od ponad dwustu lat stara się ofiarnie służyć każdemu człowiekowi i dobru wspólnemu. Czyni to między

---

²³ Por. tamże, s. 10–11; *Inkunabuły w bibliotekach polskich. Centralny katalog*, red. A. Kawecka-Gryczowa, oprac. M. Bohonos, E. Szandorowska, t. 1: A–L, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970, s. XXXVI–XLIII.

²⁴ W. Kaczanowska, *Zabytkowy charakter Biblioteki im. Zielińskich...*, s. 155.

²⁵ Zob. B. Ćwikła, *Cztery nowe inkunabuły...*, s. 59–60.

²⁶ W 2003 roku Biblioteka im. Zielińskich TNP zajęła drugie miejsce, po Bibliotece Sejmowej i przed Biblioteką Narodową, pod względem liczby skonwertowanych jednostek.

innymi poprzez gromadzenie, przechowywanie, zabezpieczanie, opracowywanie i popularyzowanie materialnego dziedzictwa Europy, Polski, północnego Mazowsza i Płocka.

Nie sposób wyliczyć setek inicjatyw i przedsięwzięć, dzięki którym realizowano w przeszłości i wciąż realizuje się owe szczytne i ważne cele. W roku jubileuszu dwusetlecia TNP – pomimo restrykcji i drastycznych ograniczeń związanych z pandemią – wśród sesji, wernisaży, promocji, spotkań, publikacji i prezentacji, Towarzystwu Naukowemu Płockiemu we współpracy z Muzeum Mazowieckim w Płocku udało się zorganizować i otworzyć wystawę *Dwieście artefaktów na dwusetlecie Towarzystwa Naukowego Płockiego*. Autor i kurator ekspozycji, prof. Arkadiusz Wagner, historyk sztuki i bibliolog z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wybrał z zasobów TNP, krytycznie opracował i przedstawił dwieście obiektów dziedzictwa kulturowego, reprezentatywnych dla poszczególnych kategorii zbiorów specjalnych Towarzystwa.

We wprowadzeniu do obszernego katalogu wystawy A. Wagner napisał: „Biblioteka Towarzystwa Naukowego Płockiego należy do tych historycznych księżnic Rzeczypospolitej, które znajdując się poza głównymi metropoliami są omijane przez większość badaczy i bibliofilów. W konsekwencji jej zbiory – mimo starań lokalnych bibliotekarzy – nigdy nie zostały dostatecznie rozpoznane i spopularyzowane, sankcjonując stan ich marginalizacji w dyskursie naukowym i świadomości społecznej. W rzeczywistości zaś w owej placówce przechowywana jest niezwykle bogata kolekcja zabytkowych ksiąg i innych artefaktów od średniowiecza do współczesności, spośród których wiele zasługuje na miano cymeliów w wymiarze nie tylko polskim, ale i światowym”²⁷.

Miejmy nadzieję, że to „nie tylko polskie, ale i światowe dziedzictwo” będzie – tak, jak dotąd – pozostawało w służbie społecznej przez kolejne stulecia, owocnie i twórczo przyczyniając się zarówno do zdobywania wiedzy, jak i kształtowania historycznej i kulturowej świadomości tych, którzy się z nim zetkną i zechcą je poznać.

---

²⁷ *Dwieście artefaktów na dwusetlecie Towarzystwa Naukowego Płockiego. Katalog wystawy*, oprac. A. Wagner, Płock 2020, s. 23.

Tomasz Piekarski*

Archiwum Towarzystwa Naukowego Płockiego**

Streszczenie:

Powstałe w 1820 roku Towarzystwo Naukowe Płockie od początku swojej działalności gromadziło dokumenty i materiały obrazujące jego działalność. W ten sposób powstało Archiwum na które składają się przede wszystkim statuty, plany i sprawozdania z działalności, uchwały, akty normatywne dotyczące działalności stowarzyszenia i korespondencja z jego członkami. Stanowią one ciekawy materiał badawczy do badań nad historią i działalnością tego jednego z najstarszych towarzystw naukowych w Polsce oraz Płocka i regionu mazowieckiego.

Słowa kluczowe: Towarzystwo Naukowe Płockie, archiwum, dokumenty.

W 1820 roku grupa płockiej inteligencji pod przewodnictwem rektora Szkoły Wojewódzkiej Kajetana Morykoniego powołała do życia Towarzystwo Naukowe Płockie. Od początku głównym zadaniem organizacji było zbieranie informacji na temat ówczesnego województwa płockiego, badanie jego potrzeb, w tym publikowanie wyników badań dotyczących tego regionu i ich popularyzacja¹.

---

* Tomasz Piekarski, dr – sekretarz generalny TNP, dyrektor Archiwum Państwowego w Płocku.

** Przedruk z: *Spoleczny wymiar działalności towarzystw naukowych*, pod red. nauk. Iwony Hofman, Jerzego Błażejowskiego, Andrzeja Kansego, wyd. PAN, Rada Towarzystw Naukowych, Warszawa 2023.

¹ W. Rolbiecki, *Towarzystwo Naukowe przy Szkole Wojewódzkiej Płockiej 1820–1930*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1969, s. 52–53; A. Stogowska, *Rola intelektualna i kulturotwórcza Towarzystwa Naukowego Płockiego w latach 1820–1830, 1907–1939*, Płock; też, *Towarzystwo Naukowe Płockie w latach 1820–1830*, „Miscellanea Historico-Archivistica” 2002, t. XIV, s. 33–39; Z. Kruszewski, *Towarzystwo Naukowe Płockie – podmiot życia publicznego*, Warszawa 2011, s. 97–99; tenże, *Towarzystwo Naukowe Płockie w odrodzonej Polsce*, Płock 2018, s. 13–15.

Od początku funkcjonowania organizacji ważną rolę odgrywało dokumentowanie jej działalności. W ten sposób powstał zbiór archiwalny liczący obecnie około 100 metrów bieżących akt. Archiwum Towarzystwa Naukowego Płockiego wydzielone zostało uchwałą Zarządu w październiku 2018 roku. Ustalono, że będzie zawierać spuścizny, dokumenty i archiwalia wytworzone przez TNP². W paragrafie 39 Statutu Towarzystwa uściślono te zagadnienia stwierdzając, że: „Archiwum gromadzi, przechowuje i zabezpiecza dokumenty historyczne, będące świadectwem historycznym funkcjonowania Towarzystwa i jego członków, a także związanych z historią Płocka i Mazowsza oraz inne dokumenty wskazane do przechowywania”³.

Na zawartość Archiwum składają się w pierwszej kolejności Statuty Towarzystwa. Najcenniejszy i także najbardziej interesujący pod względem badawczym jest pochodzący z 1820 roku szkic Kajetana Morykoniego, jednego z inicjatorów powstania TNP zatytułowany *Pierwsze myśli względem utworzenia Towarzystwa Naukowego przy Szkole Wojewódzkiej w Płocku*. Pisał w nim: „Aby upowszechnić i wznosić ile możność dozwoli oświecenie w kraju, zbiera się Towarzystwo Naukowe przy Szkole Wojewódzkiej w Płocku (...)”⁴. Był to swoisty projekt statutu organizacji. Zachował się także list biskupa płockiego i zarazem pierwszego prezesa TNP Adama Prażmowskiego z propozycją poprawek do dokumentu i wreszcie sam wydrukowany Statut. Ponadto znaleźć tu można szereg dokumentów obrazujących zatwierdzenie statutu podczas reaktywowania Towarzystwa w 1906 roku. Składają się na nie: pismo dotyczące zatwierdzenia Statutu, postanowienie Płockiej Komisji Gubernialnej do Spraw Związków i Stowarzyszeń. Wreszcie korespondencja dotycząca rejestracji TNP z lat 50-tych i 60-tych XX wieku⁵.

---

² *Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2019*, Płock 2021, s. 25.

³ Statut Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwalony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie 17 czerwca 2019 r.

⁴ Archiwum Towarzystwa Naukowego Płockiego (dalej ATNP), *Pierwsze myśli względem utworzenia Towarzystwa Naukowego przy Szkole Wojewódzkiej w Płocku*, sygn. 1.

⁵ ATNP, sygn. 1–2.

Bardzo interesująco prezentują się protokoły i sprawozdania z zebrań zarządu. Jest to kopalnia wiedzy na temat spraw organizacyjnych, osobowych, materialnych, a także naukowych Towarzystwa. Wśród zachowanych dokumentów znajdziemy protokoły posiedzeń Zarządu TNP z lat 1907–1911, w tym dotyczące pierwszych spotkań po reaktywowaniu Towarzystwa. Niezwykle ważne dla historii organizacji są protokoły posiedzeń Zarządu z lat 1932–1939 i 1945–1946. Szczególnie te ostatnie zawierają listę zmarłych i zamordowanych członków Towarzystwa w czasie II wojny światowej, a także sprawozdanie ówczesnego prezesa Bolesława Jędrzejewskiego ze stanu całego Towarzystwa i jego biblioteki po wojennych zniszczeniach⁶. W zbiorach Archiwum zachowały się także protokoły z posiedzeń zarządu oraz sekcji tematycznych (ekonomicznej, przyrodniczej, humanistycznej) z lat 1957–1969, a także materiały komisji badań nad powstaniem i rozwojem Płocka z lat 1956–1957⁷.

Od 1907 roku przez cały okres międzywojenny Towarzystwo Naukowe Płockie inicjowało powstawanie Domów Ludowych i bibliotek na terenie Mazowsza Płockiego i ziemi dobrzyńskiej. Miały być one swoistymi ekspozyturami naukowymi Towarzystwa. W archiwum zachowała się dokumentacja dotyczących takich miejsc z lat 1908–1914 w Dobrzyniu nad Wisłą, Łęgu Kaszteleńskim, Rypinie, Dobrzyniu nad Drwęcą, Bodzanowie, Janowie w powiecie przasnyskim, Sierpcu, Pałukach powiatu ciechanowskiego, Cekanowie koło Płocka, Drobinie, Słupi, Bielsku i Górze w powiecie płockim, Goleszynie, Działyniu powiatu lipnowskiego, Przasnyszu, Rogotwórsku, Mławie, Ciechanowie i Chorzelach w powiecie przasnyskim. Ponadto znaleźć tam można materiały Stacji Badań Naukowych Dorzecza Środkowej Narwi z lat 1934–1936, Komitetu Polskiej Akademii Nauk do Badań Rejonów Uprzemysłowionych oraz dokumenty płockiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego⁸.

---

⁶ Tamże, sygn. 3–5.

⁷ Inwentarz akt Towarzystwa Naukowego Płockiego 1820–1969, s. 2–6.

⁸ Tamże, s. 7–11.

Badacze dziejów Muzeum zainteresują się zapewne częścią zbioru zawierającą korespondencje dotyczące tej powołanej przez TNP instytucji, w tym jej słynnego kustosza i administratora Kazimierza Gelinka. Ponadto notatki dotyczące ofiarodawców, spisy muzealiów, sprawozdania i relacje z lat dwudziestych i trzydziestych XX wieku oraz lat 1945–1954.

Jednym z najważniejszych podmiotów zarządzanych od ponad stu lat przez TNP jest Biblioteka im. Zielińskich. W zbiorach Archiwum zachowały się m.in.: odpis aktu notarialnego stwierdzającego nabycie biblioteki Gustawa Zielińskiego w 1907 roku oraz sprawozdania z jej działalności z lat 1931–1939 i 1945–1969. Ponadto materiały i korespondencje, rejestry nabytków, fragmenty inwentarzy bibliotecznych, księgi inwentarzowe i katalogi biblioteczne, książki wpisów czytelników, ewidencje wypożyczeń, spisy podarowanych jej książek i czasopism z lat 1907–1970⁹.

Nieodłącznym elementem funkcjonowania Towarzystwa były wszelkiego rodzaju wystawy, odczyty, sesje naukowe, a także obchody jubileuszy. Szczególnie interesujące będą tu referaty i odczyty z lat 1820–1830 i 1907–1957 opracowane i zestawione przez L. Gołębiowską i H. Zienkiewicz w 1958 roku¹⁰. Wśród licznych materiałów z sesji i odczytów zachowały się także Księgi pamiątkowe wystaw TNP i Biblioteki im. Zielińskich z lat 1954–1960 i 1964–1967¹¹.

Interesująco przedstawia się zachowana korespondencja ogólna Towarzystwa z lat 1820–1822 i 1907–1939. Na szczególną uwagę zasługują tu listy i pisma wybitnych uczonych i artystów piszących do TNP, w tym m.in. Ludwika Krzywickiego¹², Tadeusza Kotarbińskiego¹³, Tadeusza Korzona i Władysława Semkowicza¹⁴. Bezcenna jest także korespondencja z Towarzystwem Józefa i Gustawa

---

⁹ Tamże, s. 12–30.

¹⁰ ATNP, sygn. 189.

¹¹ Tamże, sygn. 193–194.

¹² Tamże, sygn. 218.

¹³ Tamże, sygn. 222.

¹⁴ Tamże, sygn. 223.

Zielińskiego – fundatorów Biblioteki¹⁵. Ponadto wiele miejsca zajmuje wszelkiego rodzaju wymiana pism z urzędami, instytucjami naukowymi i kulturalnymi, w tym z Polską Akademią Nauk, przedwojennym Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i powojennymi urzędami szczebla miejskiego, powiatowego i wojewódzkiego.

W części akt osobowych przechowywane są deklaracje członkowskie, akta personalne pracowników TNP. Z kolei w części dotyczącej wydawnictw niezwykle ważne są materiały pozostawione przez redakcję kwartalnika „Notatki Płockie”¹⁶.

Jednym z ważniejszych materiałów dla poznania historii TNP są przechowywane w Archiwum sprawozdania z działalności z lat 1908–1973¹⁷. Całość uzupełniają zbiory fotografii ludzi i nieruchomości związanych z Towarzystwem, utrwalone na zdjęciach sesje naukowe, wystawy, konferencje. W Archiwum przechowywane są także dyplomy m.in. takich członków honorowych TNP jak: Marcin Kacprzak, Tadeusz Kotarbiński, Józef Chałasiński i Władysław Broniewski¹⁸.

Archiwum Towarzystwa Naukowego Płockiego usytuowane jest w siedzibie TNP na Placu Gabriela Narutowicza 8 (w zabytkowej kanonii). Dokumenty mogą być udostępniane w czytelnii. Stanowią one cenny, ciągle powiększający się zbiór dokumentacyjny obrazujący historię i funkcjonowanie TNP. Pokazują jego chlubne początki, trudności okresu międzywojennego, specyfikę funkcjonowania w okresie Polski Ludowej. Wartością tych materiałów jest nie tylko ich znaczenie dla TNP, ale także dla historii Płocka i Mazowsza.

---

¹⁵ Tamże, sygn. 225.

¹⁶ Tamże, sygn. 284.

¹⁷ Tamże, sygn. 431.

¹⁸ Tamże, sygn. 438.

Bibliografia

Źródła archiwalne:

Archiwum Towarzystwa Naukowego Płockiego: sygn. 1, 2, 3, 4, 5.

Źródła drukowane:

Inwentarz akt Towarzystwa Naukowego Płockiego 1820–1969, zbiory własne TNP.

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2019, Płock 2020.

Statut Towarzystwa Naukowego Płockiego uchwalony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie 17 czerwca 2019 r.

Opracowania:

Kruszewski Z., *Towarzystwo Naukowe Płockie – podmiot życia publicznego*, Warszawa 2011.

Kruszewski Z., *Towarzystwo Naukowe Płockie w odrodzonej Polsce*, Płock 2018.

Rolbiecki W., *Towarzystwo Naukowe przy Szkole Wojewódzkiej Płockiej 1820–1930*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1969.

Stogowska A., *Rola intelektualna i kulturotwórcza Towarzystwa Naukowego Płockiego w latach 1820–1830, 1907–1939*, Płock 1998.

Stogowska A., *Towarzystwo Naukowe Płockie w latach 1820–1830*, „Miscellanea Historico-Archivistica” 2002, t. XIV.

